ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»
2007 – 2013

Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης Έτους 2010

Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΠΕΡΑΑ

Ιούνιος 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 6
1.1 ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 8
1.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 23
1.3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ 26
1.4. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....28
1.5. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 57 ΤΟΥ Κ(ΕΚ) 1083/2006.....30
1.6. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΑΤΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΕΣΑ.....31
1.7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΠΑ, ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ 43
2.1 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΠΑ.....43
2.2 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ.....45
2.3 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ «ΕΥΡΩΠΗ 2020».....47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 48
3.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1.....48
3.2 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2.....53
3.3 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3.....58
3.4 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 62
3.5 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5.....67
3.6 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6.....72
3.7 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7.....78
3.8 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 8.....82
3.9 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 9.....86
3.10 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 10.....91
3.11 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 11.....96
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 101
4.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ, ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (Α.16 Κ(ΕΚ) 1083/2006) 101
4.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ 102
4.3 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ 107
4.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ Ή ΙΣΗ ΤΩΝ 25 ΕΚΑΤ.€ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ Ή ΙΣΗ ΤΩΝ 50 ΕΚΑΤ. €. 110

4.5 ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ 112
4.6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΤΗΣΙΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ Ε.Ε ΚΑΙ Δ.Α 122

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι «Ενταγμένα έργα, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ Μέρος Γ του Κανονισμού 1083/2006»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Πίνακες συνεισφοράς του ΕΠΠΕΡΑΑ στην εφαρμογή των Γενικών Στόχων του ΕΣΠΑ, στις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής, στις Προτεραιότητες του ΕΠΜ 2005-2010, στις Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση και στο earmarking.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «Πίνακες Τεχνικής Βοήθειας»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV «Διαγράμματα / Ιστογράμματα εφαρμογής του ΕΠΠΕΡΑΑ»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η παρούσα ετήσια Έκθεση συντάχθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», σύμφωνα με το άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου της Ε.Ε. και τα σχετικά παραρτήματα του Κ (ΕΚ) 1828/2006, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, λαμβάνοντας υπόψη την με ΑΠ 23288/ΕΥΣΑΑΠ1332/23.5.2008 εγκύκλιο του ΥΠΟΙΟ και το με αρ. πρ. 15060 ΕΥΣΣΑΑΠ 720/8.4.10 έγγραφο οδηγιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΥΠΟΙΑΝ. Επίσης, ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις και τα σχόλια μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΠΕΡΑΑ κατά την έγκρισή της με τη Γραπτή Διαδικασία.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Σχετικός Στόχος: Σύγκλιση
	Σχετική επιλέξιμη περιοχή: Ταμείο Συνοχής: οι 13 Περιφέρειες της Χώρας. ΕΤΠΑ: οι 8 Περιφέρειες του Στόχου 1 της Χώρας (Κρήτη, Βόρειο Αιγαίο, Πελοπόννησος, Δυτική Ελλάδα, Ιόνια, Ήπειρος, Θεσσαλία, Α. Μακεδονία-Θράκη).
	Περίοδος Προγραμματισμού: 2007-2013
	Αριθμός Προγράμματος (αριθ. CCI): CCI 2007 GR 161 PO 005
	Τίτλος Προγράμματος: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έτος υποβολής στοιχείων: 2011
	Ημερομηνία Έγκρισης της Ετήσιας Έκθεσης από την Επιτροπή Παρακολούθησης:27/06/2011

Ο Στρατηγικός Στόχος για τον Τομέα του Περιβάλλοντος και της Αειφόρου Ανάπτυξης όπως έχει διατυπωθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την Περίοδο 2007 - 2013 είναι:

«Η προστασία, αναβάθμιση και αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος ώστε να αποτελέσει το υπόβαθρο για την προστασία της δημόσιας υγείας,

την άνοδο της ποιότητας ζωής των πολιτών, καθώς και βασικό παράγοντα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.»

Ο Τομέας Περιβάλλοντος αποτελεί γενικά τη βάση για την προστασία της δημόσιας υγείας και της ποιότητας ζωής των πολιτών. Ειδικά στη χώρα μας με τα συγκεκριμένα ευνοϊκά κλιματολογικά και γεωμορφολογικά δεδομένα (ακτές, νησιωτικός χώρος, υψηλή βιοποικιλότητα κλπ), το περιβάλλον αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο («απόθεμα»), το οποίο χρήζει προστασίας, αναβάθμισης και ορθολογικής διαχείρισης, ώστε να αποτελέσει το υπόβαθρο μιας ποιοτικής ανάπτυξης, η οποία με τη σειρά της θα επιφέρει σημαντικά άμεσα και έμμεσα οφέλη στους πολίτες.

Στα άμεσα οφέλη συγκαταλέγονται η προστασία και αναβάθμιση της δημόσιας υγείας και του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού και η διασφάλιση των προοπτικών αειφόρου διαχείρισης των βασικών περιβαλλοντικών μέσων (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος), η ποιότητα των οποίων έχει υποστεί σημαντική υποβάθμιση κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Ως έμμεσα οφέλη θα πρέπει να αναφερθούν η βαθμιαία στροφή της χώρας σε ένα παραγωγικό μοντέλο ποιοτικής ανάπτυξης (development), σε αντίθεση με αυτό της μονοδιάστατης οικονομικής μεγέθυνσης σε βάρος των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος γενικότερα.

Η επιλογή του συγκεκριμένου Στρατηγικού Στόχου όχι μόνο συνάδει, αλλά ταυτίζεται με τις βασικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ, καθώς η εξισορροπημένη και αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος προωθεί ταυτόχρονα στόχους που συνδέονται άρρηκτα με την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον. Η αειφόρος ανάπτυξη και η ορθολογική διαχείριση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς εμπεριέχουν τη χωρική διάσταση, η οποία αναδεικνύεται με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, μια από τις βασικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ. Με τον τρόπο αυτό, εισάγεται η χωρική διάσταση στην στρατηγική ανάπτυξης της χώρας, καθώς και ο προβληματισμός περί συγκεκριμένων στοιχείων που προκύπτουν από τη θεώρηση της γεωγραφικής – φυσικής διάστασης του χώρου.

Για τη διάρθρωση του Προγράμματος λήφθηκαν υπόψη παράμετροι που αφορούν στους συνολικούς διαθέσιμους πόρους, στην κατανομή τους στο ΕΤΠΑ και προσεγγίζουν κατά ένα βαθμό την, σύμφωνα με τον Κανονισμό, ισόρροπη κατανομή των πόρων του Ταμείου Συνοχής, στις δυνατότητες χρηματοδότησης των δράσεων με βάση τη χωροταξική κατανομή των αντίστοιχων έργων στις Περιφέρειες (8 Περιφέρειες αμιγούς στόχου σύγκλισης και 5 Περιφέρειες μεταβατικής στήριξης – 3 phasing out, 2 phasing in), στη δυνατότητα ένταξης σημαντικών δράσεων στα αντίστοιχα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα δεδομένης της κατανεμημένης Κοινοτικής συνδρομής σε αυτά, καθώς και στη

συνολική δέσμευση των αντίστοιχων χρηματοδοτικών πόρων του Προγράμματος σε σχέση με την εξυπηρέτηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Με βάση τον παραπάνω στρατηγικό στόχο καθορίζονται οι γενικοί στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», με τρόπο ώστε να αντιμετωπίζονται οι αναπτυξιακές ανάγκες του Τομέα Περιβάλλοντος. Για τον καθορισμό των Γενικών Στόχων λήφθηκαν υπόψη:

1. Η ανανεωμένη Στρατηγική της Ε.Ε. για την Αειφόρο Ανάπτυξη, η οποία ως βασικό στόχο έχει τη «διατήρηση της ικανότητας της γης να ευνοεί τη ζωή σε όλη της την ποικιλία, τήρηση των ορίων των φυσικών πόρων του πλανήτη και εξασφάλιση υψηλού επιπέδου, όσον αφορά την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, καθώς και την πρόληψη και μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και προώθηση αειφόρων προτύπων κατανάλωσης και παραγωγής ώστε να αποσυνδεθεί η οικονομική μεγέθυνση από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος».
2. Οι Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές (ΟΚΓ) για την ανάπτυξη και την απασχόληση της ΕΕ, και συγκεκριμένα η ΟΚΓ 14: «Να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων και να ενισχυθούν οι συνεργίες μεταξύ της περιβαλλοντικής προστασίας και της οικονομικής ανάπτυξης».
3. Η 1η Κατευθυντήρια γραμμή των Στρατηγικών Κατευθυντήριων Γραμμών της Κοινότητας (ΚΣΚΓ) «...να γίνουν η Ευρώπη και οι περιφέρειές της πιο ελκυστικοί τόποι για επενδύσεις και απασχόληση» και ειδικότερα η παράγραφος 1.1.2 «Ενίσχυση των συνεργιών ανάμεσα στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη» και 1.1.3 «Αντιμετώπιση του θέματος της εντατικής χρησιμοποίησης παραδοσιακών πηγών ενέργειας στην Ευρώπη».
4. Η περιβαλλοντική διάσταση και οι προτεραιότητες του Γκέτεμποργκ
5. Οι άξονες προτεραιότητας και κύριοι τομείς δράσεις του ΕΣΠΑ – Τομέας Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη
6. Ο στρατηγικός στόχος του ΕΣΠΑ 2007-2013 για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και της ποιότητας ζωής, ο οποίος συμβάλει στην επίτευξη του οράματος που καθορίζεται στο ΕΣΠΑ περί «ανάδειξης της Ελλάδας ως μιας εξωστρεφούς χώρας με ισχυρή διεθνή παρουσία: μια Ελλάδα παραγωγική και ανταγωνιστική με έμφαση στην ποιότητα....»
7. Οι στόχοι του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), όπως αυτοί αποτυπώνονται στο κεφάλαιο «Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη».

Οι γενικοί στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013», προσδιορίσθηκαν ούτως ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου και να αντικατοπτρίζουν, αφ’ ενός τις ανάγκες

συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία και αφ' ετέρου την κάλυψη των αναγκών της χώρας σε υποδομές που σχετίζονται με την περιβαλλοντική προστασία.

Η επίτευξη της αειφορικής διαχείρισης των περιβαλλοντικών μέσων, του φυσικού αποθέματος και των Αστικών Κέντρων (Γενικός Στόχος 1) προϋποθέτει τη δημιουργία υποδομών περιβαλλοντικής προστασίας. Ως προτεραιότητα για το ΕΠΠΕΡΑΑ, θεωρούνται κυρίως οι υποδομές διαχείρισης υγρών αποβλήτων, αλλά και συμπληρωματικά με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και οι υποδομές διαχείρισης στερεών αποβλήτων, καθώς αυτό επιτάσσουν οι ανάγκες συμμόρφωσης με την κοινοτική νομοθεσία, ενώ σημαντικούς τομείς αποτελούν η ύδρευση και η αντιπλημμυρική προστασία.

Η βελτίωση στο σχεδιασμό και την εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής (Γενικός Στόχος 2) ενέχει την κάλυψη των αναγκών της χώρας σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος, όπως για παράδειγμα η δημιουργία φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών για την αποτελεσματική προστασία των φυσικών αποθεμάτων και της βιοποικιλότητας, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζεται η θεσμική και τεχνική προσαρμογή της Ελληνικής διοίκησης στις περιβαλλοντικές πολιτικές της Ε.Ε.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η επιλογή των γενικών στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» για την περίοδο 2007-2013 έχει ως εξής:

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1

► Η Αειφορική Διαχείριση των περιβαλλοντικών μέσων, του φυσικού αποθέματος και των Αστικών Κέντρων (Έδαφος, Υδατικό Περιβάλλον, Ατμόσφαιρα, Φύση)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2

► Η Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής και η βελτίωση της απόκρισης της Κοινωνίας και των Πολιτών σε θέματα Περιβαλλοντικής Προστασίας

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων του ΕΠΠΕΡΑΑ και λαμβάνοντας υπόψη ότι:

• η εσωτερική διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος πρέπει να προκύπτει «με βάση μόνο θεματικά κριτήρια και όχι χωρικά»,

• τα Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το Ε.Τ.Π.Α. και από το Ταμείο Συνοχής πρέπει να έχουν «διακριτούς θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας για κάθε Ταμείο», καθώς και διακριτή Τεχνική Βοήθεια,

διαμορφώθηκε η δομή του ΕΠΠΕΡΑΑ, το οποίο διαρθρώνεται σε επτά βασικές στρατηγικές Προτεραιότητες – Επιλογές:

1) Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Ενίσχυση «Πράσινων» Μεταφορών - Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. (Άξονες Προτεραιότητας 1 και 6)
2) Προστασία και διαχείριση υδατικών πόρων. (Άξονες Προτεραιότητας 2 και 7)
3) Πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων. (Άξονες Προτεραιότητας 3 και 8)
4) Προστασία εδαφικών συστημάτων και διαχείριση στερεών αποβλήτων. (Άξονας Προτεραιότητας 4)
5) Προστασία Φύσης και Βιοποικιλότητας. (Άξονας Προτεραιότητας 9)
6) Ανάπτυξη Θεσμών και Μηχανισμών για αποτελεσματική άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής και ευαισθητοποίησης των πολιτών. (Άξονας Προτεραιότητας 10)
7) Τεχνική Βοήθεια (Άξονες Προτεραιότητας 5 και 11)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

0. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ Ε.Π. ΤΟΥ ΕΣΠΑ

Με την υπ' αριθμ. 12425/22-12-2008 απόφαση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των δεκατριών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των Στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση». Με την έγκριση αυτή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται να καταβάλει τις ενδιάμεσες πληρωμές των κοινοτικών πόρων στη χώρα μας, δεδομένου ότι η έγκριση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου είναι κοινό για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση» και περιλαμβάνει τον ορισμό της Διαχειριστικής Αρχής και των επί μέρους Αρχών που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, καθώς και τον ορισμό της Αρχής Πιστοποίησης και της Αρχής Ελέγχου, που είναι κοινές για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο, το οποίο θέτει τους όρους για τη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης των δημόσιων πόρων και ταυτόχρονα ικανοποιεί τις απαιτήσεις των Κοινοτικών Κανονισμών.

Επίσης, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου περιλαμβάνει ένα σύνολο στοιχείων που απαιτούνται από τον Εφαρμοστικό Κανονισμό όπως την αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών που εφαρμόζουν η Διαχειριστική Αρχή, οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, η Αρχή Πιστοποίησης και η Αρχή Ελέγχου και τα έντυπα που χρησιμοποιούν, τις οδηγίες που έχουν εκδοθεί για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων τους, τους κανόνες επιλεξιμότητας, τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για παρατυπίες και ανακτήσεις, τους κανόνες τήρησης του Κοινοτικού Δικαίου.

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου λειτουργεί ηλεκτρονικό γραφείο υποστήριξης (helpdesk) στην Εθνική Αρχή Συντονισμού /Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, στην ιστοσελίδα http://www.espa.gr στο πεδίο «Πώς υλοποιείται», το οποίο απευθύνεται στις Ειδικές Υπηρεσίες που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης ή εφαρμογής και στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης. Στόχος της λειτουργίας του γραφείου είναι η συνεχής υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης και η παροχή υποστήριξης επί νομικών θεμάτων, η άμεση

αντιμετώπιση σχετικών ερωτημάτων που ανακύπτουν και η διασφάλιση της ομοιογενούς εφαρμογής των διαδικασιών και κανόνων του Συστήματος.

Το εθνικό θεσμικό πλαίσιο που αφορά στη διαχείριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Περιόδου 2007-2013 περιλαμβάνει το Νόμο 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ 267Α' / 3.12.2007), όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Νόμο 3840/2010 «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 53Α' / 31.03.2010).
Με την ισχύ του Νόμου 3614/07, η διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» ασκείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον» του ΚΠΣ 2000-2006, η οποία μετονομάζεται σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Επίσης με βάση το άρθρο 5 παρ. 2. (στ) του ν. 3614/2007, καταργείται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ ΚΠ URBAN του ΚΠΣ 2000-2006 και οι αρμοδιότητές της αναλαμβάνονται από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ.
Για την εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου του προαναφερόμενου Νόμου, εκδόθηκε η ΚΥΑ «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 34576/11/5-1-2001 (ΦΕΚ 35 Β΄ 2001) Κοινής Υπουργικής Απόφασης Σύστασης Ειδικής Υπηρεσίας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, με τίτλο «Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» με σκοπό την αναδιάρθρωσή της σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5 του Ν. 3614/2007.» (αρ. πρωτ. οικ. 121308/18.7.2008, ΦΕΚ 1499 Β΄ / 30.7.2008). Ακολούθησε η με αριθμ. πρωτ. οικ. 123170/23.9.2008 ΚΥΑ «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. 34577/12/5-1-2001 (ΦΕΚ 35 Β' / 2001) Κοινής Υπουργικής Απόφασης "Καθορισμός των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων του προσωπικού που μετακινείται ή αποσπάται σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2α του ν. 2860/2000 στην Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον» του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (ΦΕΚ 2015 Β' / 30.9.2008), συμπληρώνοντας το πλαίσιο λειτουργίας της ΕΥΔ. Με την 2876/09 Απόφαση του Πρωθυπουργού (ΦΕΚ 2234/09), δημιουργήθηκε το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), το οποίο ενσωμάτωσε ένα μέρος του ΥΠΕΧΩΔΕ, ενώ με το Π.Δ. 189/2009 (ΦΕΚ 221/Α/5.11.09), καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες του Υπουργείου ΠΕΚΑ.

1.1 ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5442/5.11.2007 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων *«για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος 'Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη' για κοινοτική ενίσχυση στις περιφέρειες της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του στόχου σύγκλισης και από το Ταμείο Συνοχής»,* CCI 2007 GR 161 PO 005.

Κατά το έτος 2010 επιτεύχθηκε η ουσιαστική έναρξη εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με εντάξεις τεχνικά και διοικητικά ώριμων έργων, ορισμένα από τα οποία παρουσιάζουν έναν ικανοποιητικό βαθμό υλοποίησης. Παράλληλα, όμως, υποβάλλονταν προτάσεις πράξεων από δικαιούχους ανταποκρινόμενων, είτε σε σχετικές προσκλήσεις του έτους 2009, είτε σε προσκλήσεις που εκδόθηκαν / δημοσιεύθηκαν το έτος 2010. Στο πλαίσιο δε της προετοιμασίας των νέων προσκλήσεων προς δυνητικούς δικαιούχους, συνεχίστηκε η συνεργασία της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ με Φορείς και Υπηρεσίες εν δυνάμει δικαιούχους πράξεων του Προγράμματος, προκειμένου, αφ' ενός να ολοκληρωθεί η διαδικασία πλήρους ενεργοποίησης του ΕΠΠΕΡΑΑ, αφ' ετέρου να ενσωματωθούν στο Πρόγραμμα οι νέες περιβαλλοντικές πολιτικές του ΥΠΕΚΑ. Οι νέες περιβαλλοντικές πολιτικές του ΥΠΕΚΑ εξειδικεύθηκαν σε ένα σημαντικό βαθμό, με στόχο την αξιοποίηση των πόρων του Προγράμματος και δημιουργώντας μια νέα ταυτότητα του ΕΠΠΕΡΑΑ, στο πλαίσιο του στρατηγικού του στόχου και των γενικών στόχων του που εξυπηρετούν και συνάδουν με το στρατηγικό του στόχο.

1.1.1 <u>Ενημέρωση ως προς την φυσική πρόοδο του Προγράμματος</u>

Η φυσική πρόοδος του Προγράμματος εκφράζεται με την πρόοδο επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών εκροών (πραγματοποίησης) και αποτελεσμάτων που περιλαμβάνονται σε αυτό, είτε αυτοί είναι δείκτες κορμού, είτε δείκτες σε Άξονες Προτεραιότητας.

Για να εξετασθεί η πρόοδος των δεικτών, είτε Κορμού, είτε και των Αξόνων Προτεραιότητας, όσον αφορά στην υλοποίηση του Προγράμματος, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες παράμετροι:

α) Για τους περισσότερους δείκτες, λόγω της φύσης τους, είναι δύσκολο έως και ανέφικτο να αποτυπωθεί η πραγματική πρόοδος υλοποίησης μέχρι και τη δεδομένη χρονική στιγμή, λαμβάνοντας υπόψη το χαμηλό επίπεδο υλοποίησης.

Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση του Δείκτη «Μονάδες Επεξεργασίας Λυμάτων», για τον οποίο προκειμένου να εκτιμηθεί η υλοποίησή του, θα πρέπει να αποτυπωθεί με ισοδύναμο υλοποίησης.

β) Σημαντική παράμετρος για την εκτίμηση και αποτύπωση της προόδου εφαρμογής του Προγράμματος είναι ο βαθμός / επίπεδο εισαγωγής των στοιχείων των Δελτίων Παρακολούθησης Προόδου (εξαμηνιαία Δελτία) στο ΟΠΣ, από το οποίο εξαρτάται άμεσα η εγκυρότητα και πραγματική εικόνα των στοιχείων υλοποίησης που εξάγονται από το σύστημα.

Ως εκ τούτου και λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, όσον αφορά στη φυσική πρόοδο του ΕΠΠΕΡΑΑ και όπως αυτή αποτυπώνεται με τους δείκτες Κορμού του Προγράμματος, με βάση τις ενταγμένες πράξεις στο Πρόγραμμα και τα υλοποιούμενα υποέργα, παρατηρούνται τα εξής:

- Για το δείκτη: «Πληθυσμός που εξυπηρετείται από έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (αναφέρεται στον πληθυσμό που εξυπηρετείται από δίκτυα ύδρευσης που προβλέπονται από το Πρόγραμμα)» με κωδικό ΟΠΣ 1024, ο οποίος είναι δείκτης αποτελεσμάτων, η τιμή στόχος των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 12.000. Δεν παρουσιάζεται πρόοδος ως προς την υλοποίηση, καθώς τα περισσότερα σχετικά έργα δεν είχαν υπογεγραμμένες νομικές δεσμεύσεις, μέχρι και το τέλος του έτους 2010. Ο στόχος των ενταγμένων έργων αντιπροσωπεύει το 2,7% του στόχου που έχει τεθεί προς επίτευξη με το πέρας του Προγράμματος.
- Ο δείκτης: «Επιπρόσθετος ισοδύναμος πληθυσμός που εξυπηρετείται από έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων (αναφέρεται στον προβλεπόμενο ισοδύναμο πληθυσμό που θα εξυπηρετείται από ΕΕΛ) με κωδικό ΟΠΣ 26, ο οποίος και αυτός είναι δείκτης αποτελεσμάτων, βάσει των στοιχείων παρακολούθησης και υλοποίησης του ΟΠΣ, εμφανίζεται να μην παρουσιάζει πρόοδο, τόσο ως προς την τιμή στόχο των ενταγμένων έργων, όσο και ως προς την υλοποίηση, με δεδομένο ότι αποτυπώνεται με αυτή την περιγραφή στα Τεχνικά Δελτία των ενταγμένων έργων. Υπάρχει ωστόσο στα Τεχνικά Δελτία των ενταγμένων έργων ο αντίστοιχος δείκτης αποτελεσμάτων «Ισοδύναμος πληθυσμός Γ' προτεραιότητας (Οδηγία 91/271/ΕΕ) που εξυπηρετείται από λειτουργικές Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων» με κωδικό ΟΠΣ 1022, ο οποίος εννοιολογικά αναφέρεται σε επιπρόσθετο πληθυσμό και ο οποίος παρουσιάζει πρόοδο ως προς την υλοποίησή του. Η τιμή στόχος ανέρχεται σε 409.076 άτομα ισοδύναμου πληθυσμού, με υλοποίηση 15.000. Εκτιμάται ότι ο δείκτης είναι υποεκτιμημένος, με την τιμή στόχο των ενταγμένων έργων να ανέρχεται σε 496.967 και την υλοποίηση σε 67.746 μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού.

Χρησιμοποιώντας το δείκτη αυτό και γνωρίζοντας την τιμή βάσης, έμμεσα υπολογίζεται η πρόοδος του δείκτη κορμού «Επιπρόσθετος ισοδύναμος πληθυσμός που εξυπηρετείται από έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων».

- Για το δείκτη: «Αριθμός νέων έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων (αναφέρεται στον προβλεπόμενο αριθμό ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ/ΣΜΑ)», με κωδικό ΟΠΣ 1001 και 1042, ο οποίος είναι δείκτης εκροών, η τιμή στόχος των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 7, ήτοι 15% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015, ενώ δεν παρουσιάζεται πρόοδος υλοποίησης, βάσει των στοιχείων δεικτών του ΟΠΣ. Εκτιμάται όμως, ότι υπάρχει κάποια, μικρή έστω, πρόοδος υλοποίησης, η οποία ανέρχεται σε 2 (ισοδύναμο υλοποίησης).
- Για το δείκτη: «Αριθμός νέων έργων αποκατάστασης περιοχών (αναφέρεται στον αριθμό των ΧΑΔΑ και λοιπών περιοχών που θα αποκατασταθούν)» με κωδικό ΟΠΣ 1002, ο οποίος είναι δείκτης εκροών, η τιμή στόχος των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 130 και η υλοποίηση είναι ίση με 9, αντιπροσωπεύοντας, ο μεν δείκτης των ενταγμένων έργων το 24% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015, η δε υλοποίησή τους, το 2% του ίδιου στόχου που έχει τεθεί προς επίτευξη, με το πέρας του Προγράμματος. Η υλοποίηση όμως του συγκεκριμένου δείκτη ενδεχομένως να είναι υποεκτιμημένη, καθώς τα στοιχεία των δεικτών που έχουν εισαχθεί στο ΟΠΣ μάλλον δεν αποτυπώνουν την πραγματική πρόοδο των έργων και απαιτείται διόρθωσή τους. Ως εκ τούτου, εκτιμάται, βάσει της οικονομικής προόδου των σχετικών έργων, ότι η πρόοδος υλοποίησης αναφέρεται σε ολοκλήρωση της αποκατάστασης 103 ΧΑΔΑ, ήτοι στο 17% του στόχου του Προγράμματος.

Όπως προαναφέρθηκε, η πρόοδος των δεικτών Κορμού πραγματοποιήθηκε εξ᾽ολοκλήρου κατά το έτος αναφοράς (2010) και τόσο η αναλυτική αποτίμησή τους, όσο και η αποτύπωση των τιμών βάσης θα πραγματοποιηθούν με τη συνεργασία του Συμβούλου Αξιολόγησης εντός του τρέχοντος έτους (2011). Βάσει δε των ήδη καταχωρισμένων στο ΟΠΣ στοιχείων δεικτών, η πρόοδος εφαρμογής αυτών των δεικτών παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.1 που ακολουθεί:

Πίνακας 1.1: Δείκτες Κορμού

Δείκτες		Τιμή βάσης (2000-2006)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Σύνολο
Πληθυσμός που εξυπηρετείται από έργα διαχείρισης υδατικών πόρων (αναφέρεται στον πληθυσμό που εξυπηρετείται από δίκτυα ύδρευσης που προβλέπονται από το Πρόγραμμα)	Ολοκλήρωση					0						
	Στόχος	-				-					448.613	
	Αφετηρία	0										
Επιπρόσθετος ισοδύναμος πληθυσμός που εξυπηρετείται από έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων (αναφέρεται στον προβλεπόμενο ισοδύναμο πληθυσμό που θα εξυπηρετείται από ΕΕΛ)	Ολοκλήρωση					0						
	Στόχος	-				-					984.792	
	Αφετηρία	-										
Αριθμός νέων έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων (αναφέρεται στον προβλεπόμενο αριθμό ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ/ΣΜΑ)	Ολοκλήρωση					0						
	Στόχος	-				-					48	
	Αφετηρία	-										
Αριθμός νέων έργων αποκατάστασης περιοχών (αναφέρεται στον αριθμό των ΧΑΔΑ και λοιπών περιοχών που θα αποκατασταθούν)	Ολοκλήρωση					9						
	Στόχος	-				-					550	
	Αφετηρία	-										

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΒΑΣΗΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 2011, ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΠΕΡΑΑ

1.1.2 <u>Χρηματοοικονομικά στοιχεία</u>

Όσον αφορά στην χρηματοοικονομική πρόοδο του Προγράμματος, η οποία συνδέεται κατά ένα βαθμό με τη φυσική πρόοδο, τόσο για το σύνολο της περιόδου εφαρμογής του, όσο και για το έτος 2010, αποτυπώνεται ως εξής: Στον Πίνακα 1.2, παρουσιάζονται συνοπτικά τα στοιχεία για την πρόοδο του Προγράμματος, σε σχέση με τις προσκλήσεις, τις εντάξεις έργων, τις νομικές δεσμεύσεις και τις δαπάνες μέχρι 31/12/2010, ενώ στον Πίνακα 1.2.α παρουσιάζονται, τα αντίστοιχα στοιχεία διακριτά για το έτος 2010. Από αυτούς τους Πίνακες παρατηρείται ότι:

- Από την έναρξη εφαρμογής του Προγράμματος, μέχρι και 31.12.10 εκδόθηκαν από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ εβδομήντα τρεις (73) προσκλήσεις ύψους 3.066,71 εκατ.€ συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης. Από αυτές, δέκα (10) αφορούσαν σε εκχωρήσεις διαχείρισης πράξεων, ύψους 255,39 εκατ.€ συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης. Από το σύνολο των προσκλήσεων, το 2010 εκδόθηκαν πενήντα (50) προσκλήσεις, ύψους 1.346,21 εκατ. €.
- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 1.214,16 εκατ. € εκ των οποίων, έργα με προϋπολογισμό 1.151,36 εκατ. €, ήτοι το 95% του συνόλου των ενταγμένων, εντάχθηκαν εντός του 2010. Από αυτά τα ποσά, ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων, στο πλαίσιο των εκχωρηθέντων στις ΕΔΑ Περιφερειών, ανέρχεται σε 84,85 εκατ. € και εντάχθηκαν όλα το έτος 2010.
- Οι νομικές δεσμεύσεις (συμβάσεις) ανέρχονται σε 347,08 εκατ. €, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 29% του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων, ή στο 15% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος. Η πλειονότητα των νομικών δεσμεύσεων, με προϋπολογισμό ύψους 340,86 εκατ. € υπογράφτηκαν εντός του 2010. Στα έργα των οποίων η διαχείριση έχει εκχωρηθεί στις ΕΔΑ των Περιφερειών, ή / και σε άλλους ΕΦΔ, οι συμβάσεις για το σύνολο της περιόδου εφαρμογής, ταυτίζονται με το έτος αναφοράς (2010) και ανέρχονται σε 63,34 εκατ. €. Το 71% των συμβάσεων αυτών αφορούν σε έργα εκχωρηθέντων κονδυλίων στην Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του ΥΠΟΙΑΝ και στην ΕΥΔ ΕΠΑΕ.
- Οι δαπάνες των έργων του Προγράμματος (αποδεκτό διαχείρισης) ανέρχονται σε 168,40 εκατ. €, ήτοι το 49% των νομικών δεσμεύσεων ή το 14% των ενταγμένων έργων και το 7% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος. Αντίστοιχα, οι πληρωμές προς συγχρηματοδότηση ανέρχονται σε 157,77 εκατ. €, ποσό το οποίο αποτελεί το 45% των νομικών δεσμεύσεων ή το 13% του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων. Σχεδόν εξ' ολοκλήρου οι παραπάνω δαπάνες του Προγράμματος πραγματοποιήθηκαν εντός του 2010, φθάνοντας τα 164,05 εκατ. € (αποδεκτό διαχείρισης) και τα 153,41 εκατ. € ως πληρωμές προς συγχρηματοδότηση. Τα

έργα που αντιστοιχούν στα εκχωρηθέντα κονδύλια και αρμοδιότητες διαχείρισης στις ΕΔΑ των Περιφερειών, ή / και σε άλλους ΕΦΔ, παρουσίασαν δαπάνες ύψους 47,75 εκατ. € (αποδεκτό διαχείρισης) και ισόποσες πληρωμές προς συγχρηματοδότηση, εξ' ολοκλήρου εντός του 2010. Το 73,3% αυτού του ποσού πληρωμών αποδεκτού διαχείρισης και προς συγχρηματοδότηση, αφορά σε έργα εκχωρηθέντων κονδυλίων στη Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του ΥΠΟΙΑΝ και στην ΕΥΔ ΕΠΑΕ.

Ακολουθούν οι Πίνακες 1.2 και 1.2.α, όπου παρουσιάζεται συνοπτικά η πρόοδος του Προγράμματος, συνολικά μέχρι 31/12/2010 και διακριτά για το έτος 2010.

Πίνακας 1.2 : Πρόοδος του Προγράμματος μέχρι 31/12/2010

ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010									
	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ	Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	Νομικές δεσμεύσεις	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΠΠΕΡΑΑ		**2.250.000.000**	**3.066.709.768**	**73**	**-816.709.768**	**1.214.157.769**	**347.078.480**	**168.401.084,72**	**157.766.437,45**
1	**Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας**	340.237.500,00	790.000.000,00	11	-449.762.500,00	232.378.885,13	135.168.333,71	67.231.390,64	58.826.776,55
2	**Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	989.775.000,00	1.436.021.933,00	13	-446.246.933,00	563.833.149,84	108.705.964,33	52.946.322,20	51.189.006,67
3	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	395.000.000,00	342.612.000,00	5	52.388.000,00	198.000.000,00	0,00	0,00	0,00
4	**Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων**	224.225.000,00	213.409.410,75	10	10.815.589,25	62.135.709,03	34.658.837,54	18.288.105,23	18.288.105,23
5	**Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.**	25.762.500,00	10.858.500,00	10	14.904.000,00	7.169.885,00	1.277.635,00	170.986,10	170.986,10
6	**Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής**	23.000.000,00	37.992.080,00	5	-14.992.080,00	37.122.200,00	25.000.000,00	23.000.000,00	23.000.000,00
7	**Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	20.000.000,00	11.709.950,00	3	8.290.050,00	10.380.798,86	0,00	0,00	0,00
8	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	40.000.000,00	25.479.758,00	3	14.520.242,00	24.945.619,84	0,00	0,00	0,00
9	**Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας**	134.512.500,00	151.333.926,00	4	-16.821.426,00	77.279.271,28	42.115.459,00	6.612.030,57	6.139.312,93
10	**Θεσμοί & Μηχανισμοί**	52.487.500,00	44.612.210,00	7	7.875.290,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00
11	**Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.**	5.000.000,00	2.680.000,00	2	2.320.000,00	762.250,00	152.250,00	152.249,98	152.249,98
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ		**431.000.000**	**255.386.521**	**10**	**175.613.479**	**84.847.904**	**63.343.770**	**47.748.229**	**47.748.229**
1	**Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας**	30.000.000,00	30.000.000,00	1	0,00	29.851.203,75	29.851.203,75	22.264.491,20	22.264.491,20
2	**Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	59.500.000,00	55.000.000,00	2	4.500.000,00	16.795.920,00	10.436.761,24	4.390.853,96	4.390.853,96
3	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	28.000.000,00	28.000.000,00	2	0,00				
4	**Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων**	298.500.000,00	127.386.520,75	4	171.113.479,25	23.200.780,71	8.055.804,98	6.092.883,87	6.092.883,87
5	**Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.**	0,00		0	0,00				
6	**Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής**	15.000.000,00	15.000.000,00	1	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00
7	**Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	0,00	0,00	0	0,00				
8	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	0,00	0,00	0	0,00				
9	**Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας**	0,00	0,00	0	0,00				
10	**Θεσμοί & Μηχανισμοί**	0,00	0,00	0	0,00				
11	**Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.**	0,00	0,00	0	0,00				

ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΤΑΜΕΙΟ	Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ.	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	Νομικές δεσμεύσεις	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΠΠΕΡΑΑ	2.250.000.000,00	3.066.709.767,75	73,00	-816.709.767,75	1.214.157.768,98	347.078.479,58	168.401.084,72	157.766.437,45
ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	1.975.000.000,00	2.792.901.843,75	49,00	-817.901.843,75	1.063.517.629,00	279.810.770,58	138.636.804,17	128.474.874,55
ΕΤΠΑ	275.000.000,00	273.807.924,00	24,00	1.192.076,00	150.640.139,98	67.267.709,00	29.764.280,55	29.291.562,91
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ	431.000.000,00	255.386.520,75	10,00	175.613.479,25	84.847.904,46	63.343.769,97	47.748.229,03	47.748.229,03
ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	416.000.000,00	240.386.520,75	9,00	175.613.479,25	69.847.904,46	48.343.769,97	32.748.229,03	32.748.229,03
ΕΤΠΑ	15.000.000,00	15.000.000,00	1,00	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00

Πίνακας 1.2.α : Πρόοδος του Προγράμματος κατά το έτος 2010

ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συγχρηματοδοτουμενη Δ.Δ	Νομικές δεσμεύσεις	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΠΠΕΡΑΑ			2.250.000.000	1.346.209.835	50	-816.709.768	1.151.362.210	340.859.650	164.045.622,25	153.410.974,98
1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	340.237.500,00	258.000.000,00	8	-449.762.500,00	232.378.885,13	135.168.333,71	67.231.390,64	58.826.776,55
2	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	989.775.000,00	788.000.000,00	7	-446.246.933,00	517.155.117,52	104.454.661,58	48.695.019,45	46.937.703,92
3	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	395.000.000,00	38.500.000,00	2	52.388.000,00	198.000.000,00	0,00	0,00	0,00
4	Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	224.225.000,00	105.209.410,75	6	10.815.589,25	47.985.709,03	34.658.837,54	18.288.105,23	18.288.105,23
5	Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	25.762.500,00	10.608.500,00	9	14.904.000,00	7.169.885,00	1.277.635,00	170.986,10	170.986,10
6	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	23.000.000,00	26.516.080,00	3	-14.992.080,00	37.122.200,00	25.000.000,00	23.000.000,00	23.000.000,00
7	Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΕΤΠΑ	20.000.000,00	11.709.950,00	2	8.290.050,00	10.380.798,86	0,00	0,00	0,00
8	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΕΤΠΑ	40.000.000,00	939.758,00	2	14.520.242,00	24.945.619,84	0,00	0,00	0,00
9	Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας	ΕΤΠΑ	134.512.500,00	71.433.926,00	3	-16.821.426,00	75.311.744,74	40.147.932,46	6.507.870,85	6.035.153,21
10	Θεσμοί & Μηχανισμοί	ΕΤΠΑ	52.487.500,00	32.612.210,00	6	7.875.290,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00
11	Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.	ΕΤΠΑ	5.000.000,00	2.680.000,00	2	2.320.000,00	762.250,00	152.250,00	152.249,98	152.249,98
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			128.000.000	179.186.521	8	175.613.479	84.847.904	63.343.770	47.748.229	47.748.229
1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	30.000.000,00	30.000.000,00	1	0,00	29.851.203,75	29.851.203,75	22.264.491,20	22.264.491,20
2	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	59.500.000,00	55.000.000,00	2	4.500.000,00	16.795.920,00	10.436.761,24	4.390.853,96	4.390.853,96
3	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	0,00	0,00	2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	23.500.000,00	79.186.520,75	2	171.113.479,25	23.200.780,71	8.055.804,98	6.092.883,87	6.092.883,87
5	Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	15.000.000,00	15.000.000,00	1	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00
7	Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Θεσμοί & Μηχανισμοί	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΤΑΜΕΙΟ			Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ.	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	Νομικές δεσμεύσεις	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΠΠΕΡΑΑ			2.250.000.000,00	1.346.209.834,75	50	-816.709.767,75	1.151.362.210,12	340.859.650,29	164.045.622,25	153.410.974,98
	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ		1.975.000.000,00	1.200.317.910,75	32	-817.901.843,75	1.002.689.596,68	275.559.467,83	134.385.501,42	124.223.571,80
	ΕΤΠΑ		275.000.000,00	145.891.924,00	18	1.192.076,00	148.672.613,44	65.300.182,46	29.660.120,83	29.187.403,19
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			128.000.000,00	179.186.520,75	8	175.613.479,25	84.847.904,46	63.343.769,97	47.748.229,03	47.748.229,03
	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ		113.000.000,00	164.186.520,75	7	175.613.479,25	69.847.904,46	48.343.769,97	32.748.229,03	32.748.229,03
	ΕΤΠΑ		15.000.000,00	15.000.000,00	1	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00

Επιπρόσθετα, στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται, σύμφωνα με τον Κ(ΕΚ) 1828/2006, με βάση το δεύτερο Πίνακα του Παραρτήματος XVIII και όπως αναφέρεται στην Εγκύκλιο 23288/ΕΥΣΣΑΑΠ 1332/23-5-2008 και στις συμπληρωματικές οδηγίες για τη σύνταξη των Ετήσιων Εκθέσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ υπ' αριθμ. 15060/ΕΥΣΣΑΑΠ 720/8-4-2010, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Προγράμματος.

Στους Πίνακες 1.3 και 1.3α που ακολουθούν, παρουσιάζεται η χρηματοοικονομική πρόοδος του Προγράμματος, αναφορικά με:

α) τις πιστοποιηθείσες επιλέξιμες δαπάνες που καταβλήθηκαν από δικαιούχους (απόλυτο ποσό)

β) τις πιστοποιηθείσες επιλέξιμες δαπάνες που καταβλήθηκαν από δικαιούχους, ως ποσοστό της συνολικής δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος [Συνολική χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ένωση και Εθνικό επίπεδο)].

Πίνακας 1.3: Χρηματοοικονομικά στοιχεία εφαρμογής του Προγράμματος έως 31/12/2010

	Άξονας Προτεραιότητας ανά πηγή χρηματοδότησης (σε Ευρώ)					
	Άξονας Προτεραιότητας	Συνολική χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ένωση και Εθνικό επίπεδο)	Βάση υπολογισμού της ενωσιακής συνεισφοράς (Δημόσιο ή συνολικό κόστος)	Συνολικό ποσό των πιστοποιηθεισών επιλέξιμων δαπανών που καταβλήθηκαν από δικαιούχους	Αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά	Ποσοστό υλοποίησης
		α	β	γ	δ	ε=γ/α
ΑΠ 1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Ταμείο Συνοχής)	439.997.500,00	340.237.500,00	68.882.145,41	67.231.390,64	16%
ΑΠ 2	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων (Ταμείο Συνοχής)	1.280.005.000,00	989.775.000,00	52.946.322,20	52.946.322,20	4%
ΑΠ 3	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου (Ταμείο Συνοχής)	395.000.000,00	395.000.000,00			0%
ΑΠ 4	Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων (Ταμείο Συνοχής)	289.995.000,00	224.225.000,00	18.291.845,53	18.288.105,23	6%
ΑΠ 5	Τεχνική Βοήθεια έργων (Ταμείο Συνοχής)	25.762.500,00	25.762.500,00	170.986,10	170.986,10	1%
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ	**2.430.760.000,00**	**1.975.000.000,00**	**140.291.299,24**	**138.636.804,17**	**6%**
ΑΠ 6	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής (Ε.Τ.Π.Α)	23.000.000,00	23.000.000,00	25.000.000,00	23.000.000,00	109%
ΑΠ 7	Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων (Ε.Τ.Π.Α)	20.000.000,00	20.000.000,00	0,00	0,00	0%
ΑΠ 8	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου (Ε.Τ.Π.Α)	40.000.000,00	40.000.000,00	0,00	0,00	0%
ΑΠ 9	Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας (Ε.Τ.Π.Α)	180.002.500,00	134.512.500,00	6.612.030,57	6.612.030,57	4%
ΑΠ 10	Θεσμοί & Μηχανισμοί (Ε.Τ.Π.Α)	70.237.500,00	52.487.500,00			0%
ΑΠ 11	Τεχνική Βοήθεια έργων (Ε.Τ.Π.Α)	5.000.000,00	5.000.000,00	152.249,98	152.249,98	3%
	ΣΥΝΟΛΟ Ε.Τ.Π.Α.	**338.240.000,00**	**275.000.000,00**	**31.764.280,55**	**29.764.280,55**	**9%**
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	**2.769.000.000,00**	**2.250.000.000,00**	**172.055.579,79**	**168.401.084,72**	**6%**

Από τον παραπάνω Πίνακα διαπιστώνεται ότι μέχρι 31/12/2010:

- Το σύνολο των δαπανών που καταβλήθηκαν από τους δικαιούχους ανέρχεται σε 172,06 εκατ. €, εκ των οποίων 140,29 εκατ. € στους Άξονες Προτεραιότητας 1-5 που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και 31,76 στους Άξονες Προτεραιότητας 6-11 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.
- Το ποσοστό υλοποίησης, ήτοι το συνολικό ποσό πιστοποιηθεισών δαπανών προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Προγράμματος φθάνει το 6%. Το ίδιο ποσοστό φθάνει στο 6% για τους Άξονες Προτεραιότητας 1-5 που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και το 9% για τους Άξονες Προτεραιότητας 6-11 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Πίνακας 1.3α: Χρηματοοικονομικά στοιχεία εφαρμογής του Προγράμματος έτους 2010

	Άξονας Προτεραιότητας ανά πηγή χρηματοδότησης (σε Ευρώ)					
	Άξονας Προτεραιότητας	Συνολική χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ένωση και Εθνικό επίπεδο)	Βάση υπολογισμού της ενωσιακής συνεισφοράς (Δημόσιο ή συνολικό κόστος)	Συνολικό ποσό των πιστοποιηθεισών επιλέξιμων δαπανών που καταβλήθηκαν από δικαιούχους	Αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά	Ποσοστό υλοποίησης
		α	β	γ	δ	ε=γ/α
ΑΠ 1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Ταμείο Συνοχής)	439.997.500,00	340.237.500,00	68.882.145,41	67.231.390,64	16%
ΑΠ 2	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων (Ταμείο Συνοχής)	1.280.005.000,00	989.775.000,00	48.695.019,45	48.695.019,45	4%
ΑΠ 3	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου (Ταμείο Συνοχής)	395.000.000,00	395.000.000,00	0,00	0,00	0%
ΑΠ 4	Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων (Ταμείο Συνοχής)	289.995.000,00	224.225.000,00	18.291.845,53	18.288.105,23	6%
ΑΠ 5	Τεχνική Βοήθεια έργων (Ταμείο Συνοχής)	25.762.500,00	25.762.500,00	170.986,10	170.986,10	1%
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ	**2.430.760.000,00**	**1.975.000.000,00**	**136.039.996,49**	**134.385.501,42**	**6%**
ΑΠ 6	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής (Ε.Τ.Π.Α)	23.000.000,00	23.000.000,00	25.000.000,00	23.000.000,00	109%
ΑΠ 7	Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων (Ε.Τ.Π.Α)	20.000.000,00	20.000.000,00	0,00	0,00	0%
ΑΠ 8	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου (Ε.Τ.Π.Α)	40.000.000,00	40.000.000,00	0,00	0,00	0%
ΑΠ 9	Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας (Ε.Τ.Π.Α)	180.002.500,00	134.512.500,00	6.507.870,85	6.507.870,85	4%
ΑΠ 10	Θεσμοί & Μηχανισμοί (Ε.Τ.Π.Α)	70.237.500,00	52.487.500,00	0,00	0,00	0%
ΑΠ 11	Τεχνική Βοήθεια έργων (Ε.Τ.Π.Α)	5.000.000,00	5.000.000,00	152.249,98	152.249,98	3%
	ΣΥΝΟΛΟ Ε.Τ.Π.Α.	**338.240.000,00**	**275.000.000,00**	**31.660.120,83**	**29.660.120,83**	**9%**
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	**2.769.000.000,00**	**2.250.000.000,00**	**167.700.117,32**	**164.045.622,25**	**6%**

Από τον παραπάνω Πίνακα διαπιστώνεται ότι για το 2010:

- Το σύνολο των δαπανών που καταβλήθηκαν από τους δικαιούχους ανέρχεται σε 167,70 εκατ. €, εκ των οποίων 136,04 εκατ. € στους Άξονες Προτεραιότητας 1-5 που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και 31,66 στους Άξονες Προτεραιότητας 6-11 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.
- Το ποσοστό υλοποίησης, ήτοι το συνολικό ποσό πιστοποιηθεισών δαπανών προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Προγράμματος φθάνει το 6%. Το ίδιο ποσοστό φθάνει στο 6% για τους Άξονες Προτεραιότητας 1-5 που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και το 9% για τους Άξονες Προτεραιότητας 6-11 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Στον Πίνακα 1.4 που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι εισροές Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας και ανά έτος:

Πίνακας 1.4: Εισροές Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος ανά έτος και ανά Άξονα Προτεραιότητας

ΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ	ΕΤΟΣ				ΣΩΡΕΥΤΙΚΑ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 31/12/2010 (περιλαμβ. η προκαταβολή)	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ
		2007	2008	2009	2010		
01	01	5.443.800,00	8.165.700,00	6.804.750,00	15.148.081,83	35.562.331,83	20.414.250,00
	02	15.836.400,00	23.754.600,00	23.196.542,20	20.301.017,34	83.088.559,54	59.386.500,00
	03	6.320.000,00	9.480.000,00	7.900.000,00		23.700.000,00	23.700.000,00
	04	3.587.600,00	5.381.400,00	4.484.500,00	2.143.575,87	15.597.075,87	13.453.500,00
	05	412.200,00	618.300,00	515.250,00		1.545.750,00	1.545.750,00
	06	368.000,00	552.000,00	460.000,00	18.400.000,00	19.780.000,00	1.380.000,00
	07	320.000,00	480.000,00	400.000,00		1.200.000,00	1.200.000,00
	08	640.000,00	960.000,00	800.000,00		2.400.000,00	2.400.000,00
	09	2.152.200,00	3.228.300,00	2.773.577,78		8.154.077,78	8.070.750,00
	10	839.800,00	1.259.700,00	1.049.750,00		3.149.250,00	3.149.250,00
	11	80.000,00	120.000,00	100.000,00		300.000,00	300.000,00
Σύνολο		**36.000.000,00**	**54.000.000,00**	**48.484.369,98**	**55.992.675,04**	**194.477.045,02**	**135.000.000,00**

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι έχει εισρεύσει στη Χώρα το 10,8% των πόρων Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος, εκ των οποίων το 7,5% αφορά σε προκαταβολή.

.

1.1.3 <u>Στοιχεία σχετικά με την ανάλυση της χρήσης των Ταμείων</u>

Στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος Ι παρουσιάζονται τα ενταγμένα στο Πρόγραμμα έργα, μέχρι 31-12-2010, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ, μέρος Γ του Κ (ΕΚ) 1828/2006, ανά Θεματική Προτεραιότητα, Μορφή χρηματοδότησης, Κατηγορία Περιοχής, Οικονομική Δραστηριότητα και Γεωγραφική Περιοχή. Τα ποσά του Πίνακα αναφέρονται στον προϋπολογισμό των ενταγμένων έργων σε Κοινοτική Συνδρομή.

Το σύνολο του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων, σε Κοινοτική Συνδρομή, ανέρχεται σε 971,33 εκατ. €. Συνοπτικά, ως προς τις εντάξεις έργων, βάσει του συγκεκριμένου Πίνακα, η κατανομή των ενταγμένων έργων και του προϋπολογισμού τους ανά Διάσταση, έχει ως εξής:

- **Ανά κωδικό της Διάστασης 1- Θεματική προτεραιότητα**:
  - Στον ΚΘΠ 40 «Ανανεώσιμη ενέργεια-ηλιακή» είναι ενταγμένα 24 έργα προϋπολογισμού 23,88 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 43 «Ενεργειακή απόδοση, συμπαραγωγή, διαχείριση ενέργειας» είναι ενταγμένα 8 έργα προϋπολογισμού 110,65 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 44 «Διαχείριση οικιακών και βιομηχανικών αποβλήτων» είναι ενταγμένα 23 έργα προϋπολογισμού 38,39 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 45 «Διαχείριση και διανομή ύδατος (πόσιμο νερό)» είναι ενταγμένα 52 έργα προϋπολογισμού 67,68 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 46 «Επεξεργασία νερού (λύματα)» είναι ενταγμένα 73 έργα προϋπολογισμού 391,70 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 47 «Ποιότητα του αέρα» είναι ενταγμένα 14 έργα προϋπολογισμού 9,70 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 50 «Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένης γης» είναι ενταγμένο 1 έργο προϋπολογισμού 11,32 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 51 «Προώθηση της βιοποικιλότητας και της προστασίας της φύσης»είναι ενταγμένα 21 έργα προϋπολογισμού 61,82 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 52 «Προαγωγή καθαρών αστικών μεταφορών» είναι ενταγμένα 2 έργα προϋπολογισμού 71,37 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον ΚΘΠ 53 «Πρόληψη κινδύνων (συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και εφαρμογής σχεδίων και μέτρων για την πρόληψη και τη διαχείριση των φυσικών και των τεχνολογικών κινδύνων)» είναι ενταγμένα 5 έργα προϋπολογισμού 178,36 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή

- Στον ΚΘΠ 54 «Άλλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη κινδύνων» είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 0,12 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
- Στον ΚΘΠ 85 «Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, ενημέρωση» είναι ενταγμένα 13 έργα προϋπολογισμού 1,65 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
- Στον ΚΘΠ 86 **«**Αξιολόγηση και μελέτες, ενημέρωση και επικοινωνία» είναι ενταγμένα 22 έργα προϋπολογισμού 4,69 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή.

- **Ανά κωδικό της Διάστασης 2- Μορφή χρηματοδότησης:**
  - Στον Κωδικό 01 «Μη επιστρεπτέα ενίσχυση», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 959,33 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό 03 «Επιχειρηματικά κεφάλαια (συμμετοχή, κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου)», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 12,0 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή.

- **Ανά κωδικό της Διάστασης 3-Έδαφος:**
  - Στον Κωδικό 01 «Αστική περιοχή», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 503,20 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό 02 «Ορεινή περιοχή», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 45,94 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό 03 «Νησιώτικη περιοχή», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 119,75 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό 04 «Αραιοκατοικημένες και πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 38,81 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό 05 «Αγροτικές περιοχές» (εκτός από ορεινές, νησιώτικες ή αραιοκατοικημένες και πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές), είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 225,16 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Υπάρχουν επίσης ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 38,47 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή στον Κωδικό 00 «Άνευ αντικειμένου».

- **Ανά κωδικό της Διάστασης 4- Οικονομική δραστηριότητα:**
  - Στον Κωδικό 08 «Παροχή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και ζεστού ύδατος», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 106,49 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό 09 «Συλλογή, καθαρισμός και διανομή ύδατος», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 45,93 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή

- Στον Κωδικό 15 «Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 12,00 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
- Στον Κωδικό 21 «Δραστηριότητες που συνδέονται με το περιβάλλον», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 792,56 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
- Στον Κωδικό 22 «Άλλες μη κατονομαζόμενες υπηρεσίες», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 14,35 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή.

- **Ανά κωδικό της Διάστασης 5- Γεωγραφική Περιοχή:**
  - Στον Κωδικό GR11 «Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 34,27 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR12 «Κεντρικής Μακεδονίας», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 57,82 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR13 «Δυτικής Μακεδονίας», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 128,49 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR14 «Θεσσαλίας», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 102,77 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR21 «Ηπείρου», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 37,16 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR22 «Ιονίων Νήσων», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 43,61 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR23 «Δυτικής Ελλάδας», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 110,12 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR24 «Στερεάς Ελλάδας», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 26,18 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR25 «Πελοποννήσου», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 56,38 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR30 «Αττικής», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 256,84 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR41 «Βορείου Αιγαίου», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 22,62 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR42 «Νοτίου Αιγαίου» είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 24,93 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Στον Κωδικό GR43 «Κρήτης», είναι ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 63,17 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή
  - Επιπρόσθετα, υπάρχουν ενταγμένα έργα προϋπολογισμού 2,43 εκατ.€ Κοινοτική Συνδρομή, χωρίς συγκεκριμένη χωροθέτηση.

1.1.4 <u>Συνδρομή ανά ομάδες στόχο</u>

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013» δεν γίνεται ειδική αναφορά σε ομάδες, τομείς, ή περιοχές ειδικού στόχου.

1.1.5 <u>Ανάκτηση ή εκ νέου χρήση της συνδρομής</u>

Δεν έχουν γίνει δημοσιονομικές διορθώσεις και δεν υπάρχουν αχρεωστήτως καταβληθέντα για το έτος 2010, σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα του Κ(ΕΚ) 1083/2006.

1.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Όπως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του έτους 2009, το ΕΠΠΕΡΑΑ καταρτίσθηκε και δομείται σύμφωνα με το Κοινοτικό Δίκαιο για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, όπως αυτό εκφράζεται στους αντίστοιχους Κανονισμούς.

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του και όσον αφορά στο έτος 2010, ελήφθησαν υπόψη οι αντίστοιχες τροποποιήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και συγκεκριμένα:

- Ο Κ(ΕΚ) 284/2009 του Συμβουλίου της ΕΕ «για την τροποποίηση του Κανονισμού 1083/2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, σχετικά με συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση»
- Ο Κ(ΕΚ) 539/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον οποίο τροποποιούνται αρκετά άρθρα του Κ(ΕΚ) 1083/2006, τα οποία αναφέρονται στα εξής:
  - Στον ορισμό των μεγάλων έργων, στις πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή και στις διαδικασίες απόφασης της Επιτροπής για τα μεγάλα έργα.
  - Στη διεύρυνση της χρήσης μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και διαδικασίες εφαρμογής τους.
  - Στις υποχρεώσεις και δυνατότητες αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, σε σχέση με την αναθεώρησή τους.
  - Στις διαδικασίες υπολογισμού και διαχείρισης των έργων που παράγουν έσοδα.
  - Στην επιλεξιμότητα κατηγορίας δαπανών.
  - Στη διάρκεια των πράξεων.

- Στα περιεχόμενα και δομή της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης.
- Στη διαδικασία και στοιχεία δήλωσης δαπανών.
- Στα ποσοστά πληρωμής της προχρηματοδότησης.
- Στους όρους αυτόματης αποδέσμευσης.
- Στην περίοδο διακοπής για τα μεγάλα έργα και καθεστώτα ενίσχυσης.

Επίσης, όσον αφορά στις εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο, κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, όπως έχει ήδη αναφερθεί, στο τέλος τους 2009 δημιουργήθηκε ανεξάρτητο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), με κορμό τις αρμοδιότητες του πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ που αφορούσαν στις πολιτικές περιβάλλοντος και χωροταξίας, στο οποίο, στις αρχές του 2010, μεταφέρθηκαν οι αρμοδιότητες και οι υπηρεσίες που ανήκαν:

α) στο τέως Υπουργείο Ανάπτυξης, όσον αφορά στην ενέργεια και τη διαχείριση των υδάτων και

β) στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όσον αφορά στην προστασία και διαχείριση των δασών.

Παράλληλα, ενισχύθηκαν οι περιβαλλοντικοί θεσμοί για την παρακολούθηση και την εφαρμογή του περιβαλλοντικού δικαίου στην Ελλάδα, με:

- Τη σύσταση της Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο ΥΠΕΚΑ (Ν. 3818/2010)
- Την αναβάθμιση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων σε Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΠΔ 24/2010)
- Τη συγκρότηση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Ενέργειας (ΠΔ 72/2010)
- Τη σύσταση του Πράσινου Ταμείου και την καθιέρωση ολοκληρωμένου και ειδικού συστήματος χρηματοδότησης περιβαλλοντικών παρεμβάσεων (Ν. 3889/2010)

Η εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία, κατά τη διάρκεια του έτους 2010, εμπλουτίστηκε με κανονιστικά κείμενα, τα οποία αποτελούν, κυρίως, ενσωμάτωση Οδηγιών και Αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εξειδίκευση ειδικότερων υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές.

Ειδικότερα, σημαντική πρόοδος σημειώθηκε στον τομέα της **προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων,** όπου η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία πλαίσιο για τα νερά έχει σημειώσει σημαντική εξέλιξη. Επί πλέον, με τη "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης", οι εκ του νόμου 3199/2003, περί

προστασίας και διαχείρισης των Υδατικών πόρων, προβλεπόμενες αρμοδιότητες επιμερίζονται μεταξύ της Κρατικής Διοίκησης και των αιρετών Περιφερειών. Ιδιαίτερης σημασίας κρίνεται η ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ, με σκοπό την αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας και τη μείωση των κινδύνων από τις πλημμύρες στην ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες.

Αναφορικά με τη **διαχείριση στερεών αποβλήτων:**

- τροποποιήθηκε η νομοθεσία για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών,
- προσαρμόστηκε η νομοθεσία σε σχέση με τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης των οχημάτων
- προσδιορίστηκαν τα μέτρα, οι όροι και το πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) και των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών.

Τέλος, ορίστηκε Διυπουργική Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) για την Παρακολούθηση της Εφαρμογής του Εθνικού και Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων.

Κατά το έτος 2010 το ελληνικό δίκαιο ενσωμάτωσε διατάξεις οι οποίες συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που έχουν τεθεί για τη **βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, την εξοικονόμηση ενέργειας** και τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, που ευθύνονται για **την κλιματική αλλαγή**. Ειδικότερα, ενσωματώθηκαν διατάξεις για:

- τη μείωση «εκπομπών» από τα αυτοκίνητα,
- την επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου στις εκπομπές από αεροπορικές μεταφορές,
- την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ),
- την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων
- τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση ενέργειας και
- την ανάπτυξη αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών.

Όσον αφορά στην **προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας**, καθορίστηκαν μέτρα και διαδικασίες για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων / ενδιαιτημάτων της ενώ επεκτάθηκε ο κατάλογος των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ). Εν συνεχεία καταρτίσθηκε και δημοσιεύτηκε για διαβούλευση Σχέδιο Νόμου για την προστασία της βιοποικιλότητας, με βάση το οποίο επιτυγχάνεται συντονισμός των διατάξεων για την προστασία της βιοποικιλότητας με τις αντίστοιχες της δασικής νομοθεσίας και καλύπτονται

υφιστάμενα νομοθετικά κενά για την προστασία της φύσης. Επιπλέον, ανασυγκροτήθηκε η Επιτροπή Φύση, με στόχο την αποτελεσματική λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και το συντονισμό και ενίσχυση των φορέων διαχείρισης.

Τέλος, με το Ν. 3882/2010, εναρμονίστηκε η Οδηγία 2007/2/ΕΚ για την Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών **(INSPIRE)** και συστήθηκε η Εθνική Επιτροπή Γεωπληροφορίας (ΕΘ.Ε.Γ.). Η ΕΘ.Ε.Γ. αποτελεί το ανώτατο όργανο για τη διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής στον τομέα της συλλογής, διαχείρισης, διάθεσης, κοινοχρησίας και αξιοποίησης γεωχωρικής πληροφορίας, σε όλο το εύρος των δημόσιων αρχών, και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας της γεωπληροφορίας.

Οι προαναφερόμενες θεσμικές ρυθμίσεις για ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής πολιτικής εφαρμόζονται κατά έναν πολύ σημαντικό βαθμό με τη χρηματοδοτική παρέμβαση του ΕΠΠΕΡΑΑ και συμπληρωματικά με αντίστοιχες παρεμβάσεις των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, αλλά και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο.

1.3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Κατά το 2010 δεν εμφανίστηκαν προβλήματα αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 62, παραγρ. 1, στοιχείο δ' του Κ (ΕΚ) 1083/2006.

Παρ' όλα αυτά, το Κράτος-Μέλος κατά το έτος 2010, προέβη σε ορισμένες θεσμικές και διοικητικές ρυθμίσεις όσον αφορά στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και κατ' ακολουθία και του ΕΠΠΕΡΑΑ, με στόχο την επιτάχυνση της εφαρμογής.

Οι ρυθμίσεις του νόμου 3840/2010, ο οποίος τροποποίησε το νόμο 3614/2007, σχεδιάστηκαν προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες του συστήματος χρηματοδότησης και υλοποίησης των έργων επιδιώκοντας την ουσιαστική αντιμετώπιση χρόνιων ζητημάτων που επέφεραν σημαντικές καθυστερήσεις στους ρυθμούς υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Η τροποποίηση του Νόμου 3614/07 απλοποίησε το σύστημα υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ απαλείφοντας διαδικασίες που επέφεραν καθυστερήσεις χωρίς την αντίστοιχη προστιθέμενη αξία, όπως την κατάργηση της υποχρέωσης

διατύπωσης γνώμης πριν από την έκδοση απόφασης ένταξης από την Εθνική Αρχή Συντονισμού και από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και παρακολούθησης δράσεων ΕΚΤ και την κατάργηση του προληπτικού ελέγχου της διαδικασίας ανάθεσης για συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κοινοτικών οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων.

Περαιτέρω για την επιτάχυνση των διαδικασιών διαχείρισης και υλοποίησης έργων ΕΣΠΑ τέθηκαν με την τελευταία τροποποίηση της ΥΠΑΣΥΔ (ΦΕΚ 1088/Β/19.07.2010) υποχρεωτικές προθεσμίες σε ορισμένες διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου με στόχο την επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων και της απορρόφησης των κοινοτικών πόρων. Πιο συγκεκριμένα στην ΥΠΑΣΥΔ:

- ορίζονται χρονικές προθεσμίες για την ολοκλήρωση ενεργειών από τις αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης όπως για την υπογραφή Συμφώνου αποδοχής όρων από το δικαιούχο, για την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξης σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, για τη διοικητική επαλήθευση των δελτίων δήλωσης δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης προτάσεων,
- ορίζονται χρονικές προθεσμίες για την ολοκλήρωση ενεργειών από τους δικαιούχους που υλοποιούν συγχρηματοδοτούμενες πράξεις όπως για την υποβολή των τευχών δημοπράτησης, για την ολοκλήρωση του συνόλου των ενεργειών όπως της αποσφράγισης των προσφορών, του ελέγχου δικαιολογητικών και έκδοσης της απόφασης κατακύρωσης,

Παράλληλα σύμφωνα με τις προβλέψεις του εδαφίου της παρ.22 του παραρτήματος ΙΙΙ του ν.3845/2010 (ΦΕΚ 65Α) συστήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος (κεντρικό κατάστημα) υπό το λογαριασμό διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου (28) λογαριασμός με τίτλο Λογαριασμός Ταμειακής Διαχείρισης με τίτλο Ε.Δ- ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ και αριθμό 23/200850 εφεξής Κεντρικός Λογαριασμός ΕΣΠΑ. Με τη με αριθμ. 2/51571/0020/30.07.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι διαδικασίες κίνησης του ανωτέρω λογαριασμού.

Στόχος της λειτουργίας του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ είναι η στοχευμένη και ταχεία χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων του ΕΣΠΑ σύμφωνα με την πρόοδο υλοποίησής τους ώστε να εξασφαλίζεται απρόσκοπτα και χωρίς καθυστερήσεις, η είσπραξη της αντίστοιχης κοινοτικής συνδρομής.

1.4. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η χρηματοοικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2008 και εξελίχθηκε σε παγκόσμια οικονομική κρίση, επηρέασε, με καθυστέρηση και την Ελλάδα. Και ενώ η παγκόσμια και ευρωπαϊκή οικονομία έδειξαν από τα μέσα του 2009 σημάδια ανάκαμψης, η ελληνική οικονομία σημείωσε σημαντική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ κατά 2% το 2009. Η εμφάνιση του πραγματικού δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας στο τέλος του 2009 απαίτησε την λήψη μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής και δημιούργησε προβλήματα ρευστότητας στην αγορά, συμβάλλοντας σε περαιτέρω μείωση του ρυθμού ανάπτυξης κατά 4%.

Η οικονομική κρίση και κυρίως οι σημαντικές υπερβάσεις των δαπανών και υστερήσεις των εσόδων επηρέασαν σημαντικά και τα δημόσια οικονομικά, με το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης να φτάνει στο 13,6% του ΑΕΠ, ενώ η αρχική πρόβλεψη ήταν 2,0% στον προϋπολογισμό του 2009 και 3,7% στο αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης που κατατέθηκε τον Ιανουάριο του 2009. Αντίστοιχα το χρέος αυξήθηκε σε επίπεδα άνω του 115% του ΑΕΠ με τάσεις περαιτέρω επιδείνωσης για τα επόμενα δύο χρόνια, εφόσον το δημοσιονομικό έλλειμμα, αν και φθίνον, θα είναι μεγάλο και θα συνεχίζει να προστίθεται στο χρέος.

Η οικονομική κρίση σε συνδυασμό με τη δραματική επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών επέφεραν επιδείνωση του οικονομικού κλίματος, μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης και αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει επίσης επηρεαστεί εξαιτίας των προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας και οι ρυθμοί πιστωτικής επέκτασης είναι ιδιαίτερα χαμηλοί. Παράλληλα, οι ρυθμοί απορρόφησης των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων δεν ήταν ιδιαίτερα υψηλοί, γεγονός που συνέβαλε αρνητικά στην ανάπτυξη.

Το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης που παρουσιάστηκε τον Ιανουάριο του 2010, με το οποίο καθορίζεται η στρατηγική για τη δημοσιονομική εξυγίανση, προβλέπει τη μείωση κατά 4% του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης για το 2010, ενώ παράλληλα προωθεί σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Επιπλέον, το Ελληνικό Κοινοβούλιο ενέκρινε κατά το 2010 μία δέσμη πρόσθετων μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση των στόχων του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (το πακέτο αυτό περιλαμβάνει μόνιμα μέτρα, τα οποία θα συμβάλουν στην περαιτέρω μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος κατά 2% του ΑΕΠ).

Ωστόσο, ο «εκτροχιασμός» των δημόσιων οικονομικών κατά το 2009 και η προηγούμενη μη καταγραφή όλων των δεδομένων του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης, δημιούργησαν ανησυχία στις αγορές ομολόγων με σημαντική άνοδο

της διαφοράς μεταξύ των αποδόσεων των ελληνικών και των γερμανικών ομολόγων, ενώ και οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης προχώρησαν σε υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας τόσο της ελληνικής κυβέρνησης όσο και των ελληνικών τραπεζών. Η επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών όσο και συντονισμένες κερδοσκοπικές επιθέσεις εναντίον των ελληνικών ομολόγων δημιούργησαν απαγορευτικές συνθήκες για χρηματοδότηση από τις αγορές. Έτσι η χώρα προχώρησε στην ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα Κράτη-Μέλη της Ευρωζώνης και από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, εξασφαλίζοντας έτσι τη χρηματοδότηση για τα επόμενα τρία χρόνια με το συνολικό ποσό των 110 δισεκατομμυρίων €, εκ των οποίων 80 δισεκατομμύρια € σε διμερή δάνεια από χώρες της ευρωζώνης και τα υπόλοιπα 30 δισεκατομμύρια από το ΔΝΤ.
Στο πλαίσιο της ενεργοποίησης του μηχανισμού στήριξης, η Χώρα σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, διαμόρφωσε ένα τριετές πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Το Μάιο του 2010, ψηφίστηκε ο νόμος για τα μέτρα πολιτικής που σχετίζονται με την ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης. Το πρόγραμμα προέβλεπε μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής που ανέρχονται σε 11 μονάδες του ΑΕΠ ή περίπου 30 δισεκατομμύρια € έως το 2013, με στόχο το 2014 το έλλειμμα να είναι κάτω από 3% του ΑΕΠ. Επίσης, προέβλεπε επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης από το 2012 και μετά. Παράλληλα με τη σημαντική δημοσιονομική εξυγίανση, το πρόγραμμα προέβλεπε την υλοποίηση σημαντικών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που αφορούν το φορολογικό σύστημα, τη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού, τη φορολογική μεταρρύθμιση, την αγορά εργασίας, το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων, καθώς και μεταρρυθμίσεις στη δημόσια διοίκηση.

Ωστόσο η δημοσιονομική προσαρμογή δεν είναι ο μοναδικός στόχος της Χώρας, Για το λόγο αυτό, κατά το 2010, διαμορφώθηκε ένα λεπτομερές πρόγραμμα με στόχο την επιτάχυνση της ανάπτυξης, τη στροφή στην «πράσινη» οικονομία, την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Το πρόγραμμα στηρίζεται σε πέντε άξονες πολιτικής:

- Επενδύσεις για την αναδιάρθρωση του παραγωγικού ιστού.
- Συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων.
- Προώθηση μεγάλων παρεμβάσεων και τομών, ρυθμιστικών τομών, για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και των ιδιωτικών επενδύσεων.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας και προώθηση των εξαγωγών της Χώρας.
- Ενίσχυση του ανταγωνισμού και της εποπτείας στις αγορές.

Παράλληλα, επιταχύνθηκε η εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένου και του ΕΠΠΕΡΑΑ, το οποίο κατά το έτος 2010 εμφάνισε δαπάνες της τάξης των 170 εκατ. €. Η απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ θα συμβάλλει σε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης και θα μειώσει τις αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης.

Πέραν των επιπτώσεων της κρίσης σε όλο τα φάσμα της ελληνικής οικονομίας και ως εκ τούτου και στην υλοποίηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, η αλλαγή του Θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που πραγματοποιήθηκε εντός του 2010, ήταν ακόμα μια παράμετρος που διαφοροποιήθηκε κατά την πρόοδο του Προγράμματος. Εντός του 2010 πραγματοποιήθηκαν δύο αλλαγές στο Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο:

α) Η τροποποίηση του Νόμου 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013» με το Νόμο 3840/2010 «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις».

β) Η τροποποίηση της υπ΄αριθμ. 14053/ΕΥΣ 1749/27-3-2008 (ΦΕΚ 540/Β΄/27-3-2008) Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με το ΦΕΚ 1088/Β΄/19-7-2010.

γ) Αν και όχι άμεσα, ο νέος Νόμος της αυτοδιοίκησης 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης» επηρεάζει το πλαίσιο υλοποίησης των έργων του Προγράμματος, με αποτέλεσμα εμφάνισης κάποιων καθυστερήσεων στις διαδικασίες προετοιμασίας και τεχνικής ωρίμανσης έργων προς ένταξη στο ΕΠΠΕΡΑΑ ή/ και καθυστερήσεις στις διαδικασίες δημοπράτησης και συμβασιοποίησης ενταγμένων έργων. Οι καθυστερήσεις αυτές ήταν μικρής κλίμακας κατά το 2010 και συνεχίσθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του 2011, περίοδο μετάβασης αρμοδιοτήτων σε αυτοδιοικητικούς οργανισμούς και ήδη τα προβλήματα αυτά αμβλύνονται σταδιακά.

1.5. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 57 ΤΟΥ Κ(ΕΚ) 1083/2006

Κατά το έτος 2010 εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα εικοσιτέσσερις (24) ιδιωτικές επενδύσεις κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι επενδύσεις αυτές αφορούν σε αξιοποίηση ΑΠΕ και συγκεκριμένα ηλιακή ενέργεια, με προϋπολογισμό 29,85 εκατ. € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη. Οι επενδύσεις αυτές υλοποιήθηκαν ή

υλοποιούνται σύμφωνα με τις εγκριτικές αποφάσεις και δεν έχουν υπάρξει τροποποιήσεις σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού.

1.6. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΑΤΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΕΣΑ

Το περιβάλλον αποτελεί ένα απόθεμα το οποίο επηρεάζεται από μεγάλο αριθμό τομεακών πολιτικών και γι' αυτό το λόγο η Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει την ενσωμάτωση της προστασίας του στις τομεακές πολιτικές των κρατών μελών (Άρθρο 130 συνθήκης του Άμστερνταμ). Ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό, τα συναρμόδια υπουργεία θα πρέπει να συμβάλλουν μέσω των πολιτικών τους, στη βελτίωση του περιβάλλοντος και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, μέσω της υλοποίησης των απαιτούμενων δράσεων. Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ το ΥΠΕΚΑ ως ο φορέας χάραξης της περιβαλλοντικής πολιτικής στη χώρα, έχει την ευθύνη για την επίτευξη των στόχων που θα πρέπει να επιτευχθούν τα επόμενα χρόνια στον τομέα του Περιβάλλοντος, καθώς και να συμβάλει στην οργάνωση των τομεακών πολιτικών έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η συμπληρωματικότητα μεταξύ αυτών και ως εκ τούτου η μεγιστοποίηση του τελικού αποτελέσματος.

Με το ΕΠΠΕΡΑΑ υλοποιείται ένα μεγάλο μέρος των αναγκαίων δράσεων για την προστασία και ανάδειξη του Περιβάλλοντος στη χώρα, αλλά όπως είναι γνωστό, συμπληρωματικές δράσεις σε αυτό υπάρχουν:

- Στα πέντε (5) Περιφερειακά Προγράμματα (ΠΕΠ) στο πλαίσιο της θεματικής προτεραιότητας «Αειφόρος ανάπτυξη και Ποιότητα ζωής», τα οποία δρουν συμπληρωματικά με τους αντίστοιχους Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠΠΕΡΑΑ.
- Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Επιχειρηματικότητα και Ανταγωνιστικότητα» του πρώην Υπ. Ανάπτυξης, νυν Υπουργείο Οικονομίας Ανάπτυξης και Ναυτιλίας, το οποίο δρα συμπληρωματικά κυρίως στους άξονες Α.Π.1 & Α.Π. 6 (Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος - Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – με έμφαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) και Α.Π. 4 (Προστασία εδαφικών συστημάτων – Διαχείριση Στερεών αποβλήτων)
- Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» του πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ, νυν Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, το οποίο δρα συμπληρωματικά κυρίως στους άξονες Α.Π.1 & Α.Π. 6 (Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος & Αστικές Μεταφορές - Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – με έμφαση στις καθαρές συγκοινωνίες)

- Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» το οποίο αξιοποιεί της νέες ευκαιρίες που αναδύονται στον τομέα του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της «πράσινης απασχόλησης».
- Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Και Δια Βίου Μάθηση» γίνεται εκτενής αναφορά στη σύνδεση εκπαίδευσης και αειφόρου ανάπτυξης, τονίζοντας ότι η εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ) αποτελεί μια ευρεία έννοια που περιλαμβάνει αλληλένδετα περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα και διευρύνει την έννοια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση», γίνεται αναφορά στην στήριξη του στόχου της αειφορίας μέσω των δράσεων ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης, οι φορείς της οποίας, στο επίπεδο της κεντρικής κυβέρνησης αλλά και στα επίπεδα της περιφερειακής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης, ασκούν ρυθμιστικές αρμοδιότητες και αρμοδιότητες διαμόρφωσης και εφαρμογής πολιτικών, οι οποίες άμεσα ή έμμεσα συμβάλλουν στον στόχο της αειφόρου ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Επιπλέον, σημαντική συνεισφορά σε θέματα Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης θα έχουν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τα οποία χρηματοδοτούνται με πόρους ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑΛ αντίστοιχα. Τα προγράμματα αυτά δρουν συμπληρωματικά του ΕΠΠΕΡΑΑ στους παρακάτω Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ):

- Α.Π.1 & Α.Π. 6 (Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος - Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – με έμφαση σε θέματα μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- Α.Π. 9 (Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας) με έμφαση σε αγροτικά οικοσυστήματα και προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων
- Α.Π. 2 & Α.Π. 7 (Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων) με έμφαση στην προώθηση ορθολογικών μεθόδων άρδευσης και μείωση των ρυπαντικών φορτίων που προκύπτουν από τη γεωργία
- Α.Π. 4 (Προστασία εδαφικών συστημάτων – Διαχείριση Στερεών αποβλήτων με έμφαση σε θέματα προστασίας των εδαφών από φαινόμενα διάβρωσης και ερήμωσης

Με σκοπό να μην υπάρξουν προβλήματα αλληλοεπικάλυψης μεταξύ του ΕΠΠΕΡΑΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας, έχουν

προβλεφθεί Κριτήρια Διαχωρισμού, τα οποία περιγράφονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και εφαρμόζονται κατά την ένταξη των πράξεων στο Πρόγραμμα.

Ο κύριος όγκος των παρεμβάσεων που αφορούν στη βελτίωση της προσπελασιμότητας των αγροτικών περιοχών και τις παρεμβάσεις σε υποδομές περιβάλλοντος, θα καλυφθεί από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Η ενίσχυση μεγάλης κλίμακας επενδυτικών σχεδίων, η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, η αναβάθμιση του συστήματος υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, η προώθηση της ψηφιακής σύγκλισης, καθώς και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θα καλυφθούν από το ΕΤΠΑ. Η αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης, η βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και οι παρεμβάσεις στους ανθρώπινους πόρους, θα καλυφθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).
Τα κριτήρια διαχωρισμού αναφέρονται στο κεφάλαιο 3.5 του ΕΠΠΕΡΑΑ.
Αμιγείς Εθνικοί πόροι αναμένεται να διατεθούν για δράσεις ολοκλήρωσης διαφόρων έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη, καθώς και για ολοκλήρωση παράπλευρων σημαντικών δράσεων (π.χ. Κτηματολόγιο), δράσεις με χρηματοδότηση ΕΤΕΡΠΣ (ίδιοι πόροι ΥΠΕΚΑ), ενώ θετική συνέργια θα αναπτυχθεί και με τις δράσεις που θα προωθηθούν προς χρηματοδότηση από το χρηματοδοτικό μέσο LIFE+.
Κεντρικό μέσο συντονισμού για την αποφυγή επικαλύψεων, τη μεγιστοποίηση των συνεργιών, την απαραίτητη ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων, τη διασφάλιση κάλυψης αναγκών και στόχων των επιμέρους θεματικών περιβαλλοντικών πολιτικών (π.χ αστικά λύματα, διαχείριση στερεών αποβλήτων, προστασία φύσης και βιοποικιλότητας κλπ) μεταξύ των έργων και παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από όλα τα παραπάνω χρηματοδοτικά μέσα, αποτελεί η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (ΕΥΣΠΕΔ), η οποία ενεργοποιήθηκε το έτος 2010 και ήδη αναπτύσσει τις λειτουργίες της. Επίσης η ΕΥΣΠΕΔ, έχει ως αρμοδιότητα την παρακολούθηση (σε στρατηγικό επίπεδο) των συνεπειών της εφαρμογής του συνόλου των περιβαλλοντικών έργων και δράσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, σε συνδυασμό με την απαραίτητη πρόοδο των αναγκαίων κατά περίπτωση θεσμικών ρυθμίσεων (π.χ ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών, εφαρμογή επιμέρους θεματικών ή περιφερειακών σχεδιασμών κλπ).

1.7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1.7.1 Ποιοτική Ανάλυση επιτευγμάτων και μέτρα που έχουν ληφθεί για την βελτίωση της Προόδου Εφαρμογής του Προγράμματος

Έως και το τέλος του 2009, το ΕΠΠΕΡΑΑ παρουσίαζε σημαντική καθυστέρηση της εφαρμογής του, για πολλούς λόγους, ορισμένοι εκ των οποίων αναφέρονται σε γενικό επίπεδο που αφορούν στο σύνολο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Πέραν αυτών όμως, λειτούργησαν κάποιοι παράγοντες ιδιαίτερα για την καθυστέρηση εφαρμογής του ΕΠΠΕΡΑΑ, εκ των οποίων ορισμένοι συνδέονται με την γενικότερη αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ σε Επιχειρησιακά Προγράμματα και στη δομή και περιεχόμενα άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ενώ άλλοι παράγοντες, αφορούν αυτό καθ' αυτό το ΕΠΠΕΡΑΑ και το σύστημα / μηχανισμούς διαχείρισης του Προγράμματος.

Προκειμένου να επιταχυνθεί η εφαρμογή του και υπό την αυστηρή στοχοθεσία στο πλαίσιο του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, από τον Φεβρουάριο του 2010, η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ δρομολόγησε τις διαδικασίες διερεύνησης και εντοπισμού έργων για ένταξη στο ΕΠΠΕΡΑΑ, προκειμένου να προσεγγισθεί η επίτευξη των σχετικών στόχων. Παράλληλα, απαιτήθηκε η εντατικοποίηση των ενεργειών της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ και των δικαιούχων πράξεων του Προγράμματος για επίσπευση των διαδικασιών ένταξης ώριμων έργων και έγκαιρης συμβασιοποίησης νέων έργων, κυρίως έργων «Γέφυρες», όπως είχε συμφωνηθεί κατά τον σχεδιασμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος εμφάνισης δαπανών ύψους της τάξης των 200 εκατ. € κατά το 2010, οι ενέργειες που δρομολογήθηκαν άμεσα από το σύστημα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΠΠΕΡΑΑ και επέφεραν θετικά αποτελέσματα επιτάχυνσης εφαρμογής του Προγράμματος, ήταν οι εξής:

α) Διαβουλεύσεις με ΠΕΠ Αττικής, ΥΠΟΙΑΝ και Ε.Π «Προσπελασιμότητα» για ένταξη στο ΕΠΠΕΡΑΑ τριών (3) έργων του ΜΕΤΡΟ Αττικής, συνολικού προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της τάξης των 130 εκατ. €, με προσδοκώμενες δαπάνες κατά το έτος 2010, της τάξης των 50 εκατ. €. Καταληκτικά εντάχθηκαν δύο (2) έργα του Μετρό Αττικής προϋπολογισμού 89,12 εκατ. €, συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, τα οποία δημιούργησαν αντίστοιχες δαπάνες ύψους 35,16 εκατ. €.

β) Διαβουλεύσεις με ΥΠΟΙΑΝ, Αρχή Πληρωμής και Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για ένταξη στο ΕΠΠΕΡΑΑ έργων ιδιωτικών επενδύσεων ΑΠΕ. Το ύψος της δημόσιας δαπάνης των κατ' αρχήν είκοσι τεσσάρων (24) επιλεγμένων επενδύσεων που εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα έφθασε στα 30 εκατ. €, με καταχώρηση δαπανών δημόσιας επιχορήγησης, κατά το έτος 2010, της τάξης των 22 εκατ. €.

γ) Διαβουλεύσεις με ΥΠΟΙΑΝ, Αρχή Πληρωμής, ΕΔΑ και Γενικών Γραμματέων Περιφερειών και με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για χρηματοδότηση από το ΕΠΠΕΡΑΑ και ένταξη σ' αυτό, κάνοντας χρήση και των εκχωρηθέντων / ανενεργών εκχωρηθέντων κονδυλίων, με πιθανό αναπροσδιορισμό των αποφάσεων εκχώρησης, περίπου 80 έργων των ΠΕΠ 2007-2013, συνολικού προϋπολογισμού 120 εκατ. €, με νομικές δεσμεύσεις / συμβάσεις της τάξης των 90 εκατ. € και προσδοκώμενες δαπάνες, για το έτος 2010, της τάξης των 50 εκατ. €. Τα έργα αυτά αναφέρονται σε:

- Αποκατάσταση ΧΑΔΑ.
- Αποχετευτικά δίκτυα και ΕΕΛ.
- Διαχείριση στερεών αποβλήτων.
- Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης, λόγω διαρροών.
- Αντιπλημμυρικά έργα.

Με αυτές τις ενέργειες θα απελευθερώνονταν πόροι ΕΤΠΑ στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα για χρηματοδότηση πρόσθετων αναγκαίων περιβαλλοντικών έργων και παράλληλα θα αυξανόταν ο βαθμός / επίπεδο εφαρμογής του ΕΠΠΕΡΑΑ. Η διαδικασία αυτή, δηλαδή η «μεταφορά» αυτών των έργων από τα ΠΕΠ στο ΕΠΠΕΡΑΑ, καθώς και το τεχνικό της μέρος συμφωνήθηκε και προσδιορίσθηκε / καθορίσθηκε από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την Αρχή Πληρωμής και την Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης του ΥΠΟΙΑΝ. Για τεχνικούς / διαχειριστικούς λόγους, η διαδικασία αυτή δεν ολοκληρώθηκε εντός του έτους 2010, για το σύνολο των ΠΕΠ. Εφαρμόσθηκε σε τρία ΠΕΠ, για έργα αντίστοιχων τριών Περιφερειών (Θεσσαλία, Κεντρική Μακεδονία και Νότιο Αιγαίο), με τη χρηματοδότηση από το ΕΠΠΕΡΑΑ έργων με προϋπολογισμό ένταξης 25 εκατ. € και με συμβάσεις ύψους 20 εκατ. €, τα οποία εμφανίζουν δαπάνες στο ΕΠΠΕΡΑΑ κατά το έτος 2010, της τάξης των 10 εκατ. €.

δ) Διαβουλεύσεις και συμφωνία μεταξύ ΥΠΕΚΑ / ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, ΥΠΟΙΑΝ (ΕΥΣ & Γ.Γ.Ε.Α) για χρήση / αξιοποίηση του χρηματοδοτικού μέσου Jessica από το ΕΠΠΕΡΑΑ με υλοποίηση / εκτέλεση έργων βιοκλιματικών αναπλάσεων, με συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη 10 εκατ. €, ποσό το οποίο ταυτίζεται σε νομικές δεσμεύσεις και πιστοποιηθείσες δαπάνες προς συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.

ε) Διαβουλεύσεις και συμφωνία του ΥΠΕΚΑ / ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ με ΥΠΟΙΑΝ (ΕΥΣ / ΕΥΘΥ) και ΕΥΔ ΕΠΑΕ για αξιοποίηση / χρήση του νέου χρηματοδοτικού μέσου ενεργειακής απόδοσης (ΤΕΜΠΜΕ), για το Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον», σύμφωνα με την σχετική τροποποίηση του άρθρου 44 του Κ (ΕΚ) 1083 /2006.

Το ποσό που διατέθηκε από το ΕΠΠΕΡΑΑ για το συγκεκριμένο «Ταμείο» είναι ύψους 15. € δημόσιας δαπάνης συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΤΠΑ, ποσό το οποίο ταυτίζεται με ισόποσες Νομικές και Οικονομικές Δεσμεύσεις και εμφάνιση δαπανών για το έτος 2010.

στ) Τέλος, πέραν όλων των παραπάνω διαδικασιών / ενεργειών για εξασφάλιση έργων με δαπάνες ή /και με προοπτική εμφάνισης δαπανών εντός του έτους 2010, επισπεύσθηκαν οι διαδικασίες ένταξης προγραμματισμένων έργων, τα οποία, είτε είχαν, είτε και θα δημιουργούσαν δαπάνες εντός του έτους 2010. Τέτοιου είδους έργα ήταν τα εξής:

- Έργα «Γέφυρες» από τα ΠΕΠ 2000-2006, προϋπολογισμού 117 εκατ. €, με αντίστοιχες συμβάσεις 65 εκατ. € και δαπάνες κατά το έτος 2010, της τάξης των 30 εκατ. €.
- Έργα υποστήριξης Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, τα οποία εμφάνισαν δαπάνες το 2010, της τάξης των 2,5 εκατ. €

Πέραν των δαπανών που εμφανίζουν τα περισσότερα από τα παραπάνω έργα κατά το έτος 2010, η υλοποίησή τους μέχρι και την ολοκλήρωσή τους θα δημιουργήσει σημαντικού ύψους δαπάνες και κατά τα επόμενα έτη, ιδιαίτερα δε κατά το έτος 2011.

1.7.2 Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος

Στις 25.6.2010 συνήλθε σε τρίτη (3η)συνεδρίαση η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΠΕΡΑΑ, κατά την οποία, αφού εγκρίθηκε η ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης και τα πρακτικά της 2ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης κατά την 6.4.2009, ακολούθησε παρουσίαση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και συζήτηση επ' αυτών.

Εκ μέρους των εκπροσώπων της Ε.Ε. διαπιστώθηκε ότι το πρόγραμμα διαθέτει μεγάλη ευελιξία και χωρίς αναθεώρηση μπορούν να καλυφθούν οι νέες πολιτικές για την πράσινη ανάπτυξη, ενώ παράλληλα εκφράστηκε η ανησυχία για τη μεγάλη καθυστέρηση του Προγράμματος και κυρίως για τον κίνδυνο της μη υλοποίησης των μεγάλων έργων.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΠΕΡΑΑ παρουσίασε συγκεκριμένες ενέργειες προκειμένου να καλυφθεί ο στόχος του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης για το 2010.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης:

- Παρουσιάστηκε κατάλογος με έργα των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2000-2006, τα οποία

χρηματοδοτήθηκαν ή θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΠΕΡΑΑ και αναγνωρίστηκε η αναγκαιότητα των ενεργειών αυτών, οι οποίες συμβάλουν παράλληλα στην επίτευξη των στόχων του ΠΣΑ/Μνημονίου.

- Επισημάνθηκε ότι το μεγάλο έργο της επαναδημιουργίας της λίμνης Κάρλας θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.
- Έγινε αναφορά σε καθυστερήσεις που είχαν παρουσιαστεί σε έργα ως προς την έγκριση των Περιβαλλοντικών τους Όρων.
- Επισημάνθηκε η πρόοδος που είχε συντελεστεί στην υλοποίηση του προγράμματος από την Τεχνική Συνάντηση της 27ης.4.2010 έως την ημερομηνία της συνεδρίασης.
- Προτάθηκε από την Ε.Ε. η αξιοποίηση των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος και του ΕΚΠΑΑ λόγω της προστιθέμενης αξίας τους.

Ακόμη, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε:

- Τη δυνατότητα χρηματοδότησης υποστηρικτικών και τεχνικών μελετών έως και τη σύνταξη των τευχών δημοπράτησης για ΕΕΛ και δίκτυα αποχέτευσης και την ένταξη και υλοποίηση των αντίστοιχων έργων εντός της προγραμματικής περιόδου, με στόχο τη συμμόρφωση της χώρας στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Κοινοτική Νομοθεσία.
- Την ετήσια έκθεση εκτέλεσης έτους 2009 του ΕΠΠΕΡΑΑ λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των μελών της Επιτροπής, πριν την αποστολή της στις Υπηρεσίες της Ε.Ε.
- Τις ενέργειες που είχε δρομολογήσει η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του ΠΣΑ για το έτος 2010, όπως αυτές παρουσιάστηκαν στην Επιτροπή.

1.7.3 Θέματα Αξιολόγησης

Το κατεξοχήν εργαλείο / μέσο για την αξιολόγηση της εφαρμογής ενός Προγράμματος κατά τη διάρκεια υλοποίησής του (on going evaluation) είναι η Ενδιάμεση Αξιολόγηση. Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Καν. 1083/2006 ο γενικός στόχος της αξιολόγησης είναι «να βελτιωθεί η ποιότητα, η αποτελεσματικότητα και η συνέπεια της ενίσχυσης από τα Ταμεία, καθώς επίσης και η στρατηγική και η εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων όσον αφορά στα συγκεκριμένα διαρθρωτικά προβλήματα των Κρατών Μελών και των ενδιαφερόμενων περιφερειών, λαμβάνοντας υπόψη το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης και της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση». Η Ενδιάμεση Αξιολόγηση όλων των

Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, κατά το 2010, βρισκόταν στη φάση της προετοιμασίας των σχετικών προκηρύξεων.

Όσον αφορά στην Αξιολόγηση του ΕΠΠΕΡΑΑ κατά τη διάρκεια εκπόνησης / υποβολής της παρούσας Ετήσιας Έκθεσης, το εν λόγω έργο βρίσκεται στη φάση υποβολής και στη συνέχεια αξιολόγησης των προσφορών των υποψηφίων αναδόχων Συμβούλων, διαδικασία η οποία εκτιμάται να ολοκληρωθεί στο άμεσο χρονικό διάστημα.

1.7.4 Παρακολούθηση της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Προγράμματος

Η παρακολούθηση της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Ε.Π. αποτελεί ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής (όπως ορίζεται και στην ΚΥΑ έγκρισης της ΣΜΠΕ του κάθε Προγράμματος) με τη συνδρομή και τη συνεργασία των Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης που συμμετέχουν στο Ε.Π.

Οι βασικές αρχές που διέπουν την παρακολούθηση της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης είναι:

- ο έγκαιρος εντοπισμός των απρόβλεπτων δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- η λήψη κατάλληλων επανορθωτικών μέτρων και όχι ο έλεγχος της υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα απαιτείται να προταθούν, σε περίπτωση που διαπιστωθούν κατά τη διάρκεια εφαρμογής του ΕΠ δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις, που δεν είχαν προβλεφθεί ή προκύψουν νέες υποχρεώσεις από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι η «διαδικασία περιβαλλοντικής παρακολούθησης» αποτελεί μέσο επαλήθευσης των πληροφοριών της περιβαλλοντικής μελέτης, καθώς και σημαντικό παράγοντα που εκτιμάται κατά τη διαδικασία αναθεώρησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Για την επίτευξη των στόχων της περιβαλλοντικής παρακολούθησης, **η διαδικασία αυτή ενσωματώθηκε στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου με την εισαγωγή των στοιχείων στο Τεχνικό Δελτίο της κάθε Πράξης.**

Από τα μέχρι τώρα αποτελέσματα δεν οδηγούμαστε στην εξαγωγή ουσιαστικών συμπερασμάτων, καθώς δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί έργα, ενώ ο προσδιορισμός

τιμών, για τους ποσοτικούς και μη ποσοτικούς δείκτες παρακολούθησης της ΣΠΕ του Προγράμματος, είναι ακόμα σε εξέλιξη. Ωστόσο, με βάση τα δεδομένα της υλοποίησης του Προγράμματος και τα λοιπά διαθέσιμα δεδομένα διαπιστώνεται ότι:

Α) Υπάρχει μεγάλη ενεργοποίηση, εξετάζοντας τις εντάξεις έργων σε σχέση με την προγραμματική κατανομή του προϋπολογισμού, ανά ΘΠ, στις εξής:

- **ΘΠ 40** «Ανανεώσιμη ενέργεια-ηλιακή». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στον Άξονα 1, οι επιπτώσεις του οποίου, ανά Περιβαλλοντικό Τομέα (ΠΤ), έχουν ως εξής:
  - Θετική, για τον ΠΤ «Ποιότητα αέρα, κλιματική αλλαγή, ακουστικό περιβάλλον και ακτινοβολίες»
  - Ουδέτερη, για τον ΠΤ «Έδαφος» και ΠΤ «Υδατικό Περιβάλλον»
  - Θετική, για τον ΠΤ «Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία»
  - Ουδέτερη, για τον ΠΤ «Πολιτιστική κληρονομιά»
- **ΘΠ 43** «Ενεργειακή απόδοση, συμπαραγωγή, διαχείριση ενέργειας». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στους Άξονες 1 και 6. Για τον ΑΠ 1, έχουν ήδη αναφερθεί οι επιπτώσεις ανά ΠΤ, ενώ και ο ΑΠ 6 έχει τις ίδιες επιπτώσεις στους ίδιους ΠΤ.
- **ΘΠ 46** «Επεξεργασία νερού (λύματα)». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στον Άξονα 2, οι επιπτώσεις του οποίου, ανά Περιβαλλοντικό Τομέα (ΠΤ), έχουν ως εξής:
  - Ισχυρά θετική, για τους ΠΤ «Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα-τοπιολογικά χαρακτηριστικά» και «Υδατικό Περιβάλλον»
  - Θετική, για τον ΠΤ «Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία»
  - Ουδέτερη, για τον ΠΤ «Πολιτιστική κληρονομιά»
- **ΘΠ 50** «Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένης γης». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στον Άξονα 4, οι επιπτώσεις του οποίου, ανά Περιβαλλοντικό Τομέα (ΠΤ), έχουν ως εξής:
  - Ισχυρά θετική, για τον ΠΤ «Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα- τοπιολογικά χαρακτηριστικά»
  - Πιθανά θετικές, για τον ΠΤ «Ποιότητα αέρα, κλιματική αλλαγή, ακουστικό περιβάλλον και ακτινοβολίες»
  - Θετική ως ισχυρά θετική, για τους ΠΤ «Έδαφος» και «Υδατικό Περιβάλλον»
  - Θετική, για τον ΠΤ «Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία»
  - Πιθανά θετικές, για τον ΠΤ «Πολιτιστική κληρονομιά»
- **ΘΠ 51** «Προώθηση της βιοποικιλότητας και της προστασίας της φύσης». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στον Άξονα 9, οι επιπτώσεις του οποίου, ανά Περιβαλλοντικό Τομέα (ΠΤ), έχουν ως εξής:

- Ισχυρά θετική, για τον ΠΤ «Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα- τοπιολογικά χαρακτηριστικά»
- Ουδέτερη, για τον ΠΤ «Ποιότητα αέρα, κλιματική αλλαγή, ακουστικό περιβάλλον και ακτινοβολίες»
- Ουδέτερη, για τους ΠΤ «Έδαφος» και «Υδατικό Περιβάλλον»
- Θετική, για τον ΠΤ «Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία»
- Πιθανά θετική, για τον ΠΤ «Πολιτιστική κληρονομιά»

Το γεγονός αυτό συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στη χώρα σε σχέση με τη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων και οι οποίοι εξειδικεύονται στο προγραμματικό κείμενο.

Με βάση τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τα στοιχεία περιβαλλοντικής παρακολούθησης του Ε.Π., διαφαίνεται ότι υπάρχει θετική επίπτωση στην πλειονότητα των περιβαλλοντικών συνιστωσών που παρακολουθούνται.

Β) Αντίθετα, παρατηρείται μικρή ενεργοποίηση των ΘΠ:

- **ΘΠ 44** «Διαχείριση οικιακών και βιομηχανικών αποβλήτων». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στον Άξονα 4, οι επιπτώσεις του οποίου, ανά Περιβαλλοντικό Τομέα (ΠΤ), έχουν ήδη αναφερθεί.
- **ΘΠ 45** «Διαχείριση και διανομή ύδατος (πόσιμο νερό)». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στους Άξονες 2,5,7,8,9. Για τους ΑΠ2 και ΑΠ9 οι επιπτώσεις έχουν ήδη αναφερθεί, ενώ για τους υπόλοιπους ΑΠ, ανά Περιβαλλοντικό Τομέα (ΠΤ),εκτιμάται ότι:
  - Για τον ΠΤ «Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα- τοπιολογικά χαρακτηριστικά», οι ΑΠ 5,7,8 έχουν ισχυρά θετική επίπτωση.
  - Για τον ΠΤ«Ποιότητα αέρα, κλιματική αλλαγή, ακουστικό περιβάλλον και ακτινοβολίες», ο ΑΠ 5 έχει ουδέτερη επίπτωση, ενώ ο ΑΠ 8 έχει πιθανά θετική επίπτωση. Δεν εκτιμάται να υπάρχει επίπτωση από την υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ 7 στον συγκεκριμένο ΠΤ.
  - Θετική έως ισχυρά θετική είναι η επίπτωση των ΑΠ 5,7,8 στους ΠΤ«Έδαφος» και «Υδατικό Περιβάλλον»
  - Θετική είναι η επίπτωση του ΑΠ 5 στον ΠΤ «Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον-προστασία υλικών περιουσιακών στοιχείων-πολιτική προστασία», ενώ δεν εκτιμάται να υπάρχει επίπτωση από την υλοποίηση των δράσεων των ΑΠ 7 και 8 στον συγκεκριμένο ΠΤ
  - Θετική, για τον ΠΤ «Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία», από όλους τους ΑΠ

- Για τον ΠΤ «Πολιτιστική κληρονομιά», ουδέτερη η επίπτωση του ΑΠ5, ενώ δεν εκτιμάται να υπάρχει επίπτωση από την υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ 8 στον συγκεκριμένο ΠΤ.

- **ΘΠ 47** «Ποιότητα του αέρα». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στους Άξονες 2,5,6, 8 και 9, οι επιπτώσεις των οποίων ανά ΠΤ έχουν προαναφερθεί.
- **ΘΠ 52** «Προαγωγή καθαρών αστικών μεταφορών». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στον ΑΠ 1, οι επιπτώσεις του οποίο ανά ΠΤ έχουν προαναφερθεί.
- **ΘΠ 53** «Πρόληψη κινδύνων (συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και εφαρμογής σχεδίων και μέτρων για την πρόληψη και τη διαχείριση των φυσικών και των τεχνολογικών κινδύνων)». Ενταγμένα έργα σε αυτήν την ΘΠ υπάρχουν στους ΑΠ 3, 5, 8 και 9. Οι επιπτώσεις του ΑΠ 3, ανά ΠΤ (για τους λοιπούς ΑΠ έχουν προαναφερθεί οι επιπτώσεις) έχουν ως εξής:
  - Ισχυρά θετική, για τον ΠΤ «Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα- τοπιολογικά χαρακτηριστικά»
  - Πιθανά θετική, για τον ΠΤ «Ποιότητα αέρα, κλιματική αλλαγή, ακουστικό περιβάλλον και ακτινοβολίες»
  - Πιθανά θετική, για τους ΠΤ «Έδαφος» και «Υδατικό Περιβάλλον»
  - Θετική για τον ΠΤ «Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον-προστασία υλικών περιουσιακών στοιχείων-πολιτική προστασία»
  - Θετική, για τον ΠΤ «Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία»
  - Πιθανά θετική, για τον ΠΤ «Πολιτιστική κληρονομιά»
- **ΘΠ 85** «Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, ενημέρωση» και **ΘΠ 86 «**Αξιολόγηση και μελέτες, ενημέρωση και επικοινωνία»**.** Ενταγμένα έργα σε αυτές τις ΘΠ υπάρχουν στους ΑΠ 5 και 11. Οι επιπτώσεις του ΑΠ 11, ανά ΠΤ (για τον ΑΠ 5 έχουν προαναφερθεί οι επιπτώσεις) έχουν ως εξής:
  - Ισχυρά θετική, για τον ΠΤ «Βιοποικιλότητα-χλωρίδα-πανίδα- τοπιολογικά χαρακτηριστικά»
  - Ουδέτερη, για τον ΠΤ «Ποιότητα αέρα, κλιματική αλλαγή, ακουστικό περιβάλλον και ακτινοβολίες»
  - Ουδέτερη, για τους ΠΤ «Έδαφος» και «Υδατικό Περιβάλλον»
  - Θετική για τον ΠΤ Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον-προστασία υλικών περιουσιακών στοιχείων-πολιτική προστασία»
  - Θετική, για τον ΠΤ «Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία»
  - Ουδέτερη, για τον ΠΤ «Πολιτιστική κληρονομιά»

Οι ΚΘΠ 41 «Ανανεώσιμη ενέργεια-Βιομάζα», 42 «Ανανεώσιμη ενέργεια-Υδροηλεκτρική, γεωθερμική και 54 «Άλλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη κινδύνων», δεν παρουσιάζουν εντάξεις έργων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΠΑ, ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ

2.1 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΠΑ

Η βελτίωση των υποδομών προστασίας περιβάλλοντος (Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων, ΧΥΤΑ κλπ.), η οποία αποτελεί σημαντική συνιστώσα της αειφορικής διαχείρισης τόσο των αστικών κέντρων όσο και των περιβαλλοντικών μέσων, καθώς και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής θα αυξήσουν την ελκυστικότητα της χώρας ως προς την προσέλκυση νέων επενδύσεων, συμβάλλοντας έτσι έμμεσα στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 1 του ΕΣΠΑ περί αύξησης των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων

Η αειφορική διαχείριση των φυσικών αποθεμάτων όπως η βιοποικιλότητα και η προστασία και ανάδειξη περιοχών ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας συμβάλουν έμμεσα στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 3 του ΕΣΠΑ περί διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος της χώρας. Με τον τρόπο αυτό δίνονται ευκαιρίες για ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και αύξηση της παραγωγικότητας, δηλαδή υπάρχει έμμεση συμβολή και στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 2 του ΕΣΠΑ.

Η βελτιστοποίηση της εφαρμογής περιβαλλοντικής πολιτικής θα αναβαθμίσει ουσιαστικά την ποιότητα της ζωής των πολιτών, συμβάλλοντας σημαντικά στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 12 του ΕΣΠΑ.

Οι Γενικοί Στόχοι 14, 15, 16 του ΕΣΠΑ (περί ασφαλούς ενεργειακού εφοδιασμού, αειφόρου διαχείρισης της χώρας και άσκησης αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής αντίστοιχα), στην ουσία ταυτίζονται με τους Γενικούς Στόχους του ΕΠΠΕΡΑΑ, συνεπώς η συνέργια είναι άμεση.

Τέλος, η βελτίωση στο σχεδιασμό και την εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής συμπεριλαμβάνει την προστασία και ανάδειξη χώρων ιδιαίτερης πολιτιστικής, αρχαιολογικής και ιστορικής αξίας, συμβάλλοντας έτσι έμμεσα στην επίτευξη του Γενικού Στόχου 17 του ΕΣΠΑ περί ανάδειξης του πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Η συνάφεια των γενικών στόχων του ΕΣΠΑ και των γενικών στόχων του ΕΠΠΕΡΑΑ παρουσιάζεται στον Πίνακα 2.1 που ακολουθεί, ενώ η συνεισφορά του Προγράμματος στο ΕΣΠΑ, ποσοτικοποιημένη όσον αφορά στα ενταγμένα έργα, παρουσιάζεται στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος ΙΙ.

Πίνακας 2.1: Συνάφεια στόχων ΕΣΠΑ και ΕΠΠΕΡΑΑ

	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΠΕΡΑΑ	
	Αειφορική διαχείριση των περιβαλλοντικών μέσων, του φυσικού αποθέματος και των αστικών κέντρων (έδαφος, υδατικό περιβάλλον, ατμόσφαιρα, φύση)	**Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής και η βελτίωση της απόκρισης της Κοινωνίας και των Πολιτών σε θέματα Περιβαλλοντικής Προστασίας**
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΠΑ		
1. Αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων	(•)	(•)
2. Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας	•	
3. Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας	(•)	
4. Βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος		
5. Ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικού παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης		(•)
6. Ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης		(•)
7. Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων		
8. Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση		
9. Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης		
10. Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας, που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας		
11. Ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεση τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη - απασχόληση - κοινωνική συνοχή)		
12. Βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης		•
13. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας	(•)	
14. Ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία	•	(•)
15. Αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος	•	•
16. Άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής	•	•
17. Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας		(•)

• Εκτιμώμενη άμεση συνέργια

(•) Εκτιμώμενη έμμεση συνέργια

2.2 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, κατά τον σχεδιασμό του ΕΠΠΕΡΑΑ λήφθηκαν υπόψη οι στόχοι του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) όπως αυτοί αποτυπώνονται στο κεφάλαιο «Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη».
Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, προωθούνται μια σειρά από μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Μεγάλο μέρος των μέτρων αυτών θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΠΕΡΑΑ.

Σύμφωνα με το θεματολόγιο της Λισαβόνας, τα κράτη μέλη και οι Περιφέρειες θα πρέπει να επιτύχουν το στόχο της αειφόρου ανάπτυξης και να προωθήσουν τις συνέργειες μεταξύ της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης. Η ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση και τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων δίνουν έμφαση στο ρόλο του περιβάλλοντος στην Ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Η προστασία του περιβάλλοντος απαιτείται να λαμβάνεται υπόψη στην προετοιμασία των προγραμμάτων και των έργων με σκοπό την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.
Το ΕΠΠΕΡΑΑ παρουσιάζει συνάφεια με τις Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές επιδρώντας άμεσα στις κατευθυντήριες γραμμές 1.1.2 «Ενίσχυση των συνεργιών ανάμεσα στην προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη» και 1.1.3 «Αντιμετώπιση του θέματος της εντατικής χρησιμοποίησης παραδοσιακών πηγών ενέργειας».
Έμμεση επίδραση έχει στις γραμμές 1.3.5 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων» και 2.2 «Υποστήριξη για την οικονομική διαφοροποίηση των αγροτικών περιοχών, των περιοχών αλιείας και των περιοχών με φυσικά πλεονεκτήματα».

Ως προς τους Κωδικούς earmarking, ο προϋπολογισμός των Κωδικών του Προγράμματος που συμβάλλουν στο earmarking ανέρχεται σε 272,19 εκατ. € Κοινοτική Συνδρομή, το οποίο αποτελεί το 15% της συνολικής Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος, μη συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού του Κωδικού 85, ο οποίος εκ παραδρομής δεν είχε περιληφθεί στον αρχικό προγραμματισμό. Οι εντάξεις έργων στους σχετικούς κωδικούς, σε Κοινοτική

Συνδρομή ανέρχονται, μέχρι 31/12/2010, σε 205,90 εκατ.€ ή το 21% του συνόλου των ενταγμένων στο Πρόγραμμα έργων.

Η συνεισφορά του ΕΠΠΕΡΑΑ στις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής, στις Προτεραιότητες του ΕΠΜ 2005-2010, στις Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, καθώς και στο earmarking, παρουσιάζονται, με ποσοτικά στοιχεία Κοινοτικής Συνδρομής Ενταγμένων έργων, στους Πίνακες 2-5 του Παραρτήματος ΙΙ.

2.3 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»

2.3.1 Εφαρμογή των συστάσεων της Ανακοίνωσης «Η περιφερειακή πολιτική συμβάλλει στην έξυπνη ανάπτυξη στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020» (6.10.2010 COM(2010) 553).

Το ΕΠΠΕΡΑΑ, στο πλαίσιο επιλεξιμότητας του Ταμείου Συνοχής και σε συνδυασμό με τους στρατηγικούς του στόχους, με την ένταξη κατά το 2010 εικοσιέξι (26) ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων για ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συγκεκριμένα ηλιακής ενέργειας, με δημόσια επιχορήγηση της τάξης των 30 εκατ. €, συμβάλει στην συμπληρωματικότητα μεταξύ εθνικής και περιφερειακής υποστήριξης της ΕΕ για το επιχειρηματικό πνεύμα.
Παράλληλα, κατά το έτος 2010 σχεδιάσθηκαν έργα υποστήριξης της πράσινης επιχειρηματικότητας, τα οποία θα προετοιμασθούν για ένταξη και θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα στα αμέσως επόμενα έτη.

2.3.2 Εφαρμογή των συστάσεων της Ανακοίνωσης «Συμβολή της Περιφερειακής Πολιτικής στη Βιώσιμη Ανάπτυξη στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ευρώπη 2020» (26.1.2011 COM(2011) 17).

Το σύνολο των προγραμματισμένων δράσεων του ΕΠΠΕΡΑΑ και ως εκ τούτου αυτές που έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται, ανταποκρίνονται απόλυτα στη συμβολή της Περιφερειακής Πολιτικής στη Βιώσιμη Ανάπτυξη στο πλαίσιο ης Στρατηγικής Ευρώπη 2020.
Τα έργα και οι δράσεις που χρηματοδοτεί το ΕΠΠΕΡΑΑ εμπίπτουν και στις τρεις περιοχές των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται η πρόοδος υλοποίησης του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας, τόσο στο σύνολο της περιόδου Εφαρμογής / υλοποίησής του, όσο και διακριτά για το έτος 2010.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται, αφ' ενός τα στοιχεία οικονομικής προόδου του Προγράμματος, αφ' ετέρου, τα στοιχεία φυσικής προόδου, ήτοι η πρόοδος των δεικτών παρακολούθησης (εκροών και αποτελεσμάτων). Όπως αναφέρεται και στις σχετικές οδηγίες της ΕΥΣΣΑΑΠ για την εκπόνηση της Ετήσιας Έκθεσης, υπάρχει δυνατότητα να περιγραφεί υλοποίηση φυσικού αντικειμένου με δείκτες, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στους προτυποποιημένους Πίνακες του ΟΠΣ, με βάση στοιχεία δεικτών ενταγμένων έργων.
Ακολουθεί η παρουσίαση της προόδου υλοποίησης ανά Άξονα Προτεραιότητας.

3.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

3.1.1 Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του άξονα

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 1 «Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» ανέρχεται σε 340.237.500 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ήτοι το 15% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και ο προϋπολογισμός του αντιπροσωπεύει το 17,23% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Συνοχής δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί έντεκα (11) προσκλήσεις ύψους 790.000.000 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι οκτώ (8) προσκλήσεις ύψους 258.000.000 € εντός του 2010. Μία από αυτές τις προσκλήσεις, κατά το έτος αναφοράς, αφορούσε σε δράσεις και κονδύλια τα οποία το ΕΠΠΕΡΑΑ είχε εκχωρήσει τη διαχείρισή τους στη Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του ΥΠΟΙΑΝ, με προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 30.000.000 €.
- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 232.378.885 €, το 100% των οποίων εντάχθηκε εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, τα ενταγμένα έργα τα οποία μέσω εκχώρησης υλοποιεί η Δ/νση Ιδιωτικών

Επενδύσεων του Υπ.Οι.Αν, ανέρχονται σε 29.851.204 € και εντάχθηκαν εντός του 2010.

- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 135.168.334 €, ήτοι το 58% των ενταγμένων έργων ή το 40% του προϋπολογισμού του Άξονα, όλες υπογεγραμμένες εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, οι νομικές δεσμεύσεις των έργων τα οποία μέσω εκχώρησης υλοποιεί η Δ/νση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπ.Οι.Αν, ανέρχονται σε 29.851.204 €.
- Οι δαπάνες του Άξονα (αποδεκτό διαχείρισης) ανέρχονται σε 67.231.390,64 €, το οποίο αντιστοιχεί στο 50% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 29% των ενταγμένων έργων και στο 20% του προϋπολογισμού του Άξονα. Το σύνολο των δαπανών πραγματοποιήθηκαν εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, οι δαπάνες των έργων τα οποία μέσω εκχώρησης υλοποιεί η Δ/νση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπ.Οι.Αν, ανέρχονται σε 22.264.491 €.
- Οι δαπάνες προς συγχρηματοδότηση ανέρχονται, τόσο για το σύνολο της περιόδου, όσο και για το 2010, σε 58.856.777 €. Από το ποσό αυτό, οι δαπάνες των έργων τα οποία μέσω εκχώρησης υλοποιεί η Δ/νση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπ.Οι.Αν, ανέρχονται σε 22.264.491€.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα παρατηρούνται τα εξής:

- Ο δείκτης «Εγκατεστημένη ενεργειακή ισχύς που παράγεται από ΑΠΕ ή εξοικονομείται από τηλεθέρμανση» παρουσιάζει κάποια, έστω και μικρή υλοποίηση. Για τους λόγους που αναφέρθηκαν και στην ενότητα που αναλύεται η πρόοδος των δεικτών κορμού, εκτιμάται ότι υπάρχει πρόοδος στην υλοποίηση του συγκεκριμένου δείκτη, σε αντίθεση με αυτό που φαίνεται στο ΟΠΣ. Ο στόχος των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 186,66 MW (53% επίτευξη του στόχου) και η υλοποίηση, βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ εμφανίζεται μηδενική, ενώ βάσει εκτιμήσεων το ισοδύναμο υλοποίησης ανέρχεται σε 37,49 MW (11% επίτευξη του στόχου).
- Ο δείκτης «Χιλιόμετρα Γραμμής Μετρό Θεσσαλονίκης και Αριθμός Σταθμών» δεν παρουσιάζει πρόοδο υλοποίησης από ενταγμένα έργα στο Πρόγραμμα. Παρόλα αυτά, τα δύο έργα του Μετρό της Αθήνας έχουν ως τιμή στόχο 0,24 χλμ και υλοποίηση που εκτιμάται σε ισοδύναμο 0,11 χλμ.
- Ο δείκτης «Εξυπηρετούμενος πληθυσμός ημερησίως (από Μετρό)» ομοίως δεν αντιστοιχεί σε ενταγμένα έργα του Προγράμματος, καθώς σχετίζεται άμεσα με το δείκτη εκροών «Χιλιόμετρα Γραμμής Μετρό Θεσσαλονίκης και Αριθμός Σταθμών». Ως εκ τούτου, συσχετιζόμενος με τα έργα του Μετρό Αθήνας, ο πρόσθετος πληθυσμός που θα εξυπηρετείται από τα έργα, βάσει του στόχου

των ενταγμένων έργων, ανέρχεται σε 27.064 άτομα και το ισοδύναμο υλοποίησης σε 13.912.

- Τέλος, ο δείκτης «Ποσοστό μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου» αποτυπώνει την ένταξη 8 έργων, με τιμή στόχο που κυμαίνεται από 10,6% έως 88,45% και υλοποίηση από 2,8% έως 10% (αναφέρονται οι ελάχιστες και μέγιστες τιμές των ενταγμένων έργων).

Η πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας πραγματοποιήθηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.1.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.1.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.1.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 1

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ	Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	Νομικές δεσμεύσεις	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010									
ΕΠΠΕΡΑΑ		**340.237.500**	**790.000.000**	**11**	**-449.762.500**	**232.378.885**	**135.168.334**	**67.231.391**	**58.826.777**
1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	340.237.500	790.000.000	11	-449.762.500	232.378.885	135.168.334	67.231.391	58.826.777
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ		**30.000.000**	**30.000.000**	**1**	**0**	**29.851.204**	**29.851.204**	**22.264.491**	**22.264.491**
1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	30.000.000	30.000.000	1	0	29.851.204	29.851.204	22.264.491	22.264.491
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010									
ΕΠΠΕΡΑΑ		**340.237.500**	**258.000.000**	**8**	**-449.762.500**	**232.378.885**	**135.168.334**	**67.231.391**	**58.826.777**
1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	340.237.500	258.000.000	8	-449.762.500	232.378.885	135.168.334	67.231.391	58.826.777
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ		**30.000.000**	**30.000.000**	**1**	**0**	**29.851.204**	**29.851.204**	**22.264.491**	**22.264.491**
1	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	30.000.000	30.000.000	1	0	29.851.204	29.851.204	22.264.491	22.264.491

Πίνακας 3.1.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 : Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος - Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής - Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Εγκατεστημένη ενεργειακή ισχύς που παράγεται από ΑΠΕ ή εξοικονομείται από τηλεθέρμανση	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	37,49 MW						
	Στόχος										350 MW	350 MW
	Αφετηρία	240 MW (Κοζάνη 140 MW - Πτολεμαΐδα 75 MW - Αμύνταιο 25 MW)										
Χιλιόμετρα Γραμμής Μετρό Θεσσαλονίκης και Αριθμός Σταθμών	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					0					14,6 ΧΛΜ / 18 Σταθμοί	14,6 ΧΛΜ / 18 Σταθμοί
	Αφετηρία	9,6 ΧΛΜ / 13 Σταθμοί										
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												
Εξυπηρετούμενος πληθυσμός ημερησίως	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					0					430.000 Άτομα	430.000 Άτομα
	Αφετηρία	250.000 Άτομα										
Ποσοστό μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	2,8%-10%						
	Στόχος										0,003%	0,003%
	Αφετηρία	0%										

3.1.2 <u>Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους</u>

Κατά τη διάρκεια του έτους 2010 συνεχίσθηκε η μη ανταπόκριση του Δικαιούχου στη σχετική πρόσκληση της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ για το Μεγάλο Έργο «Επέκταση Μετρό Θεσσαλονίκης μέχρι Καλαμαριά», λόγω χαμηλού βαθμού τεχνικής και διοικητικής ωριμότητας. Το γεγονός αυτό δημιουργεί προβληματισμούς για τη δυνατότητα εκτέλεσης και ολοκλήρωσής του εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Επίσης, όσον αφορά στο έργο «Τηλεθέρμανση Πτολεμαΐδας» δημιουργήθηκε εμπλοκή κατά τη διαδικασία έγκρισης καθεστώτος ενίσχυσης, με αποτέλεσμα την αδυναμία δήλωσης δαπανών της τάξης των 8 εκατ. € προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ζήτημα διευθετήθηκε κατά το πρώτο τετράμηνο του 2011.

Τέλος, σε έργο που αφορά στο Μετρό Αθήνας, το οποίο θα εντασσόταν στον Άξονα Προτεραιότητας 1 με προσδοκώμενες δαπάνες εντός του έτους 2010, δημιουργήθηκε εμπλοκή σε υπογραφή σύμβασης προμήθειας και εγκατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού, ζήτημα το οποίο δεν έχει επιλυθεί ακόμα, με αποτέλεσμα να μην εμφανισθούν οι προσδοκώμενες δαπάνες κατά το έτος 2010, αλλά και με μειωμένες προοπτικές εμφάνισης των αντίστοιχων δαπανών το έτος 2011. Προκειμένου να μη δημιουργηθούν εντονότερα προβλήματα εφαρμογής του ΑΠ 1 εντάχθηκαν ιδιωτικές επενδύσεις ΑΠΕ (ηλιακή ενέργεια), καθώς και βιοκλιματικά επενδυτικά έργα σχολικών κτηρίων. Παράλληλα σχεδιάσθηκαν (ωρίμασαν) έργα ενεργειακής απόδοσης, εξοικονόμησης ενέργειας και ΑΠΕ σε δημόσια κτήρια, καθώς και αντίστοιχα καινοτόμα έργα / δράσεις με δικαιούχο ή ΕΦΔ το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ), τα οποία συμβάλουν στους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας και εξυπηρετούν την πολιτική του ΥΠΕΚΑ για την αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

3.2 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

3.2.1 <u>Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του άξονα</u>

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων» ανέρχεται σε 989.775.000 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 44% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και ο προϋπολογισμός του δεσμεύει το 50,12% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Συνοχής δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί δεκατρείς (13) προσκλήσεις ύψους 1.436.021.933 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι

επτά (7) προσκλήσεις ύψους 788.000.000 € εντός του 2010. Δύο από αυτές τις προσκλήσεις, κατά το έτος αναφοράς, αφορούσαν σε δράσεις και κονδύλια τα οποία το ΕΠΠΕΡΑΑ είχε εκχωρήσει στις ΕΔΑ των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, με προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 55.000.000 €.

- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 563.833.150 €, εκ των οποίων έργα ύψους 517.155.118 € εντάχθηκαν εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, τα ενταγμένα έργα τα οποία μέσω εκχωρήσεων υλοποιούν οι ΕΔΑ των ΠΕΠ ανέρχονται σε 16.795.920 € και εντάχθηκαν εντός του 2010.
- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 108.705.964 €, ήτοι το 19% των ενταγμένων έργων ή το 11% του προϋπολογισμού του Άξονα. Εντός του 2010 οι νομικές δεσμεύσεις ανήλθαν σε 104.454.662 €. Από το ποσό αυτό, οι νομικές δεσμεύσεις των έργων τα οποία μέσω εκχωρήσεων υλοποιούν οι ΕΔΑ των ΠΕΠ ανέρχονται σε 10.436.761 € και υπογράφτηκαν εντός του 2010.
- Οι δαπάνες του Άξονα (αποδεκτό διαχείρισης) ανέρχονται σε 52.946.322 €, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 49% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 9% των ενταγμένων έργων και στο 5% του προϋπολογισμού του Άξονα. Εντός του 2010 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 48.695.020 €, ποσό που αντιπροσωπεύει το 9% του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων, ή το 47% των συμβάσεων (νομικών δεσμεύσεων) και το 5% του προϋπολογισμού του Άξονα Προτεραιότητας. Από το ποσό αυτό, οι δαπάνες των έργων τα οποία μέσω εκχωρήσεων υλοποιούν οι ΕΔΑ των ΠΕΠ ανέρχονται σε 4.390.854 € και πραγματοποιήθηκαν εντός του 2010.
- Οι δαπάνες προς συγχρηματοδότηση ανέρχονται σε 51.189.007 €, το οποίο αντιστοιχεί στο 47% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 9% των ενταγμένων έργων και στο 5% του προϋπολογισμού του Άξονα. Εντός του 2010 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 46.937.704 €. Από το ποσό αυτό, οι δαπάνες των έργων τα οποία μέσω εκχωρήσεων υλοποιούν οι ΕΔΑ των ΠΕΠ ανέρχονται σε 4.390.854 € και πραγματοποιήθηκαν εντός του 2010.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα παρατηρούνται τα εξής:

- Ο δείκτης «Οικισμοί Γ' Προτεραιότητας που καλύπτουν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271 (εξυπηρετούνται από λειτουργικές ΕΕΛ)» παρουσιάζει εντάξεις έργων με τιμή στόχο 95, το οποίο αντιστοιχεί στο 26% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015 και ισοδύναμο υλοποίησης 5,2, ήτοι 1% του στόχου του 2015.
- Ο δείκτης «Ισοδύναμος πληθυσμός Γ' προτεραιότητας (Οδηγία 91/271/ΕΕ) που εξυπηρετείται από λειτουργικές Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων»

παρουσιάζει εντάξεις έργων με τιμή στόχο 496.967, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 30% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015 και ισοδύναμο υλοποίησης 67.746, ήτοι 4% του στόχου του 2015.

- Ο δείκτης «Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που εξυπηρετείται από λειτουργικές ΕΕΛ Α, Β και Γ Προτεραιότητας» παρουσιάζει υλοποίηση, η οποία στην παρούσα φάση δεν μπορεί να αποτυπωθεί, λόγω έλλειψης στοιχείων (εξυπηρετούμενου πληθυσμού από ΕΕΛ οικισμών Α και Β προτεραιότητας). Τα αναγκαία στοιχεία θα είναι διαθέσιμα σε εύλογο χρονικό διάστημα, με τη συνεργασία του Συμβούλου Αξιολόγησης του ΕΠΠΕΡΑΑ.
- Ο δείκτης «Πληθυσμός για τον οποίο βελτιώνεται η επάρκεια σε νερό ύδρευσης (κάτοικοι)» παρουσιάζει εντάξεις έργων με τιμή στόχο 1.240.592, το οποίο είναι υπερδιπλάσιο του στόχου που έχει τεθεί για το 2015 και ισοδύναμο υλοποίησης 39.240, ήτοι 9% του στόχου του 2015.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι υπάρχει ένα πλήθος ενταγμένων έργων των οποίων οι δείκτες δεν αντιστοιχούν στους συγκεκριμένους δείκτες του Άξονα Προτεραιότητας. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένοι δείκτες αντίστοιχων ενταγμένων έργων, με τις αντίστοιχες τιμές στόχους, χωρίς όμως στην πλειονότητά τους να εμφανίζουν κάποιο βαθμό επίτευξης των τιμών στόχων, τα οποία αποτυπώνονται με τους εξής δείκτες:

- «Έργα ελέγχου διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης», με τιμή στόχο 16.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας SO2», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 6.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας NO2», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 12.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας Pm10», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 8.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας CO», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 5.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας ατμόσφαιρας-Βενζόλιο» με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 4.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας O3», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 11.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας ΠΑΥ», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 2.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας Με», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 100.

Η πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας πραγματοποιήθηκε σχεδόν εξ' ολοκλήρου εντός του 2010, καθώς η πρόοδος των ενταγμένων έργων κατά το 2009 ήταν πολύ μικρή.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.2.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.2.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.2.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 2

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ	Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	Νομικές δεσμεύσεις	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010									
ΕΠΠΕΡΑΑ		**989.775.000**	**1.436.021.933**	**13**	**-446.246.933**	**563.833.150**	**108.705.964**	**52.946.322,20**	**51.189.006,67**
2	**Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	989.775.000	1.436.021.933	13	-446.246.933	563.833.150	108.705.964	52.946.322	51.189.007
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ		**59.500.000**	**55.000.000**	**2**	**4.500.000**	**16.795.920**	**10.436.761**	**4.390.854**	**4.390.854**
2	**Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	59.500.000	55.000.000	2	4.500.000	16.795.920	10.436.761	4.390.854	4.390.854
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010									
ΕΠΠΕΡΑΑ		**989.775.000**	**788.000.000**	**7**	**-446.246.933**	**517.155.118**	**104.454.662**	**48.695.019**	**46.937.704**
2	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων	989.775.000	788.000.000	7	-446.246.933	517.155.118	104.454.662	48.695.019	46.937.704
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ		**59.500.000**	**55.000.000**	**2**	**4.500.000**	**16.795.920**		**4.390.854**	**4.390.854**
2	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων	59.500.000	55.000.000	2	4.500.000	16.795.920	10.436.761	4.390.854	4.390.854

Πίνακας 3.2.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2 : Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Οικισμοί Γ' Προτεραιότητας που καλύπτουν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271 (εξυπηρετούνται από λειτουργικές ΕΕΛ)	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	5,2						
	Στόχος										370	370
	Αφετηρία	140										
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												
Ισοδύναμος πληθυσμός Γ' προτεραιότητας (Οδηγία 91/271/ΕΕ) που εξυπηρετείται από λειτουργικές Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	67.746						
	Στόχος										1.636.029	1.636.029
	Αφετηρία	651.237 (στοιχεία του 2006 συνυπολογιζόμενων των εν εξελίξει έργων της περιόδου 2000-2006)										
Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που εξυπηρετείται από λειτουργικές ΕΕΛ Α, Β και Γ Προτεραιότητας	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										100%	100%
	Αφετηρία	86,30%										
Πληθυσμός για τον οποίο βελτιώνεται η επάρκεια σε νερό ύδρευσης (κάτοικοι)	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	39.240						
	Στόχος										448.613	448.613
	Αφετηρία	0										

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

3.2.2 <u>Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους</u>

Κατά την εφαρμογή του Άξονα Προτεραιότητας, δεν εμφανίσθηκαν σημαντικά προβλήματα κατά το έτος 2010. Με τη θεσμοθέτηση του Προγράμματος «Καλλικράτης» παρατηρήθηκε καθυστέρηση ανταπόκρισης των εν δυνάμει δικαιούχων (ΟΤΑ και ΔΕΥΑ) σε σχετικές προσκλήσεις της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ. Τα σχετικά ζητήματα διευθετήθηκαν σύντομα και ήδη οι υποβληθείσες προτάσεις για πράξεις / έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων υπερβαίνουν σε προϋπολογισμό τον προϋπολογισμό του Άξονα 2 κατά 200%. Η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ με την υποστήριξη και συντονισμό της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και της ΜΟΔ επιταχύνει τις διαδικασίες αξιολόγησης των προτάσεων για την οριστικοποίηση των πράξεων που θα ενταχθούν στον ΑΠ, με στόχο την κάλυψη των δεσμεύσεων της Χώρας που προκύπτουν από την Οδηγία 91/271.

3.3 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3

3.3.1 <u>Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του άξονα</u>

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 3 «Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου» ανέρχεται σε 395.000.000 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 18% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και ο προϋπολογισμός του δεσμεύει το 20% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Συνοχής δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί πέντε (5) προσκλήσεις ύψους 342.612.000 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι δύο (2) προσκλήσεις ύψους 28.000.000 € εντός του 2010. Και οι δύο προσκλήσεις, κατά το έτος αναφοράς, αφορούσαν σε δράσεις και κονδύλια τα οποία το ΕΠΠΕΡΑΑ είχε εκχωρήσει στις ΕΔΑ των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.
- Ο προϋπολογισμός του μοναδικού ενταγμένου έργου, μέχρι 31/12/2010, ανέρχεται σε 198.000.000 €, το οποίο εντάχθηκε εντός του 2010.
- Ο Άξονας δεν παρουσιάζει πρόοδο ως προς την υπογραφή νομικών δεσμεύσεων και ως εκ τούτου έχει μηδενικές δαπάνες.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα, η οποί αφορά μόνο στην ένταξη του Μεγάλου έργου «Διευθέτηση Ρέματος Εσχατιάς», κατά το έτος 2010, παρατηρούνται τα εξής:

- Ο δείκτης «Μήκος κατασκευαζόμενων αγωγών αντιπλημμυρικής προστασίας», έχει τιμή στόχο του ενταγμένου έργου 9,8 χλμ., χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- Ο δείκτης «Καλυπτόμενη έκταση προστατευόμενης λεκάνης απορροής», έχει τιμή στόχο του ενταγμένου έργου 90 τ.χλμ., χωρίς πρόοδο υλοποίησης.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.3.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.3.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.3.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 3

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	Νομικές δεσμεύσεις	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**395.000.000**	**342.612.000**	**5**	**52.388.000**	**198.000.000**	**0**	**0**	**0**
3	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	**ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ**	395.000.000	342.612.000	5	52.388.000	198.000.000	0	0	0
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**28.000.000**	**28.000.000**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	**ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ**	28.000.000	28.000.000	2	0	0	0	0	0
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΆ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			395.000.000	38.500.000	2	**52.388.000**	198.000.000	0	0	0
3	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	395.000.000	38.500.000	2	52.388.000	198.000.000	0	0	0
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			0	0	0	**0**	0	0	0	0
3	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	0	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 3.3.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 3

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 : Πρόληψη και Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Μήκος κατασκευαζόμενων αγωγών αντιπλημμυρικής προστασίας	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										Χ+63	Χ+63
	Αφετηρία	Χ (δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα)										
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												
Καλυπτόμενη έκταση προστατευόμενης λεκάνης απορροής	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										Ψ+539 Km^2	Ψ+539 Km^2
	Αφετηρία	Ψ (δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα)										

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

3.3.2 <u>Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους</u>

Τα προβλήματα εφαρμογής του ΑΠ 3 αφορούν κυρίως στα προγραμματισμένα για τον Άξονα Προτεραιότητας δύο Μεγάλα έργα, α) «Διευθέτηση Λεκάνης Απορροής Ερασίνου» και β) «Διευθέτηση Ρέματος Εσχατιάς», συνολικού προϋπολογισμού 254 εκατ. €, εκ των οποίων το μεν πρώτο αντιμετωπίζει διοικητικές εμπλοκές στο Συμβούλιο της Επικρατείας με συνεχείς αναβολές εκδίκασης, το δε δεύτερο (προϋπολογισμού 198 εκατ. €) παρουσίασε μεγάλες καθυστερήσεις τεχνικής και διοικητικής ωρίμανσης, με αποτέλεσμα να ενταχθεί στο Πρόγραμμα προς το τέλος του έτους 2010 και ως εκ τούτου οι αναμενόμενες δαπάνες από το έργο να μετατίθενται στα τελευταία τέσσερα χρόνια της προγραμματικής περιόδου. Παράλληλα, τα προγραμματισμένα αντιπλημμυρικά έργα Αττικής έχουν χαμηλό βαθμό ωριμότητας, με αρνητικές προοπτικές εκτέλεσής τους εντός της Προγραμματικής Περιόδου.

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων καθυστέρησης εφαρμογής του ΑΠ3, η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ έχει εξετάσει εναλλακτικές δυνατότητες ένταξης έργων στον Άξονα Προτεραιότητας, με ενδεχόμενο μικρής έστω μείωσης του προϋπολογισμού του ΑΠ, στην επικείμενη πρόταση αναθεώρησης του Προγράμματος.

3.4 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4

3.4.1 <u>Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα</u>

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 4 «Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων» ανέρχεται σε 224.225.000 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 10% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και ο προϋπολογισμός του δεσμεύει το 11,35% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Συνοχής δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί δέκα (10) προσκλήσεις ύψους 213.409.411 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι έξι (6) προσκλήσεις ύψους 119.015.589 € εντός του 2010. Δύο από αυτές τις προσκλήσεις, κατά το έτος αναφοράς, αφορούσαν σε δράσεις και κονδύλια τα οποία το ΕΠΠΕΡΑΑ είχε εκχωρήσει στις ΕΔΑ των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, με προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 79.186.521 €.

- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 62.135.709 €, εκ των οποίων, έργα ύψους 47.985.709 € εντάχθηκαν εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, τα ενταγμένα έργα τα οποία μέσω εκχωρήσεων διαχειρίζονται οι ΕΔΑ των ΠΕΠ ανέρχονται σε 23.200.781 € και εντάχθηκαν εντός του 2010.
- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 34.658.838 €, ήτοι το 56% των ενταγμένων έργων ή 15% του προϋπολογισμού του Άξονα και υπογράφτηκαν εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, οι νομικές δεσμεύσεις των έργων τα οποία μέσω εκχωρήσεων διαχειρίζονται οι ΕΔΑ των Περιφερειών ανέρχονται σε 8.055.805 € και υπογράφτηκαν εντός του 2010.
- Οι δαπάνες του Άξονα (αποδεκτό διαχείρισης) ανέρχονται σε 18.288.105 €, το οποίο αντιστοιχεί στο 53% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 29% των ενταγμένων έργων και στο 8% του προϋπολογισμού του Άξονα. Το σύνολο των δαπανών του Άξονα πραγματοποιήθηκε εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, οι δαπάνες των έργων τα οποία μέσω εκχωρήσεων διαχειρίζονται οι ΕΔΑ των ΠΕΠ ανέρχονται σε 6.092.884 €.
- Οι δαπάνες προς συγχρηματοδότηση ανέρχονται στο ίδιο ποσό που αναφέρθηκε για τις προηγούμενες.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα παρατηρούνται τα εξής:

- Για το δείκτη «Χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης στερεών αποβλήτων που αποκαθίστανται» παρουσιάζονται ενταγμένα έργα με τιμή στόχο 130, το οποίο αντιστοιχεί στο 21% του στόχου του Προγράμματος για το 2015 και ισοδύναμο υλοποίησης ίσο προς 103, ήτοι 17% του αντίστοιχου στόχου του Προγράμματος.
- Για το δείκτη «Υφιστάμενα και υλοποιούμενα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων» παρουσιάζονται ενταγμένα έργα με τιμή στόχο 7, το οποίο αντιστοιχεί στο 11% του στόχου του Προγράμματος για το 2015 και ισοδύναμο υλοποίησης ίσο προς 2, ήτοι 3% του αντίστοιχου στόχου του Προγράμματος.
- Ο δείκτης «Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός από έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων (περιφερειών παρέμβασης)» έχει ως τιμή στόχο 164.956, το οποίο αντιστοιχεί στο 3% του στόχου του Προγράμματος για το 2015, χωρίς περαιτέρω πρόοδο.

Η πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας πραγματοποιήθηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.4.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.4.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.4.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 4

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**224.225.000**	**213.409.411**	**10**	**10.815.589**	**62.135.709**	**34.658.838**	**18.288.105**	**18.288.105**
4	**Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων**	**ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ**	224.225.000	213.409.411	10	10.815.589	62.135.709	34.658.838	18.288.105	18.288.105
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**298.500.000**	**127.386.521**	**4**	**171.113.479**	**23.200.781**	**8.055.805**	**6.092.884**	**6.092.884**
4	**Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων**	**ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ**	298.500.000	127.386.521	4	171.113.479	23.200.781	8.055.805	6.092.884	6.092.884
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			224.225.000	105.209.411	6	**10.815.589**	47.985.709	34.658.838	18.288.105	18.288.105
4	Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	224.225.000	105.209.411	6	10.815.589	47.985.709	34.658.838	18.288.105	18.288.105
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			23.500.000	79.186.521	2	**171.113.479**	23.200.781	8.055.805	6.092.884	6.092.884
4	Προστασία Εδαφικών Συστημάτων – Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	23.500.000	79.186.521	2	171.113.479	23.200.781	8.055.805	6.092.884	6.092.884

Πίνακας 3.4.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 4

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 : Προστασία Εδαφικών Συστημάτων - Διαχείρηση Στερεών Αποβλήτων
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης στερεών αποβλήτων που αποκαθίστανται	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	103						
	Στόχος										613	613
	Αφετηρία	63 (Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου)										
Υφιστάμενα και υλοποιούμενα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	1,91						
	Στόχος										61 ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ / Μικροί ΧΥΤΑ	61 ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ / Μικροί ΧΥΤΑ
	Αφετηρία	38 ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ / Μικροί ΧΥΤΑ (Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου, Ηπείρου)										
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												
Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός από έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων (περιφερειών παρέμβασης)	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										5.023.645 (100%)	5023645 (100%)
	Αφετηρία	4.584.726 (91,20%)										

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

3.4.2 <u>Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους</u>

Το σημαντικότερο πρόβλημα κατά την εφαρμογή του ΑΠ είναι η μεγάλη καθυστέρηση ενεργοποίησης των εκχωρηθέντων κονδυλίων και αρμοδιοτήτων διαχείρισης για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων από τις ΕΔΑ των Περιφερειών. Τα εκχωρηθέντα κονδύλια του ΑΠ στις ΕΔΑ, καλύπτουν στο σύνολό του τον προϋπολογισμό του ΑΠ και η καθυστέρηση ενεργοποίησής τους, σε συνδυασμό με το χαμηλό βαθμό ωριμότητας των αντίστοιχων έργων, δημιουργεί μεγάλους κινδύνους υποδεσμεύσεων στον ΑΠ, ακόμη και εντός του 2011. Οι υποδεσμεύσεις του ΑΠ στα πέντε έτη εφαρμογής του Προγράμματος θα έχουν ως αποτέλεσμα, αφ' ενός τον κίνδυνο αδιάθετων κονδυλίων του ΑΠ, αφ' ετέρου την μη επίτευξη των στόχων του ΑΠ, αλλά κα τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Χώρας έναντι των Οδηγιών της ΕΕ, όσον αφορά στη διαχείριση στερεών αποβλήτων.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων και την άμβλυνση των αντίστοιχων κινδύνων, η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ προέβη ή / και δρομολόγησε τις παρακάτω ενέργειες:

α) Υποστήριξε και υποστηρίζει τις ΕΔΑ των Περιφερειών για την ενεργοποίηση των εκχωρηθέντων κονδυλίων, μέσω έκδοσης των σχετικών προσκλήσεων προς δυνητικούς δικαιούχους.

β) Δημοσίευσε πρόσκληση προς δυνητικούς δικαιούχους για έργα αποκατάστασης ΧΑΔΑ, στην οποία ανταποκρίθηκαν σε υψηλό βαθμό οι δυνητικοί δικαιούχοι και ήδη εντάσσονται στο Πρόγραμμα τα σχετικά έργα.

γ) Επαναπροσδιορίζει τα ποσά των εκχωρηθέντων κονδυλίων σε ΕΔΑ Περιφερειών που σημειώνουν χαμηλό επίπεδο ενεργοποίησης.

δ) Έχει ετοιμάσει νέα πρόσκληση προς δυνητικούς δικαιούχους για έργα παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης ΧΑΔΑ, με παράλληλα συνοδά έργα (επέκταση ΧΥΤΑ και δημιουργία ΣΜΑ), συμπεριλαμβανομένης και της επιλεξιμότητας προς χρηματοδότηση και των οριστικών μελετών, προκειμένου να ωριμάσουν άμεσα με κονδύλια του Προγράμματος τα υπό ένταξη έργα.

3.5 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5

3.5.1 <u>Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα</u>

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 5 «Τεχνική Βοήθεια» ανέρχεται σε 25.762.500 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 1% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και ο προϋπολογισμός του

αντιπροσωπεύει το 1,3% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Συνοχής δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί δέκα (10) προσκλήσεις προϋπολογισμού 10.858.500 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι εννέα (9) προσκλήσεις ύψους 10.608.500 € εντός του 2010.
- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 7.169.885 €, ήτοι το 28% του προϋπολογισμού του Άξονα. Όλα τα έργα εντάχθηκαν εντός του 2010.
- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 1.277.635 €, ήτοι το 18% των ενταγμένων έργων ήτοι το 5% του προϋπολογισμού του Άξονα και υπογράφτηκαν εντός του 2010.
- Οι δαπάνες του Άξονα (αποδεκτό διαχείρισης) ανέρχονται σε 170.986 €, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 13% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 2% των ενταγμένων έργων και στο 1% του προϋπολογισμού του Άξονα, πραγματοποιήθηκαν δε, εντός του 2010.
- Οι δαπάνες προς συγχρηματοδότηση ανέρχονται στο ίδιο ποσό που αναφέρθηκε για τις προηγούμενες.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα παρατηρούνται τα εξής:

- Για το δείκτη «Ενέργειες Αξιολόγησης», βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ, υπάρχει μία ένταξη, το οποίο καλύπτει το 100% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015, χωρίς όμως να υπάρχει περαιτέρω πρόοδος υλοποίησης, εντός του έτους 2010.
- Για το δείκτη «Ενέργειες Πληροφόρησης και Δημοσιότητας», βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ, περιλαμβάνονται εντάξεις δύο έργων, τα οποία καλύπτουν το 67% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015, με ισοδύναμο υλοποίησης 0,19 ή 6% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015.
- Για το δείκτη «Ενέργειες παρακολούθησης (monitoring) των συνεπειών από την υλοποίηση του Προγράμματος σε στρατηγικό επίπεδο» δεν φαίνεται μέχρι και το έτος 2010 πρόοδος υλοποίησης.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι υπάρχει ένα πλήθος ενταγμένων έργων τα οποία δεν αντιστοιχούν στους συγκεκριμένους δείκτες του Άξονα Προτεραιότητας. Τα σημαντικότερα αποτυπώνονται με τους εξής δείκτες:

- «Μελέτες- εμπειρογνωμοσύνες-έρευνες-αξιολογήσεις, με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 36 και ισοδύναμο υλοποίησης 1,45.

- «Υπηρεσίες Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 3, χωρίς να είναι καταχωρημένη στο ΟΠΣ πρόοδος υλοποίησης, μέχρι το τέλος του 2010.
- «Υποστήριξη λειτουργίας της ΕΥΔ», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 2 και ισοδύναμο υλοποίησης 0,28.

Η πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας πραγματοποιήθηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.5.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.5.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.5.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 5

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**25.762.500,00**	**10.858.500,00**	**10**	**14.904.000,00**	**7.169.885,00**	**1.277.635,00**	**170.986,10**	**170.986,10**
5	**Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.**	**ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ**	25.762.500,00	10.858.500,00	10	14.904.000,00	7.169.885,00	1.277.635,00	170.986,10	170.986,10
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**0,00**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
5	**Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.**	**ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ**	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			25.762.500,00	10.608.500,00	9	**14.904.000,00**	7.169.885,00	1.277.635,00	170.986,10	170.986,10
5	Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	25.762.500,00	10.608.500,00	9	14.904.000,00	7.169.885,00	1.277.635,00	170.986,10	170.986,10
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			0,00	0,00	0	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Τεχνική Βοήθεια έργων Τ.Σ.	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 3.5.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5 : Τεχνική Βοήθεια Τ.Σ.
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Ενέργειες Αξιολόγησης	Ολοκλήρωση		0	0	0	0						
	Στόχος										1	1
	Αφετηρία	0										
Ενέργειες Πληροφόρησης και Δημοσιότητας	Ολοκλήρωση		0	0	0	0,19						
	Στόχος										3	3
	Αφετηρία	0										
Ενέργειες παρακολούθησης (monitoring) των συνεπειών από την υλοποίηση του Προγράμματος σε στρατηγικό επίπεδο	Ολοκλήρωση		0	0	0	0						
	Στόχος										1	1
	Αφετηρία	0										

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

3.5.2 <u>Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους</u>

Η καθυστέρηση υλοποίησης δράσεων Τεχνικής Βοήθειας οφείλεται σε διάφορους λόγους, οι κυριότεροι των οποίων είναι οι εξής:

α) Καθυστέρηση ανάληψης καθηκόντων Προέδρου Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΠΕΡΑΑ και εποπτεύοντος της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, κατά το έτος 2010, σε συνδυασμό με τις, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης των ΕΠ του ΕΣΠΑ, διαδικασίες ενεργοποίησης της Τεχνικής Βοήθειας των ΕΠ του ΕΣΠΑ.

β) Ο αναπρογραμματισμός ενεργοποίησης της Τεχνικής Βοήθειας κατά το 2010 και οι διαδικασίες έγκρισης από τις υπηρεσίες του ΥΠΟΙΑΝ, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης των ΕΠ του ΕΣΠΑ.

γ) Η υποστελέχωση της Μονάδας Δ της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ (δικαιούχος πράξεων Τεχνικής Βοήθειας).

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων ελήφθησαν τα παρακάτω μέτρα:

- Απλοποίηση των διαδικασιών έγκρισης του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας των ΕΠ του ΕΣΠΑ από το ΥΠΟΙΑΝ.
- Υποστήριξη της Μονάδας Δ’ της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ από συμβούλους.

Με αυτές τις δύο παρεμβάσεις κατά το 2010 και με προγραμματισμένα, για το 2011, μέτρα ενίσχυσης της Μονάδας Δ’ με πρόσθετα στελέχη, αλλά και με εξειδικευμένο σύμβουλο, αντιμετωπίζονται, σε ένα βαθμό, τα προαναφερόμενα προβλήματα.

Επίσης, στο εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Πρόγραμμα δεν προβλέπεται χρηματοδότηση για δράσεις του Κωδικού 85 της διάστασης Θεμάτων Προτεραιότητας «Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, επιθεώρηση». Με δεδομένο όμως ότι στα περιεχόμενα του Άξονα Προτεραιότητας περιγράφονται ως ειδικοί στόχοι και ως ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων τέτοιου είδους δράσεις, δεν υφίσταται πρόβλημα επιλεξιμότητας τέτοιων δράσεων και το ζήτημα διευθετείται σε συνεργασία με ΥΠΟΙΑΝ και ΕΕ.

3.6 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6

3.6.1 <u>Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα</u>

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 6 «Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής» ανέρχεται σε 23.000.000 €

συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 1% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και ο προϋπολογισμός του αντιπροσωπεύει το 8,36% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΤΠΑ δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί πέντε (5) προσκλήσεις ύψους 37.992.080 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι τρεις (3) προσκλήσεις ύψους 26.516.080 € εντός του 2010. Μία από αυτές τις προσκλήσεις, κατά το έτος αναφοράς, αφορούσαν σε δράσεις και κονδύλια τα οποία το ΕΠΠΕΡΑΑ είχε εκχωρήσει στην ΕΥΔ του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΕ), με προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 15.000.000 € και αφορά στη δημιουργία του Ταμείου «Εξοικονόμηση κατ' οίκον».
- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 37.122.600 € και εντάχθηκαν όλα εντός του 2010. Από το ποσό αυτό, ένα ενταγμένο έργο το οποίο μέσω εκχωρήσεων διαχειρίζεται η ΕΥΔ ΕΠΑΕ και στη συνέχεια η ΕΥΣΕΔ - ΕΝ/ΚΑ του ΥΠΕΚΑ, ανέρχονται σε 15.000.000 € και εντάχθηκαν εντός του 2010.
- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 25.000.000 €, ήτοι το 67% των ενταγμένων έργων ή το 109% του προϋπολογισμού του Άξονα και υπογράφτηκαν εντός του 2010. Αυτές οι νομικές δεσμεύσεις αφορούν στα δύο Ταμεία που δημιουργήθηκαν, ήτοι στο χρηματοδοτικό μέσο (Ταμείο Χαρτοφυλακίου) Jessica (10 εκατ. €) και στο «Εξοικονόμηση κατ' οίκον» / ΤΕΜΠΜΕ (15 εκατ. €).
- Οι δαπάνες του Άξονα (αποδεκτό διαχείρισης και συγχρηματοδοτούμενες) ανέρχονται σε 23.000.000 €, το οποίο αντιστοιχεί στο 92% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 62% των ενταγμένων έργων και στο 100% του προϋπολογισμού του Άξονα. Από το ποσό αυτό, τα 15.000.000 € αντιστοιχούν στο Ταμείο «Εξοικονόμηση κατ' οίκον» και έχουν εκχωρηθεί στην ΕΥΔ ΕΠΑΕ. Τα υπόλοιπα 8 εκατ. € αντιστοιχούν στο χρηματοδοτικό μέσο (Ταμείο Χαρτοφυλακίου) Jessica, στο οποίο έχουν κατατεθεί 10 εκατ. €, αλλά δεν δηλώθηκαν ως δαπάνες στο Πρόγραμμα λόγω του προϋπολογισμού του Α.Π., ο οποίος είναι 23 εκατ. €.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα, παρατηρούνται τα εξής:

- Για το δείκτη «Σταθμοί μέτρησης ποιότητας ατμόσφαιρας και πληρότητας δεδομένων» σημειώνεται πρόοδος υλοποίησης ως προς τις εντάξεις έργων,

όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στο σχετικό Πίνακα 3.6.2. που ακολουθεί στο τέλος της περιγραφής του ΑΠ, χωρίς όμως περαιτέρω πρόοδο υλοποίησης, κατά το έτος 2010.

- Για το δείκτη «Εκπόνηση στρατηγικών χαρτών θορύβου και σχεδίων δράσης σύμφωνα με τα Άρθρα 7 και 8 της Οδηγίας 49 / 2002»έχουν ενταχθεί δράσεις για εννέα πόλεις, δεν υπάρχει όμως πρόοδος στην υλοποίησή τους, κατά το έτος 2010.

Όσον αφορά στην πρόοδο υλοποίησης των δράσεων του Ταμείου «Εξοικονόμηση κατ' οίκον», αυτές βρίσκονται στο στάδιο αξιολόγησης των προτάσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα και το ΤΕΜΠΜΕ, ενώ για τις δράσεις του χρηματοδοτικού μέσου / μηχανισμού Jessica, εξελίσσεται η διαδικασία δημιουργίας Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης.

Η όποια πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας πραγματοποιήθηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.6.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.6.2, ποι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.6.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 6

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**23.000.000,00**	**37.992.080,00**	**5**	**-14.992.080,00**	**37.122.200,00**	**25.000.000,00**	**23.000.000,00**	**23.000.000,00**
6	**Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής**	**ΕΤΠΑ**	23.000.000,00	37.992.080,00	5	-14.992.080,00	37.122.200,00	25.000.000,00	23.000.000,00	23.000.000,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**15.000.000,00**	**15.000.000,00**	**1**	**0,00**	**15.000.000,00**	**15.000.000,00**	**15.000.000,00**	**15.000.000,00**
6	**Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής**	**ΕΤΠΑ**	15.000.000,00	15.000.000,00	1	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			23.000.000,00	26.516.080,00	3	**-14.992.080,00**	37.122.200,00	25.000.000,00	23.000.000,00	23.000.000,00
6	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	23.000.000,00	26.516.080,00	3	-14.992.080,00	37.122.200,00	25.000.000,00	23.000.000,00	23.000.000,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			15.000.000,00	15.000.000,00	1	**0,00**	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00
6	Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	15.000.000,00	15.000.000,00	1	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00

Πίνακας 3.6.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 6

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6 : Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος - Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010**	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Σταθμοί μέτρησης ποιότητας ατμόσφαιρας και πληρότητας δεδομένων*	Ολοκλήρωση											
	Στόχος											
	Αφετηρία											
Εκπόνηση στρατηγικών χαρτών θορύβου και σχεδίων δράσης σύμφωνα με τα Άρθρα 7 και 8 της Οδηγίας 49 / 2002	Ολοκλήρωση					0						
	Στόχος					9					100% των απαιτήσεων της Οδηγίας	100% των απαιτήσεων της Οδηγίας
	Αφετηρία	0										
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

(*)

**ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 2010 ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΙΚΤΗ "Σταθμοί μέτρησης ποιότητας ατμόσφαιρας και πληρότητας δεδομένων"

ΡΥΠΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ %			ΡΥΠΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ	
	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ (2015)	ΑΘΗΝΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΤΟΧΟΣ (2015)		ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
SO_2	23	17	60-95	12-63	90	SO_2	8	0
NO_2	27	24	82-100	10-53	90	NO_2	9	0
Pm_{10}	18	24	55-94	19-52	90	Pm_{10}	8	0
CO	16	8	50-100	55-92	90	CO	8	0
Βενζόλιο	1	9	91	–	90	Βενζόλιο	2	0
O_3	19	19	81-100	48-75	90	O_3	9	0
ΠΑΥ*: Πολυκυκλικοί Αρωματικοί υδρογονάνθρακες (Βένζο-α-πυρένιο)	0	6	–	–	33	ΠΑΥ*: Πολυκυκλικοί Αρωματικοί υδρογονάνθρακες (Βένζο-α-πυρένιο)	3	0
Me*: Βαρέα μέταλλα	0	1	–	–	33	Me*: Βαρέα μέτα	3	0

3.6.2 <u>Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους</u>

Δεν έχουν προκύψει σημαντικά προβλήματα στην εφαρμογή του ΑΠ6.

Η ενέργεια που πρέπει να γίνει είναι η αύξηση του προϋπολογισμού του ΑΠ, προκειμένου να υπάρξει δυνατότητα υλοποίησης και των υπολοίπων ενταγμένων έργων σε αυτόν, αλλά και να δηλωθούν στην ΕΕ στο σύνολό τους, οι δαπάνες του Ταμείου Χαρτοφυλακίου Jessica.

3.7 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7

3.7.1 Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 7 «Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων» ανέρχεται σε 20.000.000 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 1% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και ο προϋπολογισμός του αντιπροσωπεύει το 7,3% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΤΠΑ δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί τρεις (3) προσκλήσεις ύψους 11.709.950 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι δύο (2) προσκλήσεις ύψους 8.290.050 € εντός του 2010. Δεν υπήρξαν προσκλήσεις που να αφορούν σε έργα η υλοποίηση των οποίων εκχωρήθηκε στις ΕΔΑ των ΠΕΠ.
- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 10.380.799 €. Όλα τα έργα εντάχθηκαν εντός του 2010.
- Ο Άξονας Προτεραιότητας, από τα στοιχεία του ΟΠΣ, δεν φαίνεται να παρουσιάζει πρόοδο ως προς την υπογραφή νομικών δεσμεύσεων και ως εκ τούτου έχει μηδενικές δαπάνες.

Παρόλα αυτά όμως, κατά το έτος 2010, υπογράφτηκε μία σύμβαση, προϋπολογισμού 2.559.529 €, ενώ βρίσκονταν σε εξέλιξη διαγωνισμοί για αναθέσεις συμβάσεων που θα υπερβούν τα 6 εκατ. €. .

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα παρατηρούνται τα εξής:

- Ο δείκτης «Θέσπιση Προγραμμάτων - Μέτρων σύμφωνα με το Άρθρο 11 της Οδηγίας 60/2000» αποτυπώνει την ένταξη πέντε (5) έργων, με τιμή στόχο 100% (για όσα έργα υπάρχει η τιμή στόχος στο ΟΠΣ), χωρίς περαιτέρω πρόοδο υλοποίησης.
  - Ο δείκτης «Σχέδια Διαχείρισης σε επίπεδο λεκάνης απορροής ποταμού κατά το Άρθρο 13, παρ.7 της Οδηγίας 60/2000, έχει ως τιμή στόχο των ενταγμένων έργων 127 σχέδια, υπερτριπλάσιο του στόχου που έχει τεθεί για το 2015, χωρίς όμως καταγεγραμμένη στο ΟΠΣ περαιτέρω πρόοδος υλοποίησης.
  - Ο δείκτης «Παρακολούθηση (monitoring) με βάση το Άρθρο 10 της Οδηγίας 60/2000» δεν παρουσιάζει πρόοδο υλοποίησης, με βάση τα μέχρι 31/12/2010 ενταγμένα έργα.
- Ο δείκτης «Λειτουργική συμμόρφωση της Ελλάδας με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 60/2000» αποτυπώνει την ένταξη δώδεκα (12) έργων, με τιμή στόχο που κυμαίνεται από 13,3% έως 100% χωρίς περαιτέρω πρόοδο υλοποίησης (αναφέρονται οι ελάχιστες και μέγιστες τιμές των ενταγμένων έργων).

- Ο δείκτης «Εφαρμογή πολιτικών τιμολόγησης χρήσεων υδάτων» δεν παρουσιάζει πρόοδο υλοποίησης, με βάση τα μέχρι 31/12/2010 ενταγμένα έργα.

Η πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας πραγματοποιήθηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.7.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.7.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.7.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 7

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συγχρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**20.000.000,00**	**11.709.950,00**	**3**	**8.290.050,00**	**10.380.798,86**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
7	**Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	**ΕΤΠΑ**	20.000.000,00	11.709.950,00	3	8.290.050,00	10.380.798,86	0,00	0,00	0,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**0,00**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
7	**Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων**	**ΕΤΠΑ**	0,00	0,00	0	0,00				
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			20.000.000,00	11.709.950,00	2	**8.290.050,00**	10.380.798,86	0,00	0,00	0,00
7	Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΕΤΠΑ	20.000.000,00	11.709.950,00	2	8.290.050,00	10.380.798,86	0,00	0,00	0,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			0,00	0,00	0	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Προστασία & Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 3.7.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 7

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7 : Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Θέσπιση Προγραμμάτων - Μέτρων σύμφωνα με το Άρθρο 11 της Οδηγίας 60/2000	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος											100% με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας έως το 2009
	Αφετηρία	47% (Νερά κολύμβησης, Αστικά λύματα, Νιτρορύπανση, Τοξικές ουσίες στα νερά)										
Σχέδια Διαχείρισης σε επίπεδο λεκάνης απορροής ποταμού κατά το Άρθρο 13, παρ.7 της Οδηγίας 60/2000	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					127					45	45
	Αφετηρία	3 (Αχελώος, Στυμφαλία, Αποσελέμης - Κρήτη)										
Παρακολούθηση (monitoring) με βάση το Άρθρο 10 της Οδηγίας 60/2000 **(*)**	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					0						
	Αφετηρία											
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												
Λειτουργική συμμόρφωση της Ελλάδας με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 60/2000	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					13%-100%					100% λειτουργική συμμόρφωση	100% λειτουργική συμμόρφωση
	Αφετηρία	0%	0	0	0							
Εφαρμογή πολιτικών τιμολόγησης χρήσεων υδάτων	**Ολοκλήρωση**					0						
	Στόχος					0					100% με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας 60/2000	100% με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας 60/2000
	Αφετηρία	0%										

(*)		
Αστικά Λύματα (Οδηγία 271/1991/ΕΟΚ) :	Υπόγεια Ύδατα (Οδηγία 676/1991)	Τοξικά - Βιομηχανικά (Οδηγία 464/1976)
Τιμή Βάσης Α Προτερ.: 18 ΕΕΛ	Τιμή Βάσης : 366 σημεία	Τιμή Βάσης : 0%
Τιμή Στόχος Α Προτερ.: 19 ΕΕΛ	Τιμή Στόχος : 366 σημεία	Τιμή Στόχος: 100% των βιομηχανιών με υγρά απόβλητα
Τιμή Βάσης Β Προτερ.: 67 ΕΕΛ		
Τιμή Στόχος Β Προτερ.: 75 ΕΕΛ		
Τιμή Βάσης Γ Προτερ.: 128 ΕΕΛ		
Τιμή Στόχος Γ Προτερ.: 148 και επιπλέον αυτοί που θα κατασκευαστούν για την κάλυψη των αναγκών των 163 οικισμών Γ' Προτεραιότητας		

3.7.2 Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους

Δεν έχουν προκύψει σημαντικά προβλήματα κατά την εφαρμογή του ΑΠ 7, αν εξαιρεθούν κάποιες σχετικά μικρής κλίμακας δικαστικές εμπλοκές σε εξελισσόμενους διαγωνισμούς.

3.8 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 8

3.8.1 Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 8 «Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου» ανέρχεται σε 40.000.000 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 2% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και ο προϋπολογισμός του αντιπροσωπεύει το 14,5% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΤΠΑ δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί τρεις (3) προσκλήσεις ύψους 25.479.758 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι δύο (2) προσκλήσεις ύψους 939.758 € εντός του 2010.
- Μέχρι 31/12/2010, έχει ενταχθεί ένα (1) έργο με προϋπολογισμό 24.945.620 € το οποίο εντάχθηκε εντός του 2010.
- Ο Άξονας δεν παρουσιάζει πρόοδο ως προς την υπογραφή νομικών δεσμεύσεων και ως εκ τούτου έχει μηδενικές δαπάνες.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα παρατηρούνται τα εξής:

- Ο δείκτης «Ενίσχυση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών στα Περιφερειακά Διαμερίσματα της Χώρας για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών» παρουσιάζει τιμή στόχο ενταγμένων έργων 9, υπερκαλύπτοντας το στόχο που έχει τεθεί στο Πρόγραμμα για το 2015 και αντιστοιχεί σε προμήθειες των υπηρεσιών, χωρίς να υπάρχει περαιτέρω υλοποίηση.
- Δεν έχουν ενταχθεί σχετικές δράσεις, οι οποίες να αποτυπώνονται με τους δείκτες«Μελέτες Διερεύνησης και Αξιολόγησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από μεγάλα βιομηχανικά ατυχήματα» και «Μελέτη / θεσμοθέτηση χρήσεων γης σε σχέση με εγκαταστάσεις που εγκυμονούν κινδύνους μεγάλου βιομηχανικού ατυχήματος»

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι στο ενταγμένο έργο «Προμήθεια εξοπλισμού αντιπυρικής προστασίας περιοχών Natura» υπάρχει ένα πλήθος δεικτών οι οποίοι δεν αντιστοιχούν στους συγκεκριμένους δείκτες του Άξονα Προτεραιότητας. Οι σημαντικότεροι δείκτες αυτού του έργου είναι οι εξής:

- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας SO2», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 3, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας NO2», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 3, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας Pm10», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 2, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας CO», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 3, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας O3», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 3, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας ΠΑΥ», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 1, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- «Σταθμοί Μέτρησης ποιότητας Me», με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 1, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.
- «Σχέδια Διαχείρισης σε επίπεδο λεκάνης απορροής ποταμού, με τιμή στόχο ενταγμένων έργων 51, χωρίς πρόοδο υλοποίησης.

Η πολύ μικρή πρόοδος υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας, όσον αφορά στην ένταξη έργων, παρουσιάστηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.8.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.8.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.8.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 8

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**40.000.000,00**	**25.479.758,00**	**3**	**14.520.242,00**	**24.945.619,84**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
8	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	**ΕΤΠΑ**	40.000.000,00	25.479.758,00	3	14.520.242,00	24.945.619,84	0,00	0,00	0,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**0,00**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
8	**Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου**	**ΕΤΠΑ**	0,00	0,00	0	0,00				
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			40.000.000,00	939.758,00	2	**14.520.242,00**	24.945.619,84	0,00	0,00	0,00
8	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΕΤΠΑ	40.000.000,00	939.758,00	2	14.520.242,00	24.945.619,84	0,00	0,00	0,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 3.8.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 8

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 8 : Πρόληψη και Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		**2000-2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΕΚΡΟΕΣ												
Ενίσχυση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών στα Περιφερειακά Διαμερίσματα της Χώρας για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										8	8
	Αφετηρία	0										
Μελέτες Διερεύνησης και Αξιολόγησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από μεγάλα βιομηχανικά ατυχήματα	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					0					6 περιοχές	6 περιοχές
	Αφετηρία	0										
Μελέτη / θεσμοθέτηση χρήσεων γης σε σχέση με εγκαταστάσεις που εγκυμονούν κινδύνους μεγάλου βιομηχανικού ατυχήματος	**Ολοκλήρωση**					0						
	Στόχος					0					1	1
	Αφετηρία	0										

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

3.8.2 Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους

Το σημαντικότερο πρόβλημα ως προς την εφαρμογή του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας είναι η μεγάλη αδράνεια των περισσότερων εν δυνάμει δικαιούχων πράξεων, οι οποίοι, λόγω της φύσης του Άξονα Προτεραιότητας και κατ' ακολουθία των γενικών και ειδικών του στόχων, είναι φορείς του δημοσίου τομέα (κεντρικές υπηρεσίες υπουργείων). Η αδράνεια των συγκεκριμένων δυνητικών δικαιούχων αναφέρεται, τόσο στη συνεργασία τους με την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ για τη εξειδίκευση των δράσεων του Άξονα Προτεραιότητας, προκειμένου να καταρτισθούν και να δημοσιευθούν οι σχετικές προσκλήσεις της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ προς αυτούς, όσο και η ωρίμανση των έργων τους για υποβολή προτάσεων και έναρξη της υλοποίησης αυτών των έργων. Κατά το έτος 2010, μόνο ένας δυνητικός δικαιούχος ενεργοποιήθηκε προς αυτή την κατεύθυνση και ήδη έχουν προετοιμασθεί σχετικές προσκλήσεις της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ προς αυτόν στο σύνολο των προγραμματισμένων έργων / δράσεων του συγκεκριμένου δικαιούχου, ύψους της τάξης των 10 εκατ. €. Όσον αφορά στο ενταγμένο έργο, έχουν πραγματοποιηθεί οι αναγκαίες διαβουλεύσεις / συνεργασίες και υποστήριξη από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, προκειμένου να ωριμάσουν τεχνικά και διοικητικά τα περιλαμβανόμενα σε αυτό υποέργα, έτσι ώστε να δρομολογηθούν άμεσα οι διαδικασίες ετοιμασίας τευχών δημοπράτησης των περιλαμβανόμενων σε αυτό υποέργων.

Παράλληλα, εξετάζεται από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, η περίπτωση μείωσης του προϋπολογισμού του Άξονα Προτεραιότητας κατά την επικείμενη πρόταση αναθεώρησης του Προγράμματος, με μετακίνηση πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας 6, ο οποίος υστερεί σε πόρους σε σχέση με τις δαπάνες του και τις υποχρεώσεις χρηματοδοτικής κάλυψης των αναγκών του.

3.9 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 9

3.9.1 Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 9 «Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας» ανέρχεται σε 134.512.500 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 6% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και ο προϋπολογισμός του αντιπροσωπεύει το 48,9% του προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΤΠΑ δημόσιας δαπάνης του ΕΠΠΕΡΑΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί τέσσερις (4) προσκλήσεις ύψους 151.333.926 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι τρεις (3) προσκλήσεις ύψους 71.433.926 € εντός του 2010.
- Ο προϋπολογισμός των εικοσιενός (21) ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 77.279.271 €, εκ των οποίων έργα ύψους 75.311.745 € εντάχθηκαν εντός του 2010.
- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 42.115.459 €, ήτοι το 54% των ενταγμένων έργων ή το 31% του προϋπολογισμού του Άξονα Προτεραιότητας. Εντός του 2010 οι νομικές δεσμεύσεις ανήλθαν σε 40.147.933 €.
- Οι δαπάνες του Άξονα (αποδεκτό διαχείρισης) ανέρχονται σε 6.612.031 €, το οποίο αντιστοιχεί στο 16% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 9% των ενταγμένων έργων και στο 5% του προϋπολογισμού του Άξονα Προτεραιότητας. Εντός του 2010 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 6.507.871 €.
- Οι δαπάνες προς συγχρηματοδότηση ανέρχονται σε 6.139.313 €, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 15% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 8% των ενταγμένων έργων και στο 5% του προϋπολογισμού του Άξονα. Εντός του 2010 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 6.035.153 €.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα Προτεραιότητας παρατηρούνται τα εξής:

- Ο δείκτης «Αριθμός Φορέων Προστατευόμενων Περιοχών που ιδρύονται ή ενισχύονται» έχει τιμή στόχο ενταγμένων έργων 18, το οποίο αντιστοιχεί στο 60% του στόχου που έχει τεθεί για το 2015 (συνυπολογίζοντας στην τιμή στόχο υφιστάμενους και νέους φορείς), με ισοδύναμο υλοποίησης 1,26, ήτοι 4% του στόχου του Προγράμματος.
- Ο δείκτης «Ποσοστό % έκτασης περιοχών NATURA για τις οποίες έχουν ιδρυθεί Φορείς Διαχείρισης» αποτυπώνει την ένταξη 5 έργων, με τιμή στόχο που κυμαίνεται από 1,33% έως 100% και υλοποίηση από 11,6% έως 37% (αναφέρονται οι ελάχιστες και μέγιστες τιμές των ενταγμένων έργων).
- Ο δείκτης «Ολοκλήρωση έργου ανασύστασης Λίμνης Κάρλας» έχει ως στόχο του Προγράμματος 1 έργο, δεδομένου ότι το εν λόγω έργο αντιμετωπίζεται συνολικά ως μία παρέμβαση. Ο δείκτης αυτός δεν αποτυπώνεται στο ΟΠΣ, υπάρχουν όμως κάποιοι δείκτες που καταδεικνύουν την πρόοδο του συγκεκριμένου έργου. Ο πλέον χαρακτηριστικός, είναι ο δείκτης «Μήκος κατασκευαζόμενων αγωγών αντιπλημμυρικής προστασίας» του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΡΓΟΥ ΕΠΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΡΛΑΣ, Α΄ ΦΑΣΗ». Η τιμή στόχος του δείκτη αυτού είναι 7,7 χλμ. και το ισοδύναμο υλοποίησης ανέρχεται σε 1,4 χλμ.

- Ο δείκτης «Έκταση περιοχών του Δικτύου NATURA οι οποίες έχουν υπαχθεί σε καθεστώς προστασίας», αποτυπώνει την ένταξη 15 έργων, με τιμή στόχο που κυμαίνεται από 0,3% έως 22% και υλοποίηση από 0,2% έως 8,2% (αναφέρονται οι ελάχιστες και μέγιστες τιμές των ενταγμένων έργων).

Η πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας, από τα στοιχεία του ΟΠΣ, φαίνεται να πραγματοποιήθηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010, αλλά τα σχετικά ποσοτικά στοιχεία υλοποίησης έχουν και ως έτος αναφοράς το έτος 2009.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.9.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.9.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.9.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 9

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**134.512.500,00**	**151.333.926,00**	**4**	**-16.821.426,00**	**77.279.271,28**	**42.115.459,00**	**6.612.030,57**	**6.139.312,93**
9	**Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας**	**ΕΤΠΑ**	134.512.500,00	151.333.926,00	4	-16.821.426,00	77.279.271,28	42.115.459,00	6.612.030,57	6.139.312,93
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**0,00**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
9	**Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας**	**ΕΤΠΑ**	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			134.512.500,00	71.433.926,00	3	**-16.821.426,00**	75.311.744,74	40.147.932,46	6.507.870,85	6.035.153,21
9	Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας	ΕΤΠΑ	134.512.500,00	71.433.926,00	3	-16.821.426,00	75.311.744,74	40.147.932,46	6.507.870,85	6.035.153,21
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 3.9.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 9

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 9 : Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Αριθμός Φορέων Προστατευόμενων Περιοχών που ιδρύονται ή ενισχύονται	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	1,26						
	Στόχος										Ενίσχυση 27 υφιστάμενων Φορέων και ίδρυση 3 νέων Φορέων Διαχείρησης	Ενίσχυση 27 υφιστάμενων Φορέων και ίδρυση 3 νέων Φορέων Διαχείρησης
	Αφετηρία	27										
Ποσοστό % έκτασης περιοχών NATURA για τις οποίες έχουν ιδρυθεί Φορείς Διαχείρισης	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	11,6%-37%						
	Στόχος										31,50% κατά προσέγγιση (Η έκταση καθορίζεται με την έκδοση της διοικητικής πράξης που ορίζει και το καθεστώς προστασίας)	31,50% κατά προσέγγιση (Η έκταση καθορίζεται με την έκδοση της διοικητικής πράξης που ορίζει και το καθεστώς προστασίας)
	Αφετηρία	30%										
Ολοκλήρωση έργου ανασύστασης Λίμνης Κάρλας	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					0					1	1
	Αφετηρία	0										
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												
Έκταση περιοχών του Δικτύου NATURA οι οποίες έχουν υπαχθεί σε καθεστώς προστασίας	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0,2%-8,2%						
	Στόχος										50%	50%
	Αφετηρία	17%										

3.9.2 Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους

Τα προβλήματα που προέκυψαν κατά το έτος 2010, ως προς την εφαρμογή του Άξονα Προτεραιότητας, ενυπήρχαν και κατά το έτος 2009, αλλά λόγω της εφαρμογής του ΕΠΠΕΡ 2000-2006 μέχρι 31/12/2009, αυτά αναφέρονταν σε εκείνο το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, αφού τόσο το μεγάλο έργο «Επαναδημιουργία της Λίμνης Κάρλας», όσο και η υποστήριξη της λειτουργίας των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, χρηματοδοτούντο από το ΕΠΠΕΡ 2000-2006. Το πρόβλημα με το έργο της επαναδημιουργίας της Λίμνης Κάρλας, το οποίο είναι έργο «γέφυρα» από το Γ΄ΚΠΣ, αφορά στη δυσκολία χρηματοδότησης με αμιγώς εθνικούς πόρους των συνοδών έργων (αρδευτικά), ιδιαίτερα μετά τη δημοσιονομική κρίση της χώρας, με αποτέλεσμα την μεγάλη καθυστέρηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων. Το πρόβλημα αυτό τείνει να επιλυθεί κατόπιν σχετικών διαβουλεύσεων κατά το έτος 2010 μεταξύ ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ / ΥΠΕΚΑ, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και ΥΠΟΙΑΝ, προκειμένου να συγχρηματοδοτηθούν τα συνοδά έργα (αρδευτικά) από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (Αλέξανδρος Μπαλτατζής) και έτσι να εξασφαλισθούν πόροι γι΄αυτά τα έργα και να επιταχυνθεί η εκτέλεση των χρηματοδοτούμενων από το ΕΠΠΕΡΑΑ έργων. Όσον αφορά στην υποστήριξη των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, έργα τα οποία συνεχίζονται από την προγραμματική περίοδο 2000-2006, προέκυψαν ζητήματα επιλεξιμότητας των δράσεων και δαπανών που εντάσσονται στο ΕΠΠΕΡΑΑ, σε συνδυασμό και με την αναδιοργάνωση των Φορέων κατά την περίοδο τέλος 2009-αρχές 2010. Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων, συστάθηκε ομάδα εργασίας από το ΥΠΕΚΑ, η οποία επαναπροσδιορίζει τη δράση των Φορέων και επανεξετάζει τον τύπο και τα περιεχόμενα των προτεινόμενων πράξεων από τους φορείς για ένταξή τους στο ΕΠΠΕΡΑΑ, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα δράσης τους και η επιλεξιμότητα των δράσεων που εκτελούν και των δαπανών που δηλώνονται στο Πρόγραμμα.

3.10 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 10

3.10. Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 10 «Θεσμοί & Μηχανισμοί» ανέρχεται σε 52.487.500 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 2% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος

ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και δεσμεύει το 19% του προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος που συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.

- Με δεδομένο ότι τα έργα που είχαν προγραμματισθεί για χρηματοδότηση από τον συγκεκριμένο Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠΠΕΡΑΑ αφορούν σε δράσεις υποστήριξης ορισμένων υπηρεσιών ή φορέων του ΥΠΕΚΑ για προώθηση περιβαλλοντικών πολιτικών που κυρίως ενσωματώνουν αντίστοιχες Οδηγίες της ΕΕ, υπήρξε μακρά συνεργασία μεταξύ ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ και φορέων / υπηρεσιών του ΥΠΕΚΑ για την εξειδίκευση των δράσεων αυτών, προκειμένου να εκδοθούν και να δημοσιευθούν οι σχετικές προσκλήσεις. Ως εκ τούτου, μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί επτά (7) προσκλήσεις ύψους 44.612.210 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, εκ των οποίων οι έξι (6) προσκλήσεις ύψους 32.612.210 € εντός του 2010.
- Μέχρι και το τέλος του 2010, είχε ενταχθεί ένα έργο, προϋπολογισμού 150.000 € το οποίο αντιπροσωπεύει το 0,3% του προϋπολογισμού του Άξονα Προτεραιότητας, ενώ ο Άξονας δεν παρουσιάζει πρόοδο ως προς την υπογραφή νομικών δεσμεύσεων. Κατ' ακολουθία, έχει μηδενικές δαπάνες και δεν παρουσιάζει πρόοδο ως προς τη φυσική υλοποίηση. Το μοναδικό έργο εντάχθηκε εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.10.1 και τα στοιχεία μηδενικής προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.10.2, οι οποίοι ακολουθούν:

Πίνακας 3.10.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 10

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**52.487.500,00**	**44.612.210,00**	**7**	**7.875.290,00**	**150.000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
10	**Θεσμοί & Μηχανισμοί**	**ΕΤΠΑ**	52.487.500,00	44.612.210,00	7	7.875.290,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**0,00**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
10	**Θεσμοί & Μηχανισμοί**	**ΕΤΠΑ**	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			52.487.500,00	32.612.210,00	6	**7.875.290,00**	150.000,00	0,00	0,00	0,00
10	Θεσμοί & Μηχανισμοί	ΕΤΠΑ	52.487.500,00	32.612.210,00	6	7.875.290,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Θεσμοί & Μηχανισμοί	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 3.10.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 10

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 10 : Θεσμοί και Μηχανισμοί
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Ίδρυση / ενίσχυση Υπηρεσιών Υδάτων (Κεντρικής και Περιφερειακών)	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										9 (1 Κεντρική, 8 Περιφερειακές)	9 (1 Κεντρική, 8 Περιφερειακές)
	Αφετηρία	1 (ΚΥΥ)										
Ενίσχυση σε Υποδομές και Μελετητική υποστήριξη του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ), της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, της νέας Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων και της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος - Φορείς που ενισχύονται	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					0					7	7
	Αφετηρία	3										
Διενέργεια γενικών και θεματικών Προγραμμάτων Ευαισθητοποίησης	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος					0					2 Γενικά / 10 Θεματικά Προγράμματα Εαισθητοποίησης	2 Γενικά / 10 Θεματικά Προγράμματα Εαισθητοποίησης
	Αφετηρία	1										

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

3.10.2 Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα προβλήματα καθυστέρησης της εφαρμογής του Άξονα Προτεραιότητας που εμφανίζονται κατά έτος 2010, αφ' ενός είναι συνέχεια των προβλημάτων που υπήρχαν και κατά το έτος 2009, με επιπρόσθετο παράγοντα καθυστέρησης για την ενεργοποίηση των υπηρεσιών και φορέων του ΥΠΕΚΑ, ως δικαιούχων συγκεκριμένων πράξεων του Άξονα Προτεραιότητας, τη δημιουργία ενός νέου Υπουργείου Περιβάλλοντος (του ΥΠΕΚΑ), στο τέλος του 2009 και τον επαναπροσδιορισμό της διάρθρωσης / δομής και οργάνωσης των υπηρεσιών του και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων / οργανισμών του.

Ως εκ τούτου, κατά το έτος 2010, επαναπροσδιορίστηκαν και οι δράσεις των υπηρεσιών και φορέων του ΥΠΕΚΑ, οι οποίοι ήταν δικαιούχοι πράξεων του ΕΠΠΕΡΑΑ και εξειδικεύθηκαν σε συγκεκριμένες ενέργειες, έτσι ώστε να προετοιμασθούν από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ οι σχετικές προς αυτούς προσκλήσεις, προκειμένου να υποβάλλουν τις προς ένταξη στο Πρόγραμμα προτάσεις τους, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της Χώρας για προώθηση των περιβαλλοντικών πολιτικών, όπως προκύπτουν από τις αντίστοιχες Οδηγίες της Ε.Ε.

Επιπρόσθετα δε, η ελλιπής ανταπόκριση των συγκεκριμένων δικαιούχων στο νέο σύστημα διαχείρισης των ΕΠ του ΕΣΠΑ, σε σχέση με το αντίστοιχο του Γ' ΚΠΣ συνέβαλλε σε περαιτέρω καθυστερήσεις στην υποβολή προτάσεων προς την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ και κατ' ακολουθία δεν εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα έργα / πράξεις αυτών των δικαιούχων κατά το έτος 2010.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων και για την επιτάχυνση των διαδικασιών εξειδίκευσης και υποβολής προτάσεων προς την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, κατά το έτος 2010, οι συγκεκριμένες υπηρεσίες και φορείς του ΥΠΕΚΑ υποστηρίχθηκαν από εξειδικευμένο σύμβουλο και από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, με αποτέλεσμα το πρώτο εξάμηνο του 2011 να πραγματοποιηθούν εντάξεις πράξεων στον Άξονα Προτεραιότητας, εκ των οποίων υλοποιούνται ήδη αρκετές και θα εμφανίσουν δαπάνες στο ΟΠΣ μέχρι το τέλος του 2011.

Για την επιτάχυνση δε των διαδικασιών υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων στον Άξονα Προτεραιότητας, κατόπιν σχετικών διαβουλεύσεων του ΥΠΕΚΑ / ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ με ΥΠΟΙΑΝ και ΜΟΔ Α.Ε., σε ορισμένους νεοσύστατους φορείς / δικαιούχους θα παρασχεθεί τεχνική υποστήριξη από την ΜΟΔ Α.Ε.

3.11 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 11

3.11.1 <u>Επίτευξη στόχων και ανάλυση της προόδου του Άξονα</u>

Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 11 «Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.» ανέρχεται σε 5.000.000 € συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη ή το 0,2% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του Προγράμματος. Ο συγκεκριμένος ΑΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και δεσμεύει το 1,8% του προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος που συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.

- Μέχρι και 31/12/2010 είχαν εκδοθεί δύο (2) προσκλήσεις ύψους 2.680.000 € συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης και οι δύο εντός του 2010.
- Ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων μέχρι 31/12/2010 ανέρχεται σε 762.250 €, τα οποία εντάχθηκαν όλα εντός του 2010.
- Οι νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 152.250 €, ήτοι το 20% των ενταγμένων έργων ή το 3% του προϋπολογισμού του Άξονα Προτεραιότητας, οι οποίες υπογράφτηκαν εντός του 2010.
- Οι δαπάνες του Άξονα (αποδεκτό διαχείρισης και δαπάνες προς συγχρηματοδότηση) ανέρχονται σε 152.250 €, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 100% των νομικών δεσμεύσεων ή στο 20% των ενταγμένων έργων και στο 3% του προϋπολογισμού του Άξονα. Το σύνολο των δαπανών πραγματοποιήθηκαν εντός του 2010.

Όσον αφορά στη φυσική υλοποίηση του Άξονα παρατηρούνται τα εξής:

- Δεν υπάρχουν ενταγμένα έργα μέχρι 31/12/2010 που να μπορούν να αποτυπωθούν με τους δείκτες «Ενέργειες Αξιολόγησης», «Ενέργειες Πληροφόρησης και Δημοσιότητας» και «Ενέργειες παρακολούθησης (monitoring) των συνεπειών από την υλοποίηση του Προγράμματος σε στρατηγικό επίπεδο».
- Παρόλα αυτά, υπάρχει ένα πλήθος ενταγμένων έργων, τα οποία αποτυπώνονται με το δείκτη «Μελέτες-εμπειρογνωμοσύνες-έρευνες-αξιολογήσεις», με τιμή στόχο 12 και ισοδύναμο υλοποίησης 2,20.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω, η πρόοδος της φυσικής υλοποίησης του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας πραγματοποιήθηκε εξ' ολοκλήρου εντός του 2010.

Τα οικονομικά στοιχεία προόδου του Άξονα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.11.1 και τα στοιχεία προόδου της φυσικής υλοποίησης στον Πίνακα 3.11.2, οι οποίοι ακολουθούν.

Πίνακας 3.11.1: Οικονομική Πρόοδος του Άξονα Προτεραιότητας 11

	Αξονας Προτεραιότητας ΕΠΠΕΡΑΑ		Προϋπολογισμός Αξονα Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ	*Προϋπολογισμός προσκλησεων Συγχρηματοδοτούμενη Δ.Δ*	Πληθος Προσκλ	Υπόλοιπ. Προϋπολ. Προς Πρόσκληση	Προϋπολ. Ενταγμ. Έργων Συχγρηματοδοτουμενη Δ.Δ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			**5.000.000,00**	**2.680.000,00**	**2**	**2.320.000,00**	**762.250,00**	**152.250,00**	**152.249,98**	**152.249,98**
11	**Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.**	**ΕΤΠΑ**	5.000.000,00	2.680.000,00	2	2.320.000,00	762.250,00	152.250,00	152.249,98	152.249,98
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			**0,00**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
11	**Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.**	**ΕΤΠΑ**	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010										
ΕΠΠΕΡΑΑ			5.000.000,00	2.680.000,00	2	2.320.000,00	762.250,00	152.250,00	152.249,98	152.249,98
11	Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.	ΕΤΠΑ	5.000.000,00	2.680.000,00	2	2.320.000,00	762.250,00	152.250,00	152.249,98	152.249,98
ΕΚΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΠΕΡΑΑ			0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α.	ΕΤΠΑ	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 3.11.2: Πρόοδος Φυσικής υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας 11

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 - 2013
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 11 : Τεχνική Βοήθεια έργων Ε.Τ.Π.Α
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ		2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΡΟΕΣ												
Ενέργειες Αξιολόγησης	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										1	1
	Αφετηρία	0										
Ενέργειες Πληροφόρησης και Δημοσιότητας	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										3	3
	Αφετηρία	0										
Ενέργειες παρακολούθησης (monitoring) των συνεπειών από την υλοποίηση του Προγράμματος σε στρατηγικό επίπεδο	**Ολοκλήρωση**		0	0	0	0						
	Στόχος										1	1
	Αφετηρία	0										

Όσον αφορά στις τιμές αφετηρίας, οι πηγές άντλησης των στοιχείων και οι σχετικές επεξηγήσεις παρουσιάζονται στο Ε.Π.

3.11.2 Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν και μέτρα αντιμετώπισής τους

Τα προβλήματα που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας ταυτίζονται σε γενικές γραμμές με εκείνα που αναφέρθηκαν για την Τεχνική Βοήθεια του Ταμείου Συνοχής (Άξονας Προτεραιότητας 5) και είναι τα εξής:

α) Καθυστέρηση ανάληψης καθηκόντων Προέδρου Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΠΕΡΑΑ και εποπτεύοντος της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, κατά το έτος 2010, σε συνδυασμό με τις διαδικασίες ενεργοποίησης της Τεχνικής Βοήθειας των ΕΠ του ΕΣΠΑ.

β) Ο αναπρογραμματισμός ενεργοποίησης της Τεχνικής Βοήθειας κατά το 2010 και οι διαδικασίες έγκρισης από τις υπηρεσίες του ΥΠΟΙΑΝ.

γ) Η υποστελέχωση της Μονάδας Δ της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ (δικαιούχος πράξεων Τεχνικής Βοήθειας).

Επιπρόσθετα, ένας άλλος παράγοντας που δημιούργησε ή / και δημιουργεί ακόμη καθυστέρηση εφαρμογής / υλοποίησης της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΤΠΑ, είναι η ανάγκη εκχώρησης Τεχνικής Βοήθειας από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα για τη στήριξη της υλοποίησης δράσεων των οποίων η διαχείριση έχει εκχωρηθεί στην ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ και υλοποιούνται παράλληλα με τις δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΠΠΕΡΑΑ.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων ελήφθησαν τα παρακάτω μέτρα:

- Απλοποίηση των διαδικασιών έγκρισης του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας των ΕΠ του ΕΣΠΑ από το ΥΠΟΙΑΝ.
- Υποστήριξη της Μονάδας Δ’ της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ από συμβούλους.
- Αίτημα εκχώρησης στην ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ Τεχνικής Βοήθειας ΕΤΠΑ από τα ΠΕΠ.

Με αυτές τις τρεις παρεμβάσεις κατά το 2010 και με προγραμματισμένα, για το 2011, μέτρα ενίσχυσης της Μονάδας Δ’ με πρόσθετα στελέχη, αλλά και με εξειδικευμένο σύμβουλο, αντιμετωπίζονται, σε ένα βαθμό, τα προαναφερόμενα προβλήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

4.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ, ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (Α.16 Κ(ΕΚ) 1083/2006)

Η στρατηγική, οι στόχοι και προτεραιότητες του ΕΠΠΕΡΑΑ, στο μέτρο του δυνατού, λόγω της φύσης των πράξεων που εντάσσονται σε αυτό, περιλαμβάνουν ενσωματωμένες τις αρχές της ισότητας των δύο φύλων, της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, κατ' απαίτηση του Άρθρου 16 του Γενικού Κανονισμού. Κατά συνέπεια ο οποιοσδήποτε στόχος / μέτρο / προτεραιότητα του ΕΠΠΕΡΑΑ μελετάται και υλοποιείται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων των κατηγοριών των ατόμων με αναπηρία, με οποιαδήποτε ιδιότητα και αν τα άτομα αυτά μπορεί να συσχετισθούν με τους εν λόγω στόχους / μέτρα / προτεραιότητες.

Τα μέτρα που προβλέπονται για την προαγωγή της ισότητας των δύο φύλων και την αποτροπή διακρίσεων στα διάφορα στάδια υλοποίησης του ΕΠΠΠΕΡΑΑ περιλαμβάνουν:

(i) Την ισόρροπη κατά το δυνατόν συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ και την εκπροσώπηση σε αυτή κρατικών αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα ισότητας, καθώς και κοινωνικών οργανώσεων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, Δίκτυο ROM κλπ)

(ii) Τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση του προγράμματος και των ειδικότερων δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην κοινοτική συγχρηματοδότηση. Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αποστολή των προκηρύξεων σε όλα τα μέλη της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ αλλά και σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι μπορούν να εξασφαλίσουν ευρεία διάδοση τόσο των ευκαιριών χρηματοδότησης, όσο και των ειδικών όρων και προϋποθέσεων για τη λήψη της.

(iii) Την παρακολούθηση και τη σχετική ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της ετήσιας έκθεσης, όσον αφορά τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε σχέση με την παροχή ίσων ευκαιριών στο πλαίσιο του ΕΠ, την αποτελεσματικότητα τους και τις διορθωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται, ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της μη διάκρισης.

(iv)Τη χρήση εξειδικευμένων κριτηρίων προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρίες κατά την διαδικασία επιλογής πράξεων για συγχρηματοδότηση. Προς το σκοπό αυτό, κλήθηκαν εκπρόσωποι της Εθνικής Ομοσπονδίας ατόμων με Αναπηρία, και τους ζητήθηκε η συμβολή τους στην εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής Πράξεων.

4.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Η εφαρμογή / υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και κατ' ακολουθία η Τεχνική Βοήθεια του ΕΠΠΕΡΑΑ, υπόκεινται σε διαδικασίες προηγούμενης έγκρισης από την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΟΙΑΝ). Η έγκριση από την ΕΑΣ πραγματοποιείται στη βάση ετήσιου προγραμματισμού της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ και αναφέρεται σε βασικές κατηγορίες δράσεων με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς. Στο πλαίσιο των εγκεκριμένων από την ΕΑΣ βασικών κατηγοριών δράσεων με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ εξειδικεύει τις δράσεις σε επιμέρους υποέργα και στη συνέχεια εντάσσει στο Πρόγραμμα τις αντίστοιχες πράξεις. Δικαιούχος των πράξεων Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος είναι η Μονάδα Δ της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, η οποία υλοποιεί τις δράσεις / έργα / υποέργα της Τεχνικής Βοήθειας, είτε με ίδια μέσα, είτε με αναθέσεις σε αναδόχους, σύμφωνα με το Π.Δ. 4/2002.

Η Τεχνική Βοήθεια του ΕΠΠΕΡΑΑ περιλαμβάνεται σε δύο (2) Άξονες Προτεραιότητας, έναν συγχρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Συνοχής (ΑΠ 5), με προϋπολογισμό 25.762.500 Ευρώ και ένα συγχρηματοδοτούμενο από το ΕΤΠΑ (ΑΠ 11), με προϋπολογισμό 5.000.000 Ευρώ.

Οι εγκεκριμένες από την ΕΑΣ δράσεις Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠΠΕΡΑΑ για το έτος 2010 έχουν προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης, για μεν το Ταμείο Συνοχής 10.404.785 Ευρώ, για δε το ΕΤΠΑ 4.008.850 Ευρώ.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του εγκεκριμένου από την ΕΑΣ Ετήσιου Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠΠΕΡΑΑ, κατά το έτος 2010 πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

1. <u>Στον ΑΠ 5: Τεχνική Βοήθεια Ταμείου Συνοχής</u>

α) Εντάχθηκαν τα παρακάτω έργα / πράξεις με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς τους και τα επί μέρους υποέργα τους:

i. Τεχνική Υποστήριξη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων για τον Προσδιορισμό Κατάλληλων Συστημάτων και την Ανάπτυξη Κριτηρίων Επιλογής για την Επεξεργασία Λυμάτων Οικισμών Δ' Προτεραιότητας, με προϋπολογισμό 45.000€.

ii. Δημοσιότητα, Προβολή, Πληροφόρηση-Προσδιορισμός Επικοινωνιακής Στρατηγικής και Εφαρμογή Επικοινωνιακού Σχεδίου Δράσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013», από Εξειδικευμένο Σύμβουλο Δημοσιότητας, με προϋπολογισμό 2.000.000 €.

iii. Λειτουργικά της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ – Προμήθειες, με προϋπολογισμό 651.000€.

iv. Αναθεώρηση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων, με προϋπολογισμό 400.000€.

v. Απογραφή και Σύνταξη Καταλόγων Συσκευών που Περιέχουν PCBs – Σχεδιασμός Διάθεσης Απολύμανσης, με προϋπολογισμό 500.000€.

vi. Απόδοση στα Ελληνικά των Καθοδηγητικών BREF και των Σχετικών Πρωτοκόλλων, καθώς και τη Σύνταξη Τεχνικού Οδηγού με τις Προτεινόμενες (Με Σύντομη Τεχνική Περιγραφή τους) από τα Αντίστοιχα BREFs των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών ανά Κατηγορία Δραστηριότητας, με προϋπολογισμό 60.000€.

vii. Εκπόνηση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Ιλύος, Εκπόνηση Τεχνικών Προδιαγραφών και του Σχετικού Νομοθετικού Πλαισίου, με προϋπολογισμό 140.000€.

viii. Εκπόνηση Μελέτης για την Αναμόρφωση-Τροποποίηση της Κατηγοριοποίησης Έργων και Δραστηριοτήτων (Κ.Υ.Α. 15393/2002) και των Διαδικασιών Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Ν. 3010/2002 και Κ.Υ.Α. 11014/2003), με προϋπολογισμό 85.000€.

ix. Εμπειρογνωμοσύνες - Μελέτες για την Υποστήριξη της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ σε Θέματα Διερεύνησης της Σκοπιμότητας και της Δυνατότητας Χρηματοδότησης Έργων / Δράσεων Ιδιαίτερου Περιβαλλοντικού και Αναπτυξιακού Χαρακτήρα καθώς και για την Υποστήριξη της Διαχείρισης αυτών των Έργων / Δράσεων, με προϋπολογισμό 67.650€ και υποέργα:

- Εμπειρογνωμοσύνη (Τεχνοοικονομική) για την Ολοκλήρωση της Ύδρευσης Νήσων Κέρκυρας και Παξών, Στάδιο: Κατασκευή.
- Εμπειρογνωμοσύνη για την Ολοκλήρωση της Διευθέτησης του Ρέματος της Εσχατιάς.
- Εμπειρογνωμοσύνη για την Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης Όσον Αφορά τη Ρύπανση του Παγασητικού Κόλπου και του Ασωπού Ποταμού.

- Εμπειρογνωμοσύνη για την Καταχώρηση Δεδομένων (Data Entry) Δειγματοληψιών και Αναλύσεων των Υδάτων Ακτών Κολύμβησης.

x. Εξειδίκευση, Προγραμματισμός και Υλοποίηση Άμεσων Ενεργειών Δημοσιότητας, Προβολής-Πληροφόρησης των Νέων Πολιτικών του ΥΠΕΚΑ στο Πλαίσιο του ΕΠΠΕΡΑΑ, με προϋπολογισμό 400.000€.

xi. Καταγραφή και Πρώτη Αξιολόγηση Επικινδυνότητας Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά – Επικίνδυνα Απόβλητα στη Περιφέρεια Αττικής και στους Παρακάτω Νομούς της Ελλάδας: Θεσσαλονίκης, Βοιωτίας, Εύβοιας, Κοζάνης, Αχαΐας, Ηρακλείου, Μαγνησίας, Καβάλας και Χαλκιδικής, με προϋπολογισμό 800.000€.

xii. Κατάρτιση Οδηγού για την Εφαρμογή της Διαλογής στη Πηγή των Βιοαποβλητων, Επεξεργασία του Θεσμικού Πλαισίου και Τυποποίηση Ελεγκτικών Διαδικασιών, με προϋπολογισμό 148.000€.

xiii. Μελέτη για τον Προσδιορισμό Κατάλληλων Περιοχών για Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας και Τελικής Διάθεσης Επικίνδυνων Αποβλήτων, με προϋπολογισμό 153.750€.

xiv. Προκαταρκτικές Μελέτες Σκοπιμότητας, Βιωσιμότητας, Κόστους-Ωφέλειας για την Κατασκευή:Δύο Νέων Μονάδων Αποτέφρωσης Ιατρικών Αποβλήτων, Μίας Μονάδας Αδρανοποίησης Τέφρας, με προϋπολογισμό 140.000€.

xv. Συμβουλευτική Υποστήριξη της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ για την Επίτευξη των Χρηματοοικονομικών Στόχων Υλοποίησης του ΕΠΠΕΡΑΑ, στο Πλαίσιο του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης, με προϋπολογισμό 73.800€.

xvi. Σύμβουλος για την Σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Εκτέλεσης του Ε.Π. «Περιβάλλον 2000-2006», με προϋπολογισμό 48.585€.

xvii. Σχέδιο Δράσης για την Ενσωμάτωση Πράσινων Προμηθειών για το Δημόσιο Τομέα, με προϋπολογισμό 100.000€.

xviii. Τεχνική Υποστήριξη της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ για την Εξειδίκευση και τον Προγραμματισμό της Εφαρμογής Νέων Πολιτικών του ΥΠΕΚΑ στο ΕΠΠΕΡΑΑ, με προϋπολογισμό 98.400€.

xix. Τεχνική Υποστήριξη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων για την Κατάρτιση ''Προγράμματος Μέτρων και Θεσμικού Πλαισίου για την Κατ' Οίκον Εξοικονόμηση Νερού'', με προϋπολογισμό 140.000€.

xx. Υπηρεσίες Συμβούλου Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013», με προϋπολογισμό 250.000€.

xxi. Υποστήριξη της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ στους Ελέγχους, τις Επιθεωρήσεις, τις Διοικητικές Επαληθεύσεις και Προετοιμασία Εισαγωγής Στοιχείων στο ΟΠΣ, με προϋπολογισμό 150.000€ και υποέργα:
   - Υποστήριξη της Μονάδας Γ' της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ στους Ελέγχους και Προετοιμασία Εισαγωγής Στοιχείων στο ΟΠΣ.

β) Υλοποιήθηκαν τα παρακάτω υποέργα με ίδια μέσα:
   i. Συμμετοχή σε Συνέδριο-Σεμινάριο στο Βερολίνο, με προϋπολογισμό 2.353,82€.
   ii. Συμμετοχή σε Σεμινάριο Στελεχών της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, με προϋπολογισμό 1.600,00€.
   iii. 3η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης ΕΠΠΕΡΑΑ, με προϋπολογισμό 16.165,60€.
   iv. Εκδήλωση του ΥΠΕΚΑ-ΕΠΠΕΡΑΑ "Θεσσαλονικη 2012", με προϋπολογισμό 36.715,50€.

γ) Υπογράφηκαν Συμβάσεις για τα παρακάτω υποέργα, με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς:
   i. Εκπόνηση Μελέτης για την Αναμόρφωση-Τροποποίηση της Κατηγοριοποίησης Έργων και Δραστηριοτήτων (Κ.Υ.Α. 15393/2002) και των Διαδικασιών Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Ν. 3010/2002 και Κ.Υ.Α. 11014/2003), με προϋπολογισμό 76.260€.
   ii. Μελέτη για τον Προσδιορισμό Κατάλληλων Περιοχών για Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας και Τελικής Διάθεσης Επικίνδυνων Αποβλήτων, με προϋπολογισμό 135.300€.
   iii. Προκαταρκτικές Μελέτες Σκοπιμότητας, Βιωσιμότητας, Κόστους-Ωφέλειας για την Κατασκευή:Δύο Νέων Μονάδων Αποτέφρωσης Ιατρικών Αποβλήτων, Μίας Μονάδας Αδρανοποίησης Τέφρας, με προϋπολογισμό 128.800€.
   iv. Συμβουλευτική Υποστήριξη της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ για την Επίτευξη των Χρηματοοικονομικών Στόχων Υλοποίησης του ΕΠΠΕΡΑΑ, στο Πλαίσιο του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης, με προϋπολογισμό 71.340€.
   v. Σύμβουλος για την Σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Εκτέλεσης του Ε.Π. «Περιβάλλον 2000-2006», με προϋπολογισμό 48.585€.
   vi. Τεχνική Υποστήριξη της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ για την Εξειδίκευση και τον Προγραμματισμό της Εφαρμογής Νέων Πολιτικών του ΥΠΕΚΑ στο ΕΠΠΕΡΑΑ, με προϋπολογισμό 94.710€.

vii. Υποστήριξη της Μονάδας Γ' της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ στους Ελέγχους και Προετοιμασία Εισαγωγής Στοιχείων στο ΟΠΣ, με προϋπολογισμό 12.000€.

2. <u>Στον ΑΠ 11: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ</u>

α) Εντάχθηκαν τα παρακάτω έργα / πράξεις με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς τους και τα επιμέρους υποέργα τους:

i) Μελέτη με σκοπό τη συγγραφή τευχών δημοπράτησης για έργο που αφορά στην καταγραφή πηγών μη-ιονίζουσας ακτινοβολίας, με προϋπολογισμό 10.000€.

ii) Διερεύνηση του τρόπου λειτουργίας του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του μηχανισμού ελέγχου πηγών ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου στο νέο διοικητικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί στη χώρα μας, με προϋπολογισμό 80.000€.

iii) Σύμβουλος υποστήριξης για την σύνταξη και υποβολή αίτησης –φακέλου διαχειριστικής επάρκειας όλων των Δ/νσεων του πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ, και των εποπτευόμενων φορέων και Ειδικών Υπηρεσιών που έχουν οριστεί Δυνητικοί Τελικοί Δικαιούχοι στο ΕΠΠΕΡΑΑ στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007-2013, και τεσσάρων Δ/νσεων της Γ.Γ.Δ.Ε, [Δ/νση Έργων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ6), Εγγειοβελτιωτικών Έργων(Δ7), ΕΥΔΕ Κάρλας και Υδραυλικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ10)], με προϋπολογισμό 70.000€.

iv) Σύμβουλος υποστήριξης για την σύνταξη και υποβολή αίτησης –φακέλου διαχειριστικής επάρκειας των φορέων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών που έχουν οριστεί Δυνητικοί Τελικοί Δικαιούχοι στο ΕΠΠΕΡΑΑ στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007-2013, με προϋπολογισμό 82.250€.

v) Τεχνικός Σύμβουλος στον Άξονα Προτεραιότητας 10 "Θεσμοί και Μηχανισμοί" για την υποβοήθηση Τελικών Δικαιούχων και της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, με προϋπολογισμό 150.000€ και υποέργα:

- Σύμβουλος Εξειδίκευσης, συντονισμού και υποστήριξης της προετοιμασίας δράσεων πληροφορικής Φορέων και Υπηρεσιών του ΥΠΕΚΑ / Τελικών Δικαιούχων του ΥΠΕΚΑ.
- Σύμβουλος Τεχνικής και Επιστημονικής Στήριξης της Δ/νσης Χωροταξίας για την κατάρτιση του τελικού σχεδίου ΚΥΑ του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες και τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
- Σύμβουλος Τεχνικής και Επιστημονικής Στήριξης της Δ/νσης Χωροταξίας για την σύνταξη προδιαγραφών και τευχών δημοπράτησης

vi) Σύμβουλος Υποστήριξης της Μονάδας Α' της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, με προϋπολογισμό 150.000€ και υποέργα:
   - Σύμβουλος Υποστήριξης της Μονάδας Α' της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ στις Λειτουργίες της και Υποχρεώσεις της, Έναντι στο Σύστημα Διαχείρισης Και Ελέγχου του ΕΠΠΕΡΑΑ και του ΕΣΠΑ.
   - Τεχνικός Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ στην Εξειδίκευση Δράσεων για νησιωτικές και θαλάσσιες περιοχές για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας.

vii) Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου για την Υποβοήθηση της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ στις Διαδικασίες Ολοκλήρωσης Πράξεων Ενταγμένων στο ΕΠΠΕΡ, με προϋπολογισμό 80.000€.

viii) Τεχνική Υποστήριξη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων για την "Καταγραφή Προβλημάτων Εφαρμογής της Οδηγίας 98/83/ΕΚ Περί Πόσιμου Νερού στην Ελλάδα και Διερεύνηση Δυνατοτήτων Υιοθέτησης Σχεδίων Ασφαλείας Νερού (Water Safety Plans), με προϋπολογισμό 140.000€.

β) Υπογράφηκαν Συμβάσεις για τα παρακάτω υποέργα, με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς:

i. Σύμβουλος Τεχνικής και Επιστημονικής Στήριξης της Δ/νσης Χωροταξίας για την κατάρτιση του τελικού σχεδίου ΚΥΑ του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες και τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, με προϋπολογισμό 18.450€.

ii. Τεχνικός Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ στην Εξειδίκευση Δράσεων για νησιωτικές και θαλάσσιες περιοχές για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας, με προϋπολογισμό 17.000€.

4.3 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Στο πλαίσιο διασφάλισης της δημοσιότητας του Προγράμματος και σύμφωνα με τον Εφαρμοστικό Κανονισμό της Επιτροπής (ΕΚ) 1828/2006, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει, η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ έχει καταρτίσει και εφαρμόζει Επικοινωνιακό Σχέδιο στο οποίο αναλύονται οι γενικοί και ειδικοί στόχοι, οι κατηγορίες του στοχοθετούμενου κοινού και τα αντίστοιχα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας.

Κατά το 2010, οι υπεύθυνοι δημοσιότητας των ΕΠ του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένης και της υπεύθυνης δημοσιότητας της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ,

συμμετείχαν σε διαβούλευση για την κατάρτιση του Επικοινωνιακού Οδηγού για την Πληροφόρηση και τη Δημοσιότητα του ΕΣΠΑ, ο οποίος εκδόθηκε από την Εθνική Αρχή Συντονισμού / ΕΥΣΣΑΑΠ του Υπουργείου Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Το περιεχόμενο του οδηγού περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των υποχρεώσεων των Διαχειριστικών Αρχών, των Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών, των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης και των Δικαιούχων των έργων / πράξεων, ως προς την Πληροφόρηση και τη Δημοσιότητα των ΕΠ του ΕΣΠΑ και τις προτάσεις για τη διαμόρφωση μιας κατά το δυνατό κοινής εικόνας και ταυτότητας του κορμού των ΕΠ και των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής στην Ελλάδα, με επιμέρους εξειδίκευση για την προώθηση των επιμέρους πολιτικών που εστιάζει κάθε ΕΠ, με τη συγχρηματοδότηση της ΕΕ.

Ο οδηγός διανεμήθηκε σε όλες τις Διαχειριστικές Αρχές των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προκειμένου να διευκολυνθούν στην εφαρμογή των κανόνων δημοσιότητας και να μεταφέρουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις στους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης και στους δικαιούχους των έργων.

Η ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ μερίμνησε έτσι ώστε οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης και οι δικαιούχοι των πράξεων του ΕΠΠΕΡΑΑ να λάβουν επαρκή ενημέρωση ως προς τις απαιτήσεις του Επικοινωνιακού Οδηγού περιλαμβάνοντας τις απαραίτητες προδιαγραφές δημοσιότητας και πληροφόρησης των εκάστοτε πράξεων στις αντίστοιχες προσκλήσεις.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Επικοινωνιακού Σχεδίου του ΕΠΠΕΡΑΑ, σύμφωνα με τον ως άνω Επικοινωνιακό Οδηγό και κατόπιν δημοσίευσης σχετικής πρόσκλησης της Μονάδας Α της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ προς τη Μονάδα Δ, τον Ιούνιο του 2010 εντάχθηκαν στον Άξονα Προτεραιότητας 5 «Τεχνική Βοήθεια του Ταμείου Συνοχής» του ΕΠΠΕΡΑΑ οι παρακάτω δύο (2) πράξεις:

α) «**Δημοσιότητα, Προβολή, Πληροφόρηση - Προσδιορισμός Επικοινωνιακής Στρατηγικής και Εφαρμογή Επικοινωνιακού Σχεδίου Δράσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013, Από Εξειδικευμένο Σύμβουλο Δημοσιότητας**» με προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης 2 εκατ. €. Εντός του 2010 σχεδιάσθηκε η υλοποίηση της πράξης αυτής μέσω της διεξαγωγής διεθνούς ανοιχτού διαγωνισμού, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη κατά το 1^{ο}

εξάμηνο του 2011. Ο Ανάδοχος που θα προκύψει από αυτό το διαγωνισμό, θα υλοποιήσει δράσεις πληροφόρησης-δημοσιότητας για δύο χρόνια.

β) «**Εξειδίκευση, Προγραμματισμός και Υλοποίηση Άμεσων Ενεργειών Δημοσιότητας, Προβολής – Πληροφόρησης των Νέων Πολιτικών του ΥΠΕΚΑ στο πλαίσιο του ΕΠΠΕΡΑΑ**» με προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης 400 χιλ. €, η οποία αφορά στην υλοποίηση δράσεων με ίδια μέσα από την ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πράξης, εξειδικεύθηκαν, μικρής κλίμακας δράσεις δημοσιότητας του ΕΠΠΕΡΑΑ, υλοποιούμενης με ίδια μέσα της Διαχειριστικής Αρχής προς τις εξής κατευθύνσεις:

- Ενημέρωση / ευαισθητοποίηση του ευρέως κοινού, αλλά και των εν δυνάμει δικαιούχων πράξεων του Προγράμματος για τη χρηματοδοτική παρέμβαση του ΕΠΠΕΡΑΑ στην προώθηση των νέων πολιτικών του ΥΠΕΚΑ.
- Ενημέρωση / ευαισθητοποίηση δυνητικών δικαιούχων πράξεων του ΕΠΠΕΡΑΑ για την προώθηση της βιοποικιλότητας και την προώθηση της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής.
- Ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σε επίπεδο περιφερειών για τις δράσεις του ΕΠΠΕΡΑΑ και κυρίως για τις δράσεις διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων, σε σχέση με τις αντίστοιχες ανελαστικές υποχρεώσεις της Χώρας.

Από αυτές τις δράσεις υλοποιήθηκαν εντός του 2010 οι παρακάτω, οι οποίες αφορούν σε μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που αφορούν σε όλες τις κατηγορίες του στοχοθετούμενου κοινού, ήτοι τους δικαιούχους, τους δυνητικούς δικαιούχους και το ευρύ κοινό:

i) Ημερίδα του ΥΠΕΚΑ – ΕΠΠΕΡΑ με θέμα την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και οι δυνατότητες αξιοποίησης του ΕΠΠΕΡΑΑ προς αυτή την κατεύθυνση.
ii) Σχεδιασμός, παραγωγή και διάθεση ενημερωτικών εντύπων, σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα.
iii) Συμμετοχή του ΥΠΕΚΑ σε διεθνή έκθεση για την προώθηση της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής.

Το σύνολο του κόστους των παραπάνω δράσεων ανέρχεται σε 156,7 χιλ €, εκ των οποίων μέχρι το τέλος του 2010 δεν είχαν καταχωρισθεί στο ΟΠΣ στο σύνολό τους.

Οι υπόλοιπες προγραμματισμένες το 2010 δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας με ίδια μέσα, υλοποιούνται κατά το πρώτο εξάμηνο του 2011.

Ο σχετικά περιορισμένος αριθμός των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν εντός του 2010 δεν επιτρέπει την αξιόπιστη / συνεπή αξιολόγησή τους όσον αφορά στη συμβολή των παραπάνω δράσεων στην αναγνωρισιμότητα του ΕΠΠΕΡΑΑ και το ρόλο που διαδραματίζει στην Ε.Ε. Σε αντιδιαστολή, στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου «**Δημοσιότητα, Προβολή, Πληροφόρηση - Προσδιορισμός Επικοινωνιακής Στρατηγικής και Εφαρμογή Επικοινωνιακού Σχεδίου Δράσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013, Από Εξειδικευμένο Σύμβουλο Δημοσιότητας**», η αξιολόγηση των σχετικών δράσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης αποτελεί μέρος των υποχρεώσεων του αναδόχου και προβλέπεται να διεξαχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εφαρμοστικό Κανονισμό 1828/2006 της ΕΕ και κατ' επέκταση στο Επικοινωνιακό Σχέδιο του ΕΠΠΕΡΑΑ.

4.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ Ή ΙΣΗ ΤΩΝ 25 ΕΚΑΤ.€ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ Ή ΙΣΗ ΤΩΝ 50 ΕΚΑΤ. €.

Τα ενταγμένα έργα στο ΕΠΠΕΡΑΑ με προϋπολογισμό μεγαλύτερο ή ίσο των 25 εκατ. ευρώ και μικρότερο ή ίσο των 50 εκατ. ευρώ είναι δύο και έχουν ενταχθεί στον Άξονα Προτεραιότητας 1: «Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας».

Το πρώτο έργο έχει τίτλο «Τηλεθέρμανση Πτολεμαϊδας – Σύνδεση με τον ΑΗΣ / ΔΕΗ Καρδιάς και επεκτάσεις δικτύου τηλεθέρμανσης», με προϋπολογισμό 39.002.563,00 ευρώ, εκ του οποίου η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, η οποία συγχρηματοδοτείται, ανέρχεται στα 32.799.212,60 ευρώ. Οι συμβάσεις του έργου έχουν προϋπολογισμό 15.115.347 ευρώ, εκ των οποίων 12.701.972,30 είναι συγχρηματοδοτούμενα. Οι δε δαπάνες του έργου μέχρι το τέλος του 2010 φθάνουν στα 9.930.300 ευρώ, με επιλέξιμα προς συγχρηματοδότηση 8.402.130 ευρώ.

Το συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνει τα παρακάτω έξι (6) υποέργα:

1ο Υποέργο: «Σύνδεση τηλεθέρμανσης Πτολεμαϊδας με τον ΑΗΣ / ΔΕΗ Καρδιάς», το οποίο έχει συμβασιοποιηθεί με 15.115.347 συνολική δημόσια δαπάνη, εκ της οποίας επιλέξιμη προς συγχρηματοδότηση είναι 12.701.972,30 ευρώ.

Η σύμβαση αφορά σε προμήθεια εξοπλισμού και εγκατάστασή του στο ΑΗΣ / ΔΕΗ και κατασκευή κτιριακών. Η σύμβαση εκτελείται και τείνει να ολοκληρωθεί με συνολικές πληρωμές 9.930.300 ευρώ, εκ των οποίων επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση τα 8.402.130 ευρώ.

2ο Υποέργο: «Επέκταση δικτύου διανομής. Β' Φάση», με προϋπολογισμό συνολικής δημόσιας δαπάνης 8.570.760 ευρώ.

3ο Υποέργο: «Προμήθεια θερμικών υποσταθμών», με προϋπολογισμό συνολικής δημόσιας δαπάνης 4.176.480 ευρώ.

4ο Υποέργο: «Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για τις αναγκαίες τροποποιήσεις για παροχή θερμικής ισχύος από τον ΑΗΣ / ΔΕΗ στο δίκτυο», με προϋπολογισμό συνολικής δημόσιας δαπάνης 7.200.000 ευρώ.

5ο Υποέργο: «Αρχαιολογικές και σωστικές εργασίες», με προϋπολογισμό 100.000 ευρώ.
6ο Υποέργο: «Απαλλοτριώσεις», με προϋπολογισμό 50.000 ευρώ.

Τα παραπάνω πέντε υποέργα (2ο – 6ο) δεν είχαν συμβασιοποιηθεί μέχρι και το τέλος του 2010 και ως εκ τούτου δεν παρουσιάζουν πρόοδο φυσικού αντικειμένου και κατ' ακολουθία δεν παρουσιάζουν δαπάνες.

Το δεύτερο έργο έχει τίτλο: «Σταθμοί και Η/Μ εργασίες στην επέκταση της Γραμμής 3 του Μετρό Αθηνών (Σταθμοί Χολαργός, Νομισματοκοπείο, Αγία Παρασκευή», με προϋπολογισμό 36.750.000 ευρώ, εκ του οποίου η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, η οποία συγχρηματοδοτείται ανέρχεται σε 30.200.000 ευρώ. Οι συμβάσεις του έργου έχουν προϋπολογισμό 30.200.000 ευρώ, με αντίστοιχες δαπάνες 19.230.197,81 ευρώ εκ των οποίων τα 14.363.554,66 ευρώ είναι συγχρηματοδοτούμενα.

Το συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνει τα παρακάτω έξι (6) υποέργα.

1ο Υποέργο: «Ολοκλήρωση κατασκευής σταθμού Χολαργός και κατασκευή του Σταθμού Αγ. Παρασκευή και του σταθμού μετεπιβίβασης Νομισματοκοπείο», με προϋπολογισμό σύμβασης 25.200.000,00 ευρώ. Το υποέργο τείνει στην ολοκλήρωσή του.

2ο Υποέργο: «Σύστημα Αυτόματης επιτήρησης συρμών των νέων επεκτάσεων της Αθήνας (GEN-020/09)», με προϋπολογισμό σύμβασης 623.432,01 ευρώ. Το υποέργο υλοποιείται.

3ο Υποέργο: «Μελέτη, προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος TETRA για την ραδιοκάλυψη των επεκτάσεων των γραμμών 2 & 3 του Μετρό της Αθήνας και των νέων συρμών σειράς ΙΙΙ (GEN-021/09)», με προϋπολογισμό σύμβασης 1.012.656,00 ευρώ. Το υποέργο υλοποιείται.

4ο Υποέργο: «Αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου για τις επεκτάσεις του Μετρό της Αθήνας (GEN-031/09)», με προϋπολογισμό σύμβασης 1.484.078,11 ευρώ. Το υποέργο υλοποιείται.

5ο Υποέργο: «Έργα Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)», με προϋπολογισμό σύμβασης 179.833,88 ευρώ.

6ο Υποέργο: «Απαλλοτριώσεις», με προϋπολογισμό σύμβασης 1.700.000 ευρώ.

4.5 ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 39 του Κ (ΕΚ) 1083 /2006, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Κ (ΕΚ) 539 /2010 και ισχύει, στο πλαίσιο ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος ή Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να χρηματοδοτούν δαπάνες που αφορούν σειρά εργασιών, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιαίρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και με συνολικό κόστος άνω των **50,00** εκατ. € (εφεξής «Μεγάλο Έργο»).

Στο εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», περιλαμβάνεται ενδεικτικός κατάλογος Μεγάλων Έργων, ήτοι «μεγάλα» περιβαλλοντικά έργα, τα οποία προτάθηκαν να υλοποιηθούν εντός της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 και να χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα. Τα Μεγάλα αυτά Έργα ανέρχονται σε δέκα (10) με συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 1.009 εκατ. €
Πρόκειται για τα έργα, ανά Άξονα Προτεραιότητας και Ταμείο:

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

1. **Άξονας Προτεραιότητας 1: Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος & Αστικές Μεταφορές – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας:**

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 προγραμματίσθηκε με την έγκριση του Προγράμματος, η χρηματοδότηση των παρακάτω Μεγάλων Έργων:

- «Τηλεθέρμανση Φλώρινας», με προϋπολογισμό 35 εκατ. €.
- «Επέκταση Μετρό Θεσσαλονίκης μέχρι Καλαμαριά», με προϋπολογισμό 335 εκατ. €.

Ο προϋπολογισμός συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης των αρχικά προγραμματισθέντων μεγάλων έργων του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται στα 370.000.000 €.

Με την τροποποίηση του Κανονισμού 1083/2006 (άρθρο 39), το έργο «Τηλεθέρμανση Φλώρινας» δεν θα ενέπιπτε με τον αρχικά εκτιμώμενο προϋπολογισμό (35 εκατ. €) στην κατηγορία των Μεγάλων Έργων. Με την αύξηση όμως του εκτιμώμενου προϋπολογισμού του σε 82 εκατ. €, παραμένει ως προγραμματισμένο μεγάλο έργο στον Άξονα Προτεραιότητας 1. Παράλληλα, στο πλαίσιο του Άξονα εντάχθηκε και το έργο «Μετρό Αττικής», το οποίο δεν ήταν στον αρχικό προγραμματισμό. Ως εκ τούτων, τα τρία Μεγάλα Έργα του ΑΠ 1 προγραμματισμένα ή / και ενταγμένα, έχουν προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 529,46 εκατ. € και υπερβαίνουν τον προϋπολογισμό του ΑΠ 1 κατά 55,6%.

Το έργο «Μετρό Θεσσαλονίκης μέχρι Καλαμαριά» για το οποίο έχει εκδοθεί πρόσκληση ύψους 400 εκατ. €, μέχρι το τέλος του 2010 δεν είχε ενταχθεί στο Πρόγραμμα, ενώ το έργο «Μετρό Αττικής» εντάχθηκε εντός του 2010 με Π/Υ συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 59,01 εκατ. €, συμβάσεις 52,47 εκατ. € και δαπάνες 20,80 εκατ. €. Το έργο «Τηλεθέρμανση Φλώρινας» εντάχθηκε επίσης το 2010, με προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 70,46 εκατ. €, χωρίς να έχει υπογραφεί σύμβαση.

2. **Άξονας Προτεραιότητας 2: Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων:** Στον Άξονα Προτεραιότητας 2 είχε αρχικά προγραμματιστεί η χρηματοδότηση των παρακάτω Μεγάλων Έργων:

- «Ύδρευση Κέρκυρας», με προϋπολογισμό 153 εκατ. €.
- «Έργα Ταμίευσης, Επεξεργασίας, Μεταφοράς και Διανομής Νερού για Ύδρευση Ν. Χαλκιδικής», με προϋπολογισμό 131,2 εκατ. €.

- «ΕΕΛ και Δίκτυα Αποχέτευσης Οικισμών για την Προστασία του Ταμιευτήρα του Μόρνου», με προϋπολογισμό 30 εκατ. €.

Ο προϋπολογισμός συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται στα 989,78 εκατ. €. Με την τροποποίηση του Κανονισμού 1083/2006, το έργο «ΕΕΛ και Δίκτυα Αποχέτευσης Οικισμών για την Προστασία του Ταμιευτήρα του Μόρνου» δεν ανήκει πλέον στην κατηγορία των Μεγάλων Έργων, ενώ το έργο «Έργα Ταμίευσης, Επεξεργασίας, Μεταφοράς και Διανομής Νερού για Ύδρευση Ν. Χαλκιδικής» δεν θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΠΠΕΡΑΑ. Ως εκ τούτου, το έργο «Ύδρευση Κέρκυρας», του οποίου ο προϋπολογισμός αυξήθηκε σε 223,8 εκατ. €, καλύπτει το 22,6% του προϋπολογισμού του.
Μέχρι το τέλος του 2010 το έργο δεν είχε ενταχθεί στον συγκεκριμένο Άξονα Προτεραιότητας.

3. <u>Άξονας Προτεραιότητας 3</u>: Πρόληψη & Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου

Στον Άξονα Προτεραιότητας 3 είχε αρχικά προγραμματιστεί η χρηματοδότηση των παρακάτω Μεγάλων Έργων:

- «Διευθέτηση Λεκάνης Απορροής Ραφήνας», με προϋπολογισμό 52 εκατ. €.
- «Διευθέτηση Λεκάνης Απορροής Ερασίνου - Κατάντη Τμήμα», με προϋπολογισμό 62,4 εκατ. €.
- «Διευθέτηση Ρέματος Εσχατιάς - από την Πλατεία Ιλίου έως και την Λεωφόρο Καραμανλή και Έργων Συμβολής Ρέματος Πικροδαφνέζας», με προϋπολογισμό 101 εκατ. €.

Ο προϋπολογισμός συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται στα 395 εκατ. €. Το έργο «Διευθέτηση Λεκάνης Απορροής Ραφήνας» δεν θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΠΠΕΡΑΑ, ενώ του μεν έργου «Διευθέτηση Λεκάνης Απορροής Ερασίνου» ο προϋπολογισμός συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης φθάνει στα 56,11 εκατ. €, ενώ του έργου «Διευθέτηση Ρέματος Εσχατιάς», ο προϋπολογισμός αυξήθηκε σε 198 εκατ. €. Ως εκ τούτου τα δύο Μεγάλα έργα του ΑΠ3 καλύπτουν το 64,33% του προϋπολογισμού του ΑΠ 3. Το έργο «Διευθέτηση Ρέματος Εσχατιάς» εντάχθηκε εντός του 2010, με συνολικό προϋπολογισμό 198 εκατ. €.

<u>ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΠΑ</u>

<u>Άξονας Προτεραιότητας 9</u>: Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας: Στον Άξονα Προτεραιότητας 9 έχει προγραμματιστεί η χρηματοδότηση του Μεγάλου Έργου:

- «Έργα Ολοκλήρωσης Επαναδημιουργίας Λίμνης Κάρλας», με προϋπολογισμό 50 εκατ. €.

Ο προϋπολογισμός συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται στα 134,51 εκατ. €, εκ των οποίων σύμφωνα με τα στοιχεία του ενδεικτικού καταλόγου Μεγάλων Έργων του εγκεκριμένου Προγράμματος, τα 50 εκατ. € αφορούν στο Μεγάλο Έργο, ήτοι 37,17% του αντίστοιχου προϋπολογισμού του ΑΠ 9. Για το έργο αυτό είχε εκδοθεί πρόσκληση προϋπολογισμού 50,00 εκατ. €, και μέχρι το τέλος του 2010 είχαν ενταχθεί υποέργα προϋπολογισμού 24,37 εκατ. €, στα οποία αντιστοιχούν συμβάσεις ύψους 21,06 εκατ. €, ενώ το ύψος των σχετικών Δαπανών ανερχόταν στα 4,27 εκατ. €.

Στον Πίνακα 4.1 που ακολουθεί αποτυπώνονται πληροφορίες σχετικά με το είδος / τίτλο του έργου, τον συνολικό προϋπολογισμό του σε δημόσια δαπάνη, την πηγή χρηματοδότησης, καθώς και τον Άξονα Προτεραιότητας, τον δικαιούχο ή /και εν δυνάμει δικαιούχο του έργου, καθώς και την εκτιμώμενη διάρκεια υλοποίησής του σε έτη.

Πίνακας 4.1:Μεγάλα Έργα του Προγράμματος

Α/Α	Τίτλος Έργου	Προϋπολογισμός Συγχρ. ΔΔ (σε εκατ. Ευρώ)	Δικαιούχος	Πηγή Χρηματοδότησης	Άξονας Προτεραιότητας	Εκτιμώμενη Διάρκεια Υλοποίησης (σε έτη)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	Ύδρευση Κέρκυρας	153,0	Δ/νση Έργων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ6) / ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 2	3,5	ΑΥΞΗΘΗΚΕ Ο Π/Υ ΤΟΥ ΣΕ 223,8 ΕΚΑΤ. €
2	Έργα Ταμίευσης, Επεξεργασίας, Μεταφοράς και Διανομής Νερού για Ύδρευση Ν. Χαλκιδικής	131,2	Δ/νση Έργων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ6) / ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 2	2,0	ΔΕΝ ΘΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΠΕΡΑΑ
3	Έργα Ολοκλήρωσης Επαναδημιουργίας Λίμνης Κάρλας	50,0	Δ/νση Έργων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ6) / ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	ΑΠ 9	4,0	ΕΧΟΥΝ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΕΡΓΑ 24,37 ΕΚΑΤ. €
4	Διευθέτηση Λεκάνης Απορροής Ραφήνας	52,0	Δ/νση Υδραυλικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ10) / ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 3	4,0	ΔΕΝ ΘΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΠΕΡΑΑ
5	Διευθέτηση Λεκάνης Απορροής Ερασίνου - Κατάντη Τμήμα	62,4	Δ/νση Υδραυλικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ10) / ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 3	2,0	ΕΚΤΙΜΑΤΑΙ Ο Π/Υ ΤΟΥ ΣΕ 56,11 ΕΚΑΤ. €
6	Διευθέτηση Ρέματος Εσχατιάς - από την Πλατεία Ιλίου έως και την Λεωφόρο Καραμανλή και Έργων Συμβολής Ρέματος Πικροδαφνέζας	101,0	Δ/νση Υδραυλικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ10) / ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 3	3,8	ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕ Π/Υ 198 ΕΚΑΤ. €
7	Τηλεθέρμανση Φλώρινας	35,0	ΔΕΥΑ Φλώρινας	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 1	1,8	ΑΥΞΗΘΗΚΕ Ο Π/Υ ΤΟΥ ΣΕ 70,46 ΕΚΑΤ. €
8	ΕΕΛ και Δίκτυα Αποχέτευσης Οικισμών για την Προστασία του Ταμιευτήρα του Μόρνου	30,0	ΝΑ ΦΩΚΙΔΑΣ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 2	5,0	ΔΕΝ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 1083/2006
9	Επέκταση Μετρό Θεσσαλονίκης μέχρι Καλαμαριά	335,0	ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 1	9,0	ΕΚΤΙΜΑΤΑΙ Ο Π/Υ ΤΟΥ ΣΕ 400 ΕΚΑΤ. €
10	Επέκταση Γραμμής 3 του Μετρό Αθήνας, τμήμα "Αιγάλεω - Χαϊδάρι", Αμαξοστάσιο Ελαιώνα, Σταθμός Μετεπιβίβασης "Χαϊδάρι", Σταθμός Μετεπιβίβασης "Κεραμεικός"	59,0	ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ	Ταμείο Συνοχής	ΑΠ 1	3,0	ΕΧΕΙ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
	ΣΥΝΟΛΟ	**1.008,6**					

Ειδικότερα, όσον αφορά στα Μεγάλα Έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη, ήτοι το έργο «Μετρό Αττικής», καθώς και τα έργα «Διευθέτηση Ρέματος Εσχατιάς» και «Έργα ολοκλήρωσης επαναδημιουργίας Λίμνης Κάρλας», παρουσιάζονται αναφορές της προόδου υλοποίησης διαφόρων σταδίων μεγάλων έργων όπως ορίζεται στο χρονοδιάγραμμα του σημείου Δ1 των Παραρτημάτων XXI και XXII του Καν. 1828/2006. Τα σχετικά στοιχεία για τα συγκεκριμένα έργα ακολουθούν στη συνέχεια.

ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΓΡΑΜΜΗΣ 3 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΙΓΑΛΕΩ – ΧΑΪΔΑΡΙ, ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟ ΕΛΑΙΩΝΑ, ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΤΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ ΧΑΪΔΑΡΙ, ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΤΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

Δ1: Χρονοδιάγραμμα του Έργου

	Ημερομηνία έναρξης (Α)	**Ημερομηνία ολοκλήρωσης (Β)**
1. Μελέτες σκοπιμότητας:	Ιανουάριος 2006	Οκτώβριος 2006
2. Ανάλυση κόστους-οφέλους (συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής ανάλυσης):	Ιανουάριος 2006	Οκτώβριος 2006
3. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων:	Αύγουστος 2004	Ιούλιος 2005
4. Μελέτες σχεδιασμού:	Νοέμβριος 2003	Ιούλιος 2005
5. Φάκελος πρόσκλησης για υποβολή προσφορών: * Κατασκευή γραμμής μετρό Τμ. «Αιγάλεω – Χαϊδάρι» (1,4χλμ), Σταθμού «Χαϊδάρι», Σ/Μ «Χαϊδάρι» & Αμαξοστασίου «Ελαιώνα» Κατασκευή Σταθμού Μετεπιβίβασης «Κεραμεικός»		 29/10/2004 25/11/2006
6. Αναμενόμενη έναρξη της (των) διαδικασίας(-ιών) υποβολής προσφορών** Κατασκευή γραμμής μετρό Τμ. «Αιγάλεω – Χαϊδάρι» (1,4χλμ), Σταθμού «Χαϊδάρι», Σ/Μ «Χαϊδάρι» & Αμαξοστασίου «Ελαιώνα» Κατασκευή Σταθμού Μετεπιβίβασης «Κεραμεικός»		 5/8/2005 22/01/2007
7. Αγορά γης:	Νοέμβριος 2005	Δεκέμβριος 2009
8. Στάδιο/σύμβαση κατασκευής: Κατασκευή γραμμής μετρό Τμ. «Αιγάλεω – Χαϊδάρι» (1,4χλμ), Σταθμού «Χαϊδάρι», Σ/Μ «Χαϊδάρι» & Αμαξοστασίου «Ελαιώνα» Κατασκευή Σταθμού Μετεπιβίβασης «Κεραμεικός»	 22/02/2006 10/09/2007	 4/8/2011 12/5/2011
9. Φάση λειτουργίας:	1/9/2011	

* Ημερομηνία ανακοίνωσης της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.

** Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών

ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ

ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΣΧΑΤΙΑΣ

Δ1: Χρονοδιάγραμμα του Έργου

		Ημερομηνία έναρξης (Α)	**Ημερομηνία περάτωσης (Β)**
1.	Μελέτες σκοπιμότητας:	9/03/2000	20/07/2009
2.	Ανάλυση κόστους-οφέλους (συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής ανάλυσης):	14/04/2009	20/07/2009
3.	Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων:	25/09/2000	14/2/2011
4.	Μελέτες σχεδιασμού:	14/01/2004	30/09/2011
5.	Προετοιμασία του φακέλου πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών[1]:	11/10/2010	13/04/2011
6.	Αναμενόμενη έναρξη της (των) διαδικασίας(-ιών) υποβολής προσφορών*	13/04/2011	15/12/2011
6.1	Υποέργο 1	13/04/2011	7/06/2011
6.2	Υποέργο 2	21/10/2011	15/12/2011
6.3	Υποέργο 3	6/05/2011	28/06/2011
6.4	Υποέργο 7	28/04/2011	20/06/2011
7.	Αγορά γης:	20/04/2009	14/10/2011
8.	Φάση/σύμβαση κατασκευής:	13/12/2011	21/09/2015
9.	Φάση λειτουργίας:	1/01/2016	31/12/2046

[1] Αφορά στο Υποέργο 1

* Διευκρινίστε για κάθε πρόσκληση υποβολής προσφορών

[1] *Αφορά στο Υποέργο 1*

ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ

ΕΡΓΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΕΠΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΡΛΑΣ

Δ1: Χρονοδιάγραμμα του έργου

	Ημερομηνία έναρξης (Α)	**Ημερομηνία ολοκλήρωσης (Β)**
1. Μελέτες σκοπιμότητας:	9/1998	9/2001
2. Ανάλυση κόστους-οφέλους (συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής ανάλυσης):	9/1998	9/2001
3. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων:	9/1998	12/2000
4. Μελέτες σχεδιασμού:	9/1998	11/2008
5. Φάκελος πρόσκλησης για υποβολή προσφορών:	9/1998	10/2012
6. Αναμενόμενη έναρξη της (των) διαδικασίας(-ιών) υποβολής προσφορών*		
6.1 Επαναδημιουργία λίμνης Κάρλας: Τεχνική Περιβαλλοντική Έκθεση, Μελέτη Κόστους Οφέλους & Υποστηρικτικές Μελέτες	27/05/1998	
6.2 Ταμιευτήρας Κάρλας και συναφή έργα (εργολαβία)	01/10/1998	
6.3 6.3 Τεχνικός σύμβουλος Έργου Επαναδημιουργίας λίμνης Κάρλας	10/01/2001	
6.4 Μελέτη απαιτούμενων έργων για την τροφοδότηση της λίμνης Κάρλας από τον Πηνειό	08/08/2003	
6.5 Μελέτη έργων μεταφοράς και διανομής νερού της λ. Κάρλας	12/08/2003	
6.6 Μελέτη έργων ενίσχυσης της ύδρευσης της μείζονος περιοχής Βόλου	10/09/2003	
6.7 Μελέτη συμπληρωματικών αντιπλημμυρικών έργων και έργων ορεινής υδρονομίας στη λεκάνη της λίμνης	09/10/2003	
6.8 Μελέτη Ανάδειξης Περιβάλλοντος Κάρλας	13/02/2004	
6.9 Κατασκευή των απαιτούμενων έργων για την τροφοδότηση της λίμνης Κάρλας από τον π. Πηνειό (εργολαβία)	17/02/2007	

	Ημερομηνία έναρξης (Α)	**Ημερομηνία ολοκλήρωσης (Β)**
6.10 Κατασκευή έργων μεταφοράς και διανομής νερού λίμνης Κάρλας Α Φάση (εργολαβία)	16/10/2007	
6.11 Κατασκευή έργων ενίσχυσης της ύδρευσης της μείζονος περιοχής Βόλου Α φάση (εργολαβία)	19/10/2007	
6.12 Τεχνικός σύμβουλος Ολοκλήρωσης Εργου Επαναδημιουργίας λίμνης Κάρλας	15/05/2008	
6.13 Σύστημα Διαχείρισης Νερών, Εδαφών και Οικοσυστημάτων Κάρλας	13/12/2008	
6.14 Κατασκευή των υπολειπόμενων εργασιών έργου επαναδημιουργίας Λίμνης Κάρλας Α φάση (εργολαβία)	11/02/2009	
6.15 Κατασκευή έργων ανάδειξης περιβάλλοντος Κάρλας (εργολαβία)	30/04/2009	
6.16 Κατασκευή συμπληρωματικών αντιπλημμυρικών έργων και έργων ορεινής υδρονομίας στη λεκάνη της λίμνης Κάρλας	30/7/2010	
6.17 Δημοσιότητα - Ενημέρωση	1/8/2011	
6.18 Κατασκευή έργων ενίσχυσης της ύδρευσης της μείζονος περιοχής Βόλου Β φάση (εργολαβία)	7/5/2012	
6.19 Κατασκευή έργων μεταφοράς και διανομής νερού λίμνης Κάρλας Β Φάση	13/8/2012	
6.20 Κατασκευή των υπολειπόμενων εργασιών έργου επαναδημιουργίας Λίμνης Κάρλας Β φάση (εργολαβία)	20/5/2013	
7 Αγορά γης:	6/1999	12/2012
8 Στάδιο/σύμβαση κατασκευής:	9/1999	12/2015
9 Επιχειρησιακό στάδιο:	12/2009	12/2015

* *Διευκρινίστε για κάθε πρόσκληση υποβολής προσφορών*

4.6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΤΗΣΙΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ Ε.Ε ΚΑΙ Δ.Α

Στις **7 Δεκεμβρίου 2010** πραγματοποιήθηκε η ετήσια συνάντηση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι του ΥΠΕΚΑ, του Υπουργείου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας και των Περιφερειών. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης έγινε ανασκόπηση της πορείας εφαρμογής του Προγράμματος.

Εκ μέρους της Επιτροπής επισημάνθηκαν τα παρακάτω:

α) Το **ΕΠΠΕΡΑΑ** ήταν το πρόγραμμα που μέχρι εκείνη τη χρονική τομή είχε εμφανίσει **τη μεγαλύτερη καθυστέρηση στην υλοποίηση** σε σχέση με τα υπόλοιπα προγράμματα του ΕΣΠΑ, αναφέροντας ενδεικτικά πως στην περίπτωση που ίσχυε για το 2010 ο στόχος N+3 το ΕΠΠΕΡΑΑ θα υπολειπόταν κατά 53 εκατ. €. Σε αυτό το πλαίσιο, τονίσθηκε η σημαντική καθυστέρηση ενεργοποίησης του Άξονα 3 του Προγράμματος.

β) Σε σχέση με τους **δείκτες απασχόλησης** επισημάνθηκε πως πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στους δείκτες που αναφέρονται στις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται **κατά τη λειτουργία των έργων**.

γ) Όσον αφορά στις μελλοντικές εντάξεις έργων στο Πρόγραμμα, επισημάνθηκε πως κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθεώρησης θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου οι **πράξεις που θα ενταχθούν** μετά την αναθεώρηση να εμφανίζουν **ικανοποιητικό επίπεδο ωριμότητας** προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος απώλειας πόρων από τη μη υλοποίηση τους.

δ) Η όσο το δυνατόν ταχύτερη εφαρμογή του **Σχεδίου Δημοσιότητας** του ΕΠΠΕΡΑΑ, έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς δύναται να συμβάλει στην προσέλκυση φορέων για την υποβολή έργων, τα οποία ενδεχομένως να έχουν μείνει πίσω εξ αιτίας του γεγονότος ότι το Πρόγραμμα και οι δράσεις του δεν έχουν γίνει ευρέως γνωστά, παρά τη μεγάλη σημασία τους.

Εκ μέρους της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ έγινε παρουσίαση της πορείας εφαρμογής του Προγράμματος με ιδιαίτερο βάρος στην εξέλιξη της υλοποίησης των μεγάλων έργων, ενώ παρουσιάστηκαν και οι ενέργειες που θα συμβάλουν στην επιτάχυνση της υλοποίησης του Προγράμματος και στην επίτευξη των σχετικών στόχων για τα επόμενα έτη. Οι ενέργειες αυτές, μεταξύ άλλων, αναφέρονται:

- **Στην υπερδέσμευση κονδυλίων (overbooking)** για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, λυμάτων και πόσιμου ύδατος, καθώς και στην ένταξη «ημιώριμων» έργων με στόχο την ωρίμανση τους μέσα από το Πρόγραμμα

προκειμένου να εμφανιστούν έγκαιρα δαπάνες κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο.

- Στον εξορθολογισμό του **συστήματος προέγκρισης / δημοπράτησης / σύμβασης** με την αξιοποίηση εξωτερικών συμβούλων, τόσο από την ΕΥΔ, όσο και από τους δικαιούχους / φορείς υλοποίησης προς την κατεύθυνση αυτή
- Στην ένταξη **ώριμων (με δαπάνες) έργων από άλλα Προγράμματα**, ενέργεια που θα εξαρτηθεί και από το περιεχόμενο του Προγράμματος μετά την αναθεώρηση του
- Στην ένταξη πρόσθετων **περιβαλλοντικών έργων στις Περιφέρειες**, που αφορούν στην προστασία οικολογικά ευαίσθητων περιοχών όπως **λεκάνες απορροής ποταμών, κλειστοί κόλποι, λίμνες κλπ**, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη το στάδιο ωρίμανσης τους, έτσι ώστε τα έργα που θα επιλεγούν να είναι σε θέση να εμφανίσουν **δαπάνες κατά τα έτη 2012 και 2013**.
- Στην ενεργοποίηση της νεοσύστατης **Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων**, κυρίως όσον αφορά στον εντοπισμό των κατά τόπους αναγκών και των αντίστοιχων έργων με σκοπό την επίτευξη των **περιβαλλοντικών στόχων** που απορρέουν από τις υποχρεώσεις της χώρας, όσο και των **χρηματοοικονομικών στόχων** του ΕΠΠΕΡΑΑ όπως έχουν διαμορφωθεί με την υπογραφή του Μνημονίου.

Επίσης, εκ μέρους της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ επισημάνθηκαν οι προτεραιότητες κατά τη διαδικασία αναθεώρησης, με ιδιαίτερη έμφαση στην ένταξη νέων Κωδικών Θεματικής Προτεραιότητας στο Πρόγραμμα, στην επαναδιατύπωση των γενικών και ειδικών στόχων των Αξόνων Προτεραιότητας, στην ανακατανομή των κονδυλίων μεταξύ των Αξόνων Προτεραιότητας, καθώς στην ένταξη νέων δράσεων που, μεταξύ άλλων, έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο της ημερησίας διάταξης της συνάντησης έγινε εκ μέρους της ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ και μία συνοπτική αναφορά στη συμβολή του Προγράμματος στην επίτευξη των στόχων που περιλαμβάνει η Στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Τέλος, εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας έγινε σύντομη αναφορά στους κινδύνους από την εφαρμογή του Σχεδίου «Καλλικράτης», καθώς και στις σχετικές προτάσεις για τρόπους που μπορούν να αντιμετωπισθούν.